„Tėvynė" Savaitinis Laikraštis
Leidžia kas Pėtnyčia
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
Dr. M. J. Vinikas, Sekr. ir Adm.
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose $1.50
Kitose Viešpatystėse $2.00
„TĖVYNĖ",
307 W. 30th St., New York, N. Y.

NRA MEMBER U.S. WE DO OUR PART

TĖVYNĖ

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas: LAckawanna 4-5529

The Lithuanian Weekly „Tėvynė"
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
Dr. M. J. Vinikas, Sec'y & Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States $1.50
To Foreign Countries $2.00
„TĖVYNĖ",
307 W. 30th St., New York, N. Y.

No. 26 Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918. New York, N. Y., Birželio (June) 29, 1934. Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879. Vol. XXV

MINNESOTA HISTORICAL SOCIETY

SLA. Seimas Prasidėjo

Plieno Pramonėje Taika Numatoma

Numatomas Lenkijos-Lietuvos Santikių Gerėjimas

SLA. 38-TAS SEIMAS PRASIDĖJO.

Detroit, Mich. — Birželio 25 dieną SLA. 38-tas Seimas prasidėjo. Pirmoje ir antroje sesijose nekontestuotų delegatų yra 198. Penkių delegatų iš trijų kuopų tinkamumas bus sprendžiamas trečioje sesijoje. Viso išrinktų delegatų buvo 244 Seimas pradėtas su Amerikos ir Lietuvos Himnais. Sveikinimo kalbą visiems susirinkusiems pasakė Seimo rengimo komisijos pirmininkas p. L. M. Balčiunas. Kalba graži ir įspudinga.

Oficialiai Seimą atidarė prezidentas S. Gegužis, taipgi pasakydamas gražią prakalbą.

Mandatų komisijon paskyrta SLA. 126 kuopos delegatas p. P. Bukšnaitis, 36 kuopos delegatas p. M. Vaidyla ir 90 kuopos delegatas p. S. Bakanas.

Sveikinimo kalbas pasakė Lietuvos svečiai kan. Kemėšis ir Babickas. Taipgi Seimo sekami delegatai bei svečiai: Adv. Uvikas, adv. Jurgelionis, delegatė jaunuolė Virbickaitė, jaunuolis delegatas Vitalis Bukšnaitis ir senesni delegatai veikėjai p. Ambrozevičius ir Dr. Graičiunas. Visų kalbėtojų kalbos gražios, įspudingos ir teikiančios daug gerų ir naudingų sumanymų, kuriuos Susivienijimas galėtų ir net privalėtų įgyvendinti. Ypač gražią ir įspudingą prakalbą pasakė adv. Jurgelionis, jaunimo lietuviškoje dvasioje auklėjimo reikalu. Gražų sumanymą pateikė ir Dr. Graičiunas. Tuo pirmoji sesija ir baigta.

Antroje sesijoje Mandatų Komisija išdavė raportą. Delegatams ženklelius prisegioti prezidentas paskyrė šias delegates: P-lę Tareiliutę, p-lę Lukoševičiutę, ponią Grinevičienę ir ponią Šimkunienę,

Antroje sesijoje perskaityti ir priimti raportai prez. S. Gegužio ir vice-prez. A. Mikalausko. Perskaitytas ir įnešta priimti raportas sekretoriaus M. J. Viniko. Del stokos laiko šioje sesijoje, sekretoriaus raporto priėmimas atidėta kitai dienai, trečiai sesijai. Visų raportai nuoseklųs, ypač pagyrimo vertu delegatai numato sekretoriaus raportą.

Bendrai Seimas eina gražoje nuotaikoje. Tikimasi pavyzdingų darbų visos organizacijos labui.

Birželio 24 d. rengtas piknikas Birutės darže gerai pavyko. Nors tą dieną šiame mieste ir buvo rengta kiti du parengimai, bet į SLA. Seiminį pikniką atsilankė gana daug žmonių ir visi pasilinksmino. Prakalbas piknike pasakė prez. S. Gegužis, vice-prez. A. Mikalauskas, „Tėvynės" redaktorius S. E. Vitaitis ir sekretorius M. J. Vinikas Taipgi kalbėjo delegatas, SLA. 3-čio apskričio pirmininkas p. Mažiukna ir adv. F. J. Bagočius. Kalbos konstruktyvio pobudžio del Susivienijimo ir visų narių labo. Pikniko tvarka buvo pavyzdinga, tai kreditas Seimo rengimo komisijos, o ypač tų darbuotojų, kurie darbavosi pik nike.

Birželio 25 dienos vakare, Fort Shelby viešbutyje, Seimo rengimo komisija surengė delegatams susipažinti vakarėlį. Laikas praleista smagiai prie draugiškų pasikalbėjimų ir šalto alučio. Šiame parengime da lyvavo ir leit. F. Vaitkus, kuris šią vasarą skris į Lietuvą „Lituanica Antraja. Lakunas delegatų ir svečių priimtas entuziastiškai. Jis ir kiti parengimo dalyviai pasakė prakalbėles, liečiančias patį skridimą.

Pr. Bajoras, koresp.

PLIENO PRAMONĖJE TAIKA NUMATOMA.

Washington, D. C. — Prez. Rooseveltas pavedė darbo sekretorei Perkins siekti taikos plieno pramonėje, kad sulaikyti jau besireiškiantį streiką. Sekretorės patarėjas D. Richberg pareiškia, kad taika numatoma. Pastaruoju laiku New Yorke konferencija laikė plieno pramonės savininkai, kur tarėsi ar pripažinti organizuotų darbininkų pateiktą taikos planą, kuriame svarbiausiu reikalavimu yra pripažintį uniją. Richbergo manymu — pramoninkai paduotas sąlygas pripažins.

Iš kitų šaltinių sužinoma, kad pramonininkai vargiai pripažins uniją. Jei taip įvyktų — streikas neišvengiamas. Bet yra dau giau vilčių, kad ir be streiko bus apseita: bus rasta budai, kuriais pramonės savininkai bus priversti savo nusistatymo nusileisti.

NUMATOMAS LENKIJOS IR LIETUVOS SANTIKIŲ GERĖJIMAS.

New York, N. Y. — Birželio 21 dienos „New York Times'e" tilpo iš Varšuvos pranešimas, kad birželio 20 d. į Kauną išvyko buvęs Lenkijos ministeris pirmininkas, p. Al. Prystor. Šiam įvykiui lenkai deda daug svarbos, nes jei Lietuvos valstybė leido žymiam lenkų diplomatui atvykti į laikinąją sostinę, tai anšku, kad tų dviejų šalių nedraugiški santikiai šyelnėja. Anot to pranešimo, Kaune politinė nuotaika tarimuisi su Lenkija dabar yra daug nuolankesnė, negu kuomet nors pirmiau. Esą, voldemarininkų perversmo nepasisekimas sustiprino Tubelio valdžią, kuri dabar galės laisviau vesti užsienio politiką.

Minimas ministeris pirmininkas yra gimęs Vilnijoje ir turi daug draugų visoje Lietuvoje. Kada Želigovskis pagrobė Vilnių 1920 m. — Pilsudskis buvo paskyręs Prystorą specialiu miesto viršininku.

Tame rašinį taipgi minima, kad keli Lietuvos atstovai pasižadėjo dalyvauti tarptautinėje geležinkelių konferencijoje liepos 3 d. Krokuvoje. Tai bus pirmutinis oficialus Lietuvos delegatų vizitas Lenkijoje.

KUBOJE SUAREŠTUOTA 15 KARININKŲ.

Havana, Kuba. — Kuboje prieš vyriausybę bruzdėjimas vis dar tebeina. Prie to, čia siaučia nemažas teroras. Pastaruoju laiku suareštuota 15 karininkų, kurie uždaryti Cabanas tvirtovėje. Visi karininkai yra karo laivyno kariškiai. Jie kaltinami suokalbiu prieš vyriausybę.

HITLERIS TARIASI SU HINDENBURGU.

Berlynas. — Kancleris Hitleris birželio 21 d. nuvyko pas prez. Hindenburgą į Neudecką, kad jam raportuoti apie svarbesniuosius tarptautinius ir naminius įvykius. Pirmiausioje vietoje jis praneš Hindenburgui apie įspudžius, kuriuos įsigijo dalyvaudamas pasitarime su Italijos diktatorium Mussoliniu. Proga kanclerio su prezidentu pasikalbėjimu politikai daro įvairių speliojimų. Yra net kalbama, kad jiedu tarsis ir apie grąžinimą monarkijos Vokietijai.

RIAUŠĖS FRANCIJOJE

Paryžius. — Toulous ir Lyons miestuose birželio 21 d. radikalai puolė nacionalistus ir sukėlė riaušes. Keletas šimtų asmenų sužeista ir keletas šimtų radikalų suareštuota. Toulouse padaryta ir dideli medžiagiminiai nuostoliai. Francijos vyriausybė planuoja radikalį elementą kokiu nors budu pažaboti, nes del jų trukšmavimų šaliai grėsia pavojus.

VETUOS DAUG BILIŲ.

Washington, D. C. — Nors prezidentas Roosevelt jau pasirašė daug svarbesniųjų bilių, bet dar šimtai menkesnių bilių jo parašo laukia. Tai yra tie biliai, kurie priimti kongreso paskutinėse posėdžių dienose. Manoma, kad prezidentas tuos bilius pasirašyti nesiskubins, nes turės gerai kiekvieną jų apsvarstyti. Jis turi per dešimtį dienų tuos pasirašyti arba vetuoti. Tikima, kad nemaža bilių bus vetuota.

NORIAI SKOLINA VALDŽIAI

Washington, D. C. — Nesenai valdžia paskelbė ieškanti $75,000,000 paskolos 182 dienoms ir už tas paskolas mokėsianti tik 0.7, tai yra tik 70 centų į metus už 100 dolerių. Tuoj tapo sukelta $234,944,000, arba tris sykius daugiau, negu reikalauta. Buvo tokių žmonių, kurie siulėsi paskolas teikti tik už pusę nuošimčio palukanų.

Tas reiškia, kad žmonės valdžiai noriai pinigus skolina ir tai daro ne del palukanų, bet kad valdžiai paskolinti pinigai yra saugus investmentas ir kad tokiomis paskolomis parėmus valdžią.

„SMAGENŲ TRUSTAS" PASILIKS.

New Haven, Conn. — Birželio 20 d. prez. Rooseveltas Harvardo universiteto alumnams pasakė prakalbą. Be kito ko, jis pareiškė, kad „smegenų trustas" arba parinktieji valdžios patarėjai pasiliks taip, kaip jie iki šiol buvo. Nekurių mat, manyta, kad minimas „smagenų trustas" tik politikaująs, vietoje žiurėti krašto labo ir delto buvo reiškiama nuomonės, kad jis nereikalingas. Del to p. Rooseveltas pareiškė, kad pasirenkant žmones į tą trustą atsižvelgiama ne į politiką, bet į žmonių gabumus. „Aš negalėčiau net pasakyti, kuriai partijai priklauso dauguma atsakomingų valdžioje esančių žmonių", pareiškė p. Roosevedtas. „Nors ir buvo tulų pasijuokimų, kad valdžioje yra vartojama smagenys, bet man išrodo, kad tai yra geras dalykas ir tai bus tęsiama. Mes ir ateity šauksimės išlavintų žmonių patarimų".

TRUMPOS ŽINELĖS.

Nanking. Kinija. — Kiek laiko atgal čia buvo dingęs Japonijos vice-konsulas. Japonai manė, kad jį kiniečiai tiksliai nužudė ir jau su savo laivais pradėjo traukti į Geltonosios upės vandenis, kad kiniečius tinkamai nubaudus. Praeitą savaitęs žuvęsis vice-konsulas rastas metavojant prie senovinių karalių kapų. Be to, jis norėjęs, kad jam gyvybę atimtų vilkai, nes jam šiame gyvenime nesiseka. Patyrus, susekta, kad vice-konsulas sergąs nervų liga. Grasintas karas atšauktas. Minimas vice-konsulas bus priverstas Kinijos valdžią atsiprašyti.

Washington, D. C. — Birželio 18 d. Jungt. Valst. 73 kongresas nutraukė posėdžius ir senatoriai bei atstovų buto na riai išvyko atostogauti.

Iš Lietuvos

JAU PRIIMTAS VALST. BIUDŽETAS.

Kaunas. — Šiomis dienomis Ministerių Kabinetas galutinai priėmė valstybės biudžetą 1934 metams. Biudžetas suvestas 249,922,488 litų sumoj. Paprastos išlaidos — 210,989,389 lt., nepaprastos išlaidos 38,940,099 litų. Pernai biudžetas buvo subalansuotas 252 milionų litų sumoj.

APIE BIRŽELIO 7-TOS DIENOS ĮVYKIUS.

Daug kalbama, daug spėlioja ma, bet tai didžiumoj ir yra spėliojimai, o nieko tikresnio. Pareina visokių žinių iš užsienių, kurie domisi kiekviena žinia; pareina žinių ir iš įvairių Lietuvos dalių, pav. Klaipėdos, tačiau ir tos žinios didžuimoje metikros, daugeliu atvejų spėliojimai.

Kiek tenka patirti, birželio 7 dienos įvykių priežastys ir tikra jų esmė ir prasmė tuo tarpu nėra viešumai tiksliau žinoma ir ji paaiškės drauge su įvykių išsirituliojimu.

Del birž. 7 d. įvykių iš užsienių esą atvykusių korespondentų pasiinformuoti vietoje. Tačiau tiek korespondentai, tiek paprasti piliečiai nedaug ką tikresnio tegali sužinoti. Todel kol kas veikia daugiau Eltos tiekiamoji informacija, kuri konstatuoja faktus iš oficiališkosios pusės.

Užsienių korespondentai, kaip ir piliečiai, daugiau sužino išorės faktus, ir tai nesunku, nes birželio 7 dienos naktį daugeliui žmonių patiems teko matyti dalinius veiksmus bei teko patirti tokiais atvėjais vykstančius įvykius, kuriuos Elta oficiališkai pavadino incidentais bei kaikuriais nesusipratimais.

Kaip Elta jau pranešė, įvykiai prasidėjo naktį, tiksliau— apie pusę pirmos, kai Kauno gatvėse vaikščioję bei dar nemiegoję piliečiai pastebėjo einančias dalis, išgirdo šuvius, kurių nebuvo daug. Tą jau Elta konstatavo.

Paskui 6 val. ryto kariuomenės dalys, kurios buvo pasirodžiusios, pasitraukė, o civiliai žmonės laisvai vaikščiojo gatvėmis: valdininkai ėjo į tarnybas, darbininkai į fabrikus, šeimininkės į krautuves ir tt. Buvo ramu ir tyla. Visos įstaigos, ar kas jas buvo lietęs ar ne — dirbo beveik normališku tempu.

Tik praeinanti Duomelaičio gatve publika ties policijos mokykla stebėjo aliarmo metu įvykusio incidento, (cenz. išbraukta) tačiau greit pataisytas, nes pakrypusius vartus nesunku ištiesinti ir sukalti.

Jei, kaip Elta pranešė, įvykių metu buvo paleista šuvių, tai be minėtos vietos, tikrai niekas nežino, ar kur jų buvo daugiau ar ne.

Todel teks palaukti, kol kas geriau paaiškės.

,ežnianoėaigojęęs ē eie -- to

NAUJAS DISKUSIJŲ OBJEKTAS DERYBOSE SU ANGLIJA

Lietuvių-Anglų derybose iškilęs dar vienas naujas momentas, keliąs diskusijas, butent, Lietuvos delegacija reiškianti pageidavimą, kad prekybinis susitarimas butų pasirašytas tik 1 metų laikui, o Anglai nori sutartį pasirašyti trejų metų laikui, nes Anglai ir savo ukio planą esą sudarę 3 metams.

VOLDEMARO PIRMAS KLAUSIMAS

A. Voldemaras pirmiausiai atsiduręs kalėjime paklausė: kokios visos kalėjimo taisyklės. Į tą klausimą budėjantis paaiškino, kad kalėjimo taisyklės iškabintos kamerose. Pasitenkinęs šiuo vienu paklausimu, Voldemaras užėjo į kamerą, iš karto užgesino šviesą ir užmigo.

Voldemaras patalpintas toje kameroje, kur kadaise sedėjo Olšauskas, Petrulis ir kiti.

Birželio 10 dieną, Šakių Nau miestyje atidengiamas musų himno autoriui Dr. Vincui Kudirkai paminklas. Ta proga, Šakių Naumiestis pavadintas Kudirkos Naumiesčiu. Kudirkos pagerbimas įvyks netik Naumiestyje, bet ir visoje Lietuvoje. Numatoma visose vietose sušaukti visuomenės ir organizacijų susirinkimus, kuriuose bus skaitomos apie tą didįjį musų tautos veikėją, deklamuojami jo eilėrašičai, skaitomi raštai.

— Užsienio lietuviams remti draugija 1932 metais buvo iš Prusų lietuvių vasarai parsigabenusi keliolika lietuviškų šeimų vaikų. Jie buvo apgyvendinti Alytuje. Vaikučiai grįžo pas savo tėvus tikrai prisisėmę lietuviškos dvasios. Šią vasarą toji pati draugija rengiasi keliolika vaikų parsikviesti iš Rygos lietuvių šeimų. Šie vaikai bus apgyvendinti privačiose šeimose su pilnu išlaikymu. Kitais metais užsienio lietuviams remti draugija vaikus kviesis iš kituose kraštuose gyvenančių lietuvių. Tokio vaikų vasarojimo Lietuvoje tikslas — dar jaunose vaikų sielose skiepyti tikrą Lietuvos meilę, kad jie užaugę neišsigimtų ir nenutautėtų. Tsb.

Baigiama Supirkti Įtaisos „Lituanicai II"

Netrukus „Lituanica II" bus pilnai įrengta transatlantiniam skridimui. Šį mėnesį, belankydamas rytines kolonijas, leit. F. Vaitkus suderėjo ir nupirko nau ją motorą ir reikalingiausius tolimam skridimui instrumentus. Už motorą ir už daugumą instrumentų duota firmoms depozitai, už kaikuriuos jau užmokėta visa suma.

„Lituanica II" turės WASP motorą, t. y. tokios pat rušies, kaip dabartinis jos motoras, bet tik visiškai naują ir paskutiniausio modelio, butent: S1D1. Jisai išvysto 650 arklių jėgą ties juros paviršium, tuo tarpu kai senasis modelis S1C1 išvysto tik 545 arklių jėgą.

Tas motoras kainuoja $7,260. Pakeičiant „Lituanicos II" senąjį motorą, už kurį kompanija duoda $1,260, reiškia už motorą reikės užmokėti lygiai $6,000. Jau duota kompanijai depozitas.

Nupirkta Instrumentai.

Nupirkta šie instrumentai:

Naujas Earth Inductor Compass.

Kollsman Sensative Altimeter (tokis, kokį vartojo Wiley Post);

Aperiodic Straight Flight Compass (tiesaus skridimo kom pasas;

Sperry Artificial Horizon & Directionai Gyro with illuminated Allbank Ice Warning Indicator (instrumentų kombinacija skridimo krypčiai kontroliuoti ir ledo signalo prietaisas);

Manifold Pusher Gauge; Fuel Pressure Guide Intake; Temperature Guage; Two Instrument Vacuum Pums; American Bosch Generator; Electrically Headed Pitot.

Šituos instrumentus pavyko nupirkti už $1,558, sutaupant ALTASS tarpe pusantro ir dvie jų tukstančių dolerių.

Be šitų įtaisų, „Lituanicai II" dar derama „Variable Pitch" propeleris, kuris kainuos veikiausiai apie tukstantį dolerių ir dar turės buti nupirktas radio aparatas — „Sending and Receiving Set", už kurį reikės užmokėti apie $500.

Didieji gazo bakai (tankos) jau yra užsakyti prieš trejatą savaičių laiko ir yra dirbami.

Tuo budu neilgai truks, iki „Lituanica II" bus galutinai paruošta. Su tomis įtaisomis, kokias jai duoda ALTASS, ji bus geriausiai įrengtas lėktuvas, kokis kada nors skrido per okeaną.

Darbas Turi Buti Sekmingai Užbaigtas.

Musų darbas bus greitai užbaigtas, bet mes neprivalome nuleisti rankas pirm laiko. Dabar kaip tik reikia smarkiausiai sukrusti, kad butų sukelta visi pinigai užmokėti už aukščiaus paminėtas lėktuvo įtaisas.

Taigi visi ALTASS skyriai Amerikos dietuvių kolonijose, visos draugijos ir asmenys, kurie geidžia pasisekimo musų lakunui Feliksui Vaitkui, yra kviečiami pasidarbuoti nevėliau, kaip iki liepos mėnesio 15 dienos ALTASS išde turės buti visi pinigai užmokėti už motorą, gasolino tankas ir kitas įtaisas ir instrumentus.

Aukas prašom siųsti ALTASS iždininkui p. Justinui Mackevičiui, 2324 S. Leavitt St., Chicago, Ill.

Lietuvos Prekyba su Užsieniais

Kas met Lietuvos prekyba su užsieniais vis daugiau plečiasi. Anščiau, kol Lietuvoje pagaminti žemės ukio ar gyvulių ukio produktai nelabai tetikdavo užsienio rinkai, tuomet ir gyvesnės prekybos negalėdavo buti. Pastaraisiais metais Lietuvoje buvo pastatyti keli žemės ukio gaminių fabrikai, visiškai naujoviškai įrengti. Tų fabrikų išdirbiniai mažai kuo tesiskiria arba ir visiškai nesiskiria, o kartais net pašoksta ir užsienio fabrikų įrengimus bei žaliavos apdirbimus. Savaime aišku, kad Lietuvoje gerai apdirbti žemės ukio gaminiai pradėjo užsieniuose rasti vis platesnių rinkų.

Dabar jau Lietuvos išvežimas į užsienį tiek jau padidėjo, kad gautos už prekes pajamos sudaro Lietuvos valstybės didžiąją biudžeto dalį. Ir santikiuose su užsienio prekyba Lietuva vis delto žymiai daugiau išveža, negu įveža. Taip, per pirmus tris šių metų mėnesius Lietuva įvairių prekių į užsienius išvežė už 39,483,500 litų, o įvežė už 30,394,700 litų. Tuo budu pirmojo metų ketvirčio Lietuvos prekybos bendroji apy varta sudarė 69,878,200 litų. Šiais metais, kaip matome, ir prekybos balansas yra aktyvus — daugiau, kaip devyniais milionais litų.

Pereitų metų Lietuvos prekybos su užsieniais bendrosios apyvartos siekė tuo pačiu laiku 67,310,900 litų ir balansas buvo aktyvus daugiau, kaip keturiais milionais litų. Tuo budu, išeina, kad nežiurint visame pasauly esančios ekonominės krizės, Lietuvos prekyboje su užsieniais šiais metais buvo žymus pagerėjimas.

Žiurint sulig atskirų prekių, Lietuva šiais metais į užsienį daugiausiai išvežė arklių, galvijų, kiaulių, žąsų, javų ir miško medžiagos. Žymiai yra padidėjęs gyvų gyvulių ir žąsų eksportas. Už šias prekes šiais metais Lietuva gavo beveik du milionu litų daugiaus, negu pernai tuo pačiu laiku. Mėsos išvežimas šiais metais sumažėjo. Lygiai sumažėjo ir kiaušinių eksportas. Javų, sėmenų ir dobilų šiemet Lietuva daugiau eksportavo negu pernai tuo pačiu laiku, daugiau kaip už 1 milioną litų. Sviesto, surio, pieno, grietinės, linų ir kitų prekių išvežimas pasiliko maždaug toks pats, kaip ir pernai — stambesnių pakeitimų neįvyko. Tik šiek tiek padidėjo miško eksportas.

Gi į Lietuvą iš užsienių įvežamų prekių šiais metais padidėjo tik verpalai, siulai, audinių žaliava, cukrus, silkės, geležis; o kitos prekės šiek tiek sumažėjo. Daugiausiai sumažėjo trąšų, akmens anglių, ir popieros įvežimas. Tsb.

TĖVYNĖ

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas panktadienis.

S. E. VITAITIS — Redaktorius,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynei" turi buti siunčiami Redakcijos vardu ir turi buti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiuros. Netinkami spaudai smulkųs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

PASITIKĖJIMO SVARBA

Pasitikėjimas yra svarbus dėsnis visuomenės ir atskirų žmonių santykiavimuose. Pasitikėjimas žmogumi ar įstaiga dažnai turi didesnės reikšmės, negu raštiškos sutartys ar medžiaginiai užstatai. Be pasitikėjimo negali buti jokio nuoširdaus bendradarbiavimo bent kokiu visiems lygiai svarbiu ir bendru reikalu.

Stoka pasitikėjimo kaip visuomeninių grupių, taip ir pavienių žmonių tarpe, gimdo nužiurėjimus ir stumia žmones prie visokių išvadų. Įdomiausia ta aplinkybė, kad nepasitikėjimas dažnai kįla visai nepamatuotai ir bereikalingai. Kilęs nepasitikėjimas bent kurioje pusėje sunaikina pagrindą bendradarbiavimui ir tokiu atvėju bendras reikalas neišvengiamai nukenčia.

Amerikos lietuvių visuomeniniam gyvenime daugiau bendro ir visiems lygiai svarbaus reikalo negali buti, kaip Susivienijimo Lietuvių Amerikoje išsilaikymas ir jo bujojimas. O vienok pasireiškia net pačių organizacijos narių tarpe vieningumo ir harmonijos stoka organizacijos reikalais net labai rimtais momentais. Neturime mažiausios abejonės, kad visi SLA. veikėjai ir nariai vien geriausiais norais vaduojasi organizacijos reikalus svarstydami ir spręsdami. Kiekvienam rupi organizacijos labas ir jos ateitis, kiekvienas nori kuodaugiau organizacijai pasitarnauti. Kodel tad turėtų kilti nesusipratimai ir vieni kitų nužiurėjimai pačių organizacijos narių tarpe?

Vieni kitais pasitikėjimo stoka yra to blogo priežastimi. Kad ir šiam Seimui besirengiant tiek patys SLA. veikėjai, tiek ir musų spauda svarbiausiai buvo suinteresuoti kiek kurios sriovinės grupės delegatų išrinkta į Seimą. Rodos, ką čia bendro turi sriovės su fraternale organizacija, kuri yra tarpsriovinė ir visiems Amerikos lietuviams lygiai reikalinga ir naudinga. Tačiau niekas neįdomavo kiek išrinkta tokių delegatų, kurie savo išsilavinimu ir patyrimu toje biznio srityje, kurion ir musų Susivienijimo reikalai įeina, galės patarnauti organizacijai ekonominio krizio metu pasunkėjusius jos reikalus svarstant. Visomis pusėmis tik girdėjosi klausimai: kiek musiškių delegatų, o kiek musiškių?

Tuo tarpu visi šio SLA. Seimo delegatai yra musiškiai, nes jie yra Susivienijimo Seimo delegatais. Delegatai suvažiavo Seiman ne sriovių reikalus svarstyti ir joms laimėjimų ieškoti, bet paties Susivienijimo reikalams tarnauti, to Susivienijimo, kuris mums visiems yra lygiai svarbus, naudingas ir reikalingas; to Susivienijimo, kuris tukstančiams Amerikos lietuvių biednuomenės yra vienatiniu medžiaginės ir moralės paramos šaltiniu sunkioje gyvenimo valandoje. Tokios fraternalės organizacijos delegatus klasifikuoti sulig sriovių yra ir netikslu ir neteisinga. Musų giliausiu įsitikinimu, visiems šio Seimo delegatams lygiai rupi Susivienijimo gerbuvis ir visi sulig savo geriausio supratimo ir išgaliu stengsis patarnauti organizacijai.

Butų neteisinga tikrinti, kad sriovės tikisi ką nors laimėti iš šio SLA. Seimo. Tas pirm Seimo pasiskirstymas į „musiškius" ir ne „musiškius" kilo tik del to, kad stokavo vieni kitais pasitikėjimo, kad pasireiškė nužiurėjimas, jog gali Seime tas ir tas atsitikti. Nors šiuos žodžius rašant dar negalima pasakyti kokia Seime atmosfera viešpataus, bet iš anksto drįstame pranašauti, kad šio Seimo delegatai vadovausis sveiku protu ir Susivienijimo gerbuviu. Tokiu atvėju Seimas bus naudingas Susivienijimui ir jo nariams. Milžiniška SLA. narių didžiuma yra priešingi bent kurios sriovės absoliutiškam įsigalėjimui Susivienijimo vadovybėje. Pagaliau, net nesimato jokių požymių, kad bent kuri Amerikos lietuvių sriovė siektų savo, kaipo sriovės, kontrolę Susivienijimui antmesti.

Pasireiškusio vienu ar kitu organizacijos reikalu nuomonių skirtumo dar negalima skaityti piktų tikslų siekiniais. Svarbu, todel, pirmiausiai visais organizacijos reikalais vaduotis vien teisybės ir teisėtumo dėsniais, o vieni kitais nepasitikėjimas savaimi išnyks. Tuomet susidarys vieninga draugingumo mintis, kuri visuose šio Seimo žygiuose vadovaus ir ves visus delegatus vien tuo keliu, kuris Susivienijimui šviesią ateitį užtikrina. Tik turėkime vieni kitais daugiau pasitikėjimo, parodykime vieni kitų nuomonėms daugiau pakantos ir pagarbos, tuomet Susivienijimas laimingai pergyvens visus ekonominio sunklaikio sudarytus sunkumus.

—o—

VOLDEMARO DRAMOS FINALAS

Birželio 18 d. „Associated Press" žinių agentura pranešė iš Kauno, kad Lietuvos kariuomenės teismas, išnagrinėjęs bandžiusio įvykinti perversmą Augustino Voldemaro prasikaltimą, surado jį kaltu pasikėsinime nuversti esamą valdžią ir pasmerkė dvylikai metų sunkiųjų darbų kalėjimu. Vadinasi, pasibaigė Voldemaro pradėta vaidinti arti aštuoni metai atgal drama — pasibaigė patiės principialio aktoriaus negarbingu finalu.

O vis tik Lietuva tuomi nieko nelaimėjo. Voldemaras yra gabus žmogus ir gudrus, logingas diplomatas — visas pasaulis jį tokiu pripažino. Dar ir po šiai dienai Amerikos spauda primena, kad nekartą Voldemaras Tautų Sąjungos susirinkimus apversdavo augštyn kojomis, kuomet suktieji diplomatai bandė Vilniaus klausimą vien miglotomis frazėmis slopinti. Tokių gabumų diplomatas, ypatingai šiuo momentu, Lietuvai butų labai naudingas. Niekam nėra paslaptimi, kad Rytų Europoje visokių machinacijų puodas smarkiai kunkuliuoja ir tame puode Lietuvos likimas maišosi. Tokiais momentais Lietuvai reikalinga suburti visas gabiausias jėgas kovai su tokiomis tarptautinių santykių plotmėje machinacijomis. Ir čia Voldemaras su savo gabumais galėtų Lietuvai pasitarnauti. Tačiau šiandie jis pasmerktas sunkiųjų darbų kalėjiman kaipo valstybės išdavikas. Jį teisė ir baudė tie patys, su kuriais jis 1926 m. gruodžio 17 dieną tokiu pačiu budu, kaip dabar Voldemaras bandė, nuvertė teisėtą visos tautos valia pastatytą vyriausybę ir įkurtą demokratinio parlamentarizmo santvarką.

Dabar gal ir pats Voldemaras supras gruodžio 17 d. žygio pasekas. Jei Lietuvoje iki šiol butų išsilaikius demokratinio parlamentarizmo santvarka, tai ir pačiam Voldemarui nebut reikėję nė ištrėmime gyventi, kuomet nuo diktatoriaus sosto nuvirto, neigi, pagaliau, sunkiųjų darbų kalėjiman patekti. Savo gabumais jis butų galėjęs patarnauti Lietuvai ir baigti gyvenimą kaipo garbingas tautos vyras.

Tik visos tautos valia pastatyta bent kurios valstybės vyriausybė tegali suburti visas tautos gabiausias jėgas į vieningą frontą kritingais valstybei momentais. Demokratinio parlamentarizmo santvarka funkcionuojanti vyriausybė iš anksto žino, kad ji nėra amžina, kad by momentu ji gali buti pakeista kita vyriausybe. Tokiu atvėju vyriausybė stengiasi vengti sauvaliavimų, stengiasi visus valstybės reikalus tvarkyti kuotuobuliausiai ir todel kviečia prie valstybinių darbų gabiausius ir sąžiningiausius žmones. Tokiai vyriausybei nėra jokio pagrindo bijoti, kad gabesni žmonės gali jos viešpatavimui pavojų sudaryti. Tokioje valstybės santvarkoje ir nelaimingo Voldemaro gabumai rastų vietos tam tikrose srityse.

Diktatoriai paprastai bijo ir savo šešėlio. Todel jie vengia prileisti prie valstybės darbų gabesnius ir populiariškesnius žmones. Taigi galutinoje išvadoje: paties Voldemaro prisidėjimu įgyvendinta diktatura Lietuvos valstybėje šiandie jį pasiuntė į sunkiųjų darbų kalėjimą kaipo valstybės išdaviką.

—o—

MOKSLO METŲ UŽBAIGA

Su pabaiga birželio mėnesio visose Amerikos mokyklose baigėsi mokslo metai. Tukstančiai lietuvių baigė pradines, vidurines ir augštasias mokyklas. Augštąjį mokslą baigusieji ir besirengianti stoti į įvairias profesijas pirmiausiai turi atminti, kad mokslui nėra pabaigos. Gavimas mokslo atestato (diplomo) dar nereiškia, kad jau tikslas galutinai pasiektas, kad daugiau mokytis ir studijuoti nereikia. Amerikoje kasmet baigia augštąjį mokslą arti 100,000 asmenų. Įvairiose profesijose galioja didelė kompeticija ir tą kompeticiją gali išlaikyti tik tokie profesionalai, kurie ir toliau mokinasi ir studijuoja, kurie įgytą teoretinį mokslą bando pritaikyti praktiškame gyvenime.

Baigusiųjų pradinį mokslą jaunuolių tėvai neprivalėtų nei abejoti ar savo sunų ir dukrelę leisti toliaus į mokslą, ar ne. Šiandie Amerikoje turime jau tokią padėtį, kad nebaigus bent vidurinio mokslo vaikinams ir merginoms negalima gauti užsiėmimo net augštesnės rušies valgykloje už patarnautoją. Beveik visos departamentinės krautuvės reikalauja, kad jų samdomos pardavėjos butų baigusios bent vidurinį mokslą. Žodžiu, šiandie Amerikoje nebaigusiems bent vidurinio mokslo negalima jokio švaresnio ir lengvesnio užsiėmimo gauti. Todel jau vien medžiaginiu žvilgsniu vidurines mokyklas (high schools) turėtų baigti kiekvienas jaunuolis. Tėvų pareiga bent šitas išgales gyvenime savo vaikams suteikti.

Pertraukusieji vasaros atostogoms mokslą jaunuoliai irgi turėtų atminti, kad be jokios naudos praleistas laikas yra dideliu nuostoliu kiekvienam žmogui. Todel einantieji mokslus jaunuoliai vasarines atostogas privalo sunaudoti kuonaudingiausiai sau ir visuomenei. Mokslo nei pinigais, nei jokiomis brangenybėmis nupirkti negalima. Mokslą tegalima įgyti tik pačio žmogaus pastangomis ir todel niekas negali perdaug pastangų ir pasirįžimo paaukoti tos dvasinės brangenybės — mokslo pasiekimui.

—o—

DARBO TARYBOS

Prieš pat išsiskirstymą kongresas išleido įstatymą, kuriuo suteikiama prezidentui Rooseveltui neabejotina galia paskyrimui darbo tarybų, kurios vadovautų, prižiurėtų ir darytų sprendimus kolektyvėse derybose tarpe darbininkų ir darbdavių ginčams iškilus. Taip pat prezidentui suteikiama iki tam tikro laipsnio jurisdikcija ir kituose darbo srityje kilusiuose ginčuose.

Dabar svarbiausiu klausimu belieka, tai paskyrimas autoritetingų darbo tarybų, kurioms turėtų pasitikėjimo kaip darbininkai, taip ir darbdaviai. Šiais nepaprastais laikais, kuomet visuomenės dirksniai labai įtempti, kuomet darbininkai ekonominiais sunkumais nuvarginti, kuomet darbdaviai verčiami skaitytis su esama padėtimi ir atsisakyti neribotos galios elgtis su darbininkais kaip jiems patinka, tai neužtenka į tokias tarybas paskirti vien gerus žmones. Tokių tarybų sudarymo pagrindu turėtų buti visiškas bešališkumas ir visapusis išsilavinimas skiriamų į tarybas žmonių.

Praeity buvo praktikuojama į tokias tarybas skirti lygią reprezentaciją darbininkų ir darbdavių su neutraliu pirmininku priešakyje. Šitokio nusistatymo laikėsi Amerikos Darbo Federacija ir kelios galingos industrialės darbdavių grupės. Tokios tarybos galų gale pasilieka vieno žmogaus tarybomis, kuomet darbininkų ir darbdavių atstovai griežtai pasiskirsto lygiomis. Tokios vieno žmogaus tarybos sprendimas negali turėti neabejotinos reikšmės. Nežiurint prie kurios pusės pirmininkas prisidės, kita nusė jį skaitys vienpusišku. Sudarytos iš neutralių ir bešališkų žmonių tarybos sprendimai turėtų didesnės reikšmės. Taip bent mano prezidento Roosevelto patarėjai.

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda DR. J. JONIKAITIS, 3732 Michigan Ave., Detroit, Mich.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai paduotu antrašu.

I. KOVA SU DŽIOVA

Rašo **Dr. J. Jonikaitis.**

Džiovos Diagnozas.

Senesniais laikais buvo manoma, kad džiova yra nepagydoma liga. Šiandien visiškai kitaip į tą ligą žiurima. Medicinos mokslo pažanga įrodė, kad džiova yra tikrai nugalima liga, jei tik jai neleidžiama perdaug įsisenėti. Pastebėjus bent vieną iš daugelio tuberkuliozės simptomų, reikia be atidėliojimo susirupinti nuodugniu asmens sveikatos ištyrimu.

Kovoje su džiova, kaip ir karo lauke, reikalinga tam tikra strategija: juo ankščiau stosim į kovą su ta liga, juo daugiau yra vilties, kad kovą laimėsime. Taigi pasistengkim pažinti savo sveikatos priešą, o paskui su didžiausiu pasiryžimu į kovą su juo — gydytis.

Štai maž-daug kokiais budais ir keliais yra prieinama prie pažinimo džiovos. Vėliausieji medicinos mokslo išradimai ir gydytojų prityrimai žymiai palengvina darbą. Taip vadinama tuberkulino reakcija ir Roentgeno (X-ray) spinduliai labai gražiai nušviečia veik visus džiovos takus. Ir šitos moderniškosios įmonės yra visiems prieinamos: jomis naudojasi turtingieji, jomis gali naudotis ir varguoliai, jei tik nori.

Štai kaip yra prieinama prie pačio klausimo branduolio — pažinimo ligos. Su kudikiais ir mažais vaikais yra daug kėblumo: jie nemoka kaip nusiskųsti ir papasakoti apie savo negalavimus; iš jų pasielgimo galima pastebėti tik tiek, kad jie šiuo gyvenimu nepatenkinti. Ignorantai tėvai ir auklėtojai į tą vaikų nepasitenkinimą dažnai tik ranka numoja. O čia tai ir gludi viso busimojo vargo ir kentėjimų pradžia. Už tėvų apsileidimą ir nesąžiningumą vaikams reikės ateity atkentėti. Išmintingi auklėtojai ir tėvai bent kartą į metus asilanko pas savo gydytoją del ištyrimo savo šeimos sveikatos. Čion gydytojas išmėgina ant vaikų tuberkulino reakciją. Tai labai mažas ir prastas dalykėlis padaryti, o kudikiui gali buti gyvybės išganymu ateity. Visas procesas to bandymo atsilieka be jokio skausmo: praskutama tik pats paviršius odos (nereikia skusti iki kraujui ištrykštant) ir toje vietoje užvarvinama lašelis tuberkulino. Pats tuberkulinas yra skysta medžiaga, ypatingu budu pagaminta. Džiovos apimtas organizmas reaguoja (priešinasi) į tuberkuliną ir bėgy 48—72 valandų kontakto vietoje pasirodo aiškiai raudonas plėtmas — tai yra pozityvė tuberkulino reakcija. O tas reiškia, kad organizmas yra džiovos suimtas. Priešingame atvejy tuberkulinas nepalieka jokios žymės; ir tuomet galima manyti, kad kudikiui kenkia kitokia liga o ne džiova; sveikatos tyrimui tąsyk duodama nauja linkmė.

Gavus pozityvę tuberkulino reakciją, daroma kitas žingsnis nustatyme ligos. Mat, negana žinoti, kad ligonis turi džiovą, dar reikia surasti ir vietą, kur liga yra susivijus sau lizdą. O džiova gali buti kauluose, plaučiuose, inkstuose, viduriuose ir tt. Pacijentas tuomet yra siunčiamas į Roentgeno spindulių laboratoriją. Su pagelba šių spindulių (X-ray yra priimta vadinti) yra traukiamos fotografijos nuo įvairių kuno organų. Džiovos užgautos vietos organe gan gražiai atsimuša tose fotografijose. Taigi X-ray patvirtina tuberkulino reakciją. Visa ligonio padėtis pasidaro aiški; jo likimas pilnai apčiuopiamas.

Suminėsiu ir apie mikroskopą. Tai vienas iš naudingiausiųjų medicinos mokslo įrankių. Su jo pagelba 1882 m. daktarui Koch pirmiausiai pasisekė akia pamatyti džiovos bacilą. Tas instrumentas ir šiandien yra vartojamas džiovos ir kitų ligų pažinimui.

Daugybė yra įvairių budų ir įmonių, kad nustatyti džiovos diagnozą (pažinimą). Visų juk nesuminėsi ir nevisuomet visų tų įmonių griebiamasi ligos pažinimui. Yra ligonių, kuriuose džiovos simptomai taip aiškiai pasireiškia, kad patyręs gydytojas iš pirmo pamatymo ir pasikalbėjimo su ligoniu gali nustatyti ligą. Gi miglotieji atsitikimai reikalauja nuosėklaus ir tikslaus tyrimo.

(Užbaiga bus)

Dešimtmetis

Laisvam. Etinės-Kulturos Draugijos.

Šių metų birželio mėnesy, sueina 10 metų kaip įsikurė Laisv. Et. Kult. D-ja. „Laisvosios Mintįes" numerys bus savo žymioj daly pašvęstas šiam įvykiui paminėti. Ta proga kviečiame ir visus musų draugijos skyrius, rėmėjus paminėti šį įvykį ir susirinkus pasitarti apie tolesnį draugijos stiprinimą ir tobulinimą.

Ypatingai domę kreipiu į Amerikos lietuvius: paremkim ne tuščiais žodžiais, bet "cash" užsiprenumeruodami "Laisvąją Mintį" ir pasiųsdami piniginę auką vadovybei vygdyti šių metų veikimo planą, išleidžiant artimiausiu laiku naują knygutę — T. Karušio "Laisvosios Minties" ABC. Adresas:

"Laisvoji Mintis"
Aguonų g-vė 8, Kaunas
Lithuania

Prenumerata tik $1. metams.

Kviečiu talkon visus Amerikos lietuvius, kuriems rupi galutinai išlaisvinti iš po globos kunigų pilkasermegį kaimietį.

D-ras A. L. Graičiunas.

Sveikinimas Dr. J. Šliupui

Didžiai Gerb. D-rui Jonui Šliupui, Palanga, Lietuva.

Sveikinimas ir linkėjimas ilgiausių metų įkurėjui Laisvamanių Etinės Kulturos Draugijos laimingai sulaukus pirmo dešimtmečio draugijos gyvavimo.

Šiemet, birželio mėnesy, sukanka lygiai pirmas dešimtmetis. Per tąjį laikotarpį draugija susilaukė keleto desėtkų skyrių. Daug jos skyrių įsisteigė bažnytkaimiuose knygynus-skaityklas, laisvas kapines; surengta eilių eilės prelekcijų, kur iš Kauno partraukti profesoriai įvairiausiose temose teikė pamokas kaimiečiams. Ir tas buvo daroma tikslu galutinai išlaisvinti iš dvasios vergijos kaimietį.

Jei nieko daugiau per savo gyvenimą nebutumei padaręs Lietuvos vaikams, tai įkurimas Laisv. Etinės-Kulturos Draugijos Tave nemirtinu padaro.

Gyvuok tarp musų per amžius tikrasis sunau Lietuvos!

Dr. A. L. Graičiunas.

Broliams Amerikiečiams

Lietuvos Kariuomenės Kurėjų-Savanorių Sąjungos VLADO PUTVINSKIO Šiaulių Skyriaus savanoriai, susirinkę š. m. gegužės m. 13 d. savo metiniam suvažiavimui Šiauliuose, ir iškilmingame posėdyje išklausę lietuvio — Amerikos Kariuomenės Kapitono ir Lietuvos Kariuomenės atsargos Kapitono Purvio pasakojimus apie brolius amerikiečius ir jųjų milžiniškus nuveiktus darbus Lietuvos Nepriklausomybės iškovojimui ir josios palaikymui, siunčia nuoširdžius linkėjimus ir prašo nepamiršti savo brangios Tėvynės ir padėti Nepriklausomos Lietuvos broliams susijungti su vargstančiais plėšraus kenko rankose BROLIAIS VILNIEČIAIS.

Šiauliai, 1934 m. gegužės m. 13 d.

Suvažiavimo įgaliotoji skyriaus valdyba:

Br. Vaišvila, pirm.
L. Šostakausakas v.-pir.
P. Jaloveckas, sekret.
A. Barzda, iždin.
Br. Jaras, valdyb. narys.

Puikios Mintys

Muzika išreiškia jausmą ir mintį be kalbos.

✤

Žodžiai yra minties parėdalai, idėjų rubai.

✤

Kada visas gyvenimas pastoja dvasios elementu — ji turi galybę valdyti dangų.

V. J. B.

Pabiros Mintys

Nenusimink! Nepulk į desperaciją. Niekad nevartok žodžių: „Viskas pabaigta"... Gyvenimas gražus. Gyventi verta. Gyventi reikia. Didelis džiaugsmas ateina, kai jo nelauki.

✤

Daug nekaltų žmonių miršta. Daug miršta niekšų, juoda širdim. Vienok smagiau ir daug mandagiau mirt nekaltam.

✤

Musų žemė gana sena. Bet žmonija dar vis vaiko dienas gyvena.

Mųs žemė kentė ir kentės. Ji laukė ir dar lauks. Ilgai, kol jos liaudis, vaikai, subręs išminty.

Istorija tuomet su šypsa lupose žiurės į mus ir musų darbai atrodys kaip vaikų žaislas.

✤

Analizuokim taip vadinamą progresą ir čia mes rasim, kad žaidžiam tais žaislais, kurie skirti vaikams.

„Ana, mųs lyderis taip sakė!" „Mes turim sekti jį!"

„Drąsus. Drąsuolis!" Ir dar kartą drąsuolis. Auksiniai jo sagai. Blizgučiai. Medaliai ir ordenai krutinę jojo puošia. Bet galvoj tuščia, tuščia, tuščia... **J. Krukonis.**

NAUJA SLAPTA ORGANIZACIJA KLAIPĖDOJ.

„Sekmadieniui" iš Klaipėdos pranešama, kad šiomis dienomis Klaipėdos krašte išaiškinta nauja slapta hitlerininkiška organizacija „Schwere Grupe" (Sunkioji grupė). Ta grupė susikurė jau po to, kai valdžios organai išardė hitlerininkiškas organizacijas. Joje buvo susiburę buv. Neumano partijos nariai tikslu slaptai tęsti hitlerininkišką veikimą. Jau yra padaryta eilė kratų ir suėmimų.

— Kiekvienos motinos pareiga paraginti savo dukteris bei sunus apsirupinti rytojum.

JAUNIMO KELIAI

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Jaunuolių Skyrius

Kol jaunas, o broli, sėk pasėlio grudus
Ir dirvos nepleiski! Tuomet, kada jausi,
Kaip kuns ima stingti, dvasia jau susnudus,
Vėlu juk prie darbo: nė sėsi, nė piausi.

Kol dega krutinėj šventa ugnis toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinu stoji,
O dirbk, idant neitų ugnis ta ant nieko!

Dr. V. KUDIRKA.

Dr. Vincas Kudirka

Vincas Kudirka, Lietuvos himno autorius, gimė 1858 metais, gruodžio 31 dieną, Paežerių kaime, Vilkaviškio parapijoje. Jis buvo ukininko sunus. Trejus metus pasimokęs pradžios mokykloje, įstojo į Mariampolės gimnaziją. Mokslas jam labai sekėsi ir todel buvo gabiausias mokinys. Pabaigęs šešias gimnazijos (High School) klases, įstojo į kunigų seminariją Seinuose, bet jos nebaigė ir sugrįžo atgal į gimnaziją, kurią pabaigęs mokėsi Varšavos universitete, kur išsimokė gydytoju ir apsigyveno Lietuvoje, Šakių mieste.

Tuo laiku Lietuva pergyveno sunkius rusų priespaudos laikus: buvo uždrausta lietuvių spauda ir šiaip žiauriai rusai lietuvius persekiojo. Daktaras Kudirka buvo vienas iš tų darbuotojų, kurie prieš tą rusų priespaudą kovojo: jis įsteigė ir redagavo lietuvišką laikraštį "Varpas", leidžiamą Prusijoje, rašė įvairius straipsnius, padarė daug vertimų iš svetimų kalbų žymių autorių ir tt. Jo raštai dabar yra išleisti ir jų galima nusipirkti ir pasiskaityti. Patartina Amerikoje gimusiems jaunuoliams su Dr. Kudirkos rašiniais susipažinti. Juose jaunimui yra daug ir geros medžiagos.

Kadangi Dr. V. Kudirka dirbo lietuvių visuomenės gerovei ir žadino lietuvių tautą, tai rusų valdžia jo labai nekentė ir daug jį vargino kalėjimais. Bet Dr. V. Kudirka nenusigando ir dirbo savo darbą toliau, tikėdamas, kad jo pradėtą darbą dirbs jaunoji karta ir tokiu budu atstatys Lietuvos nepriklausomybę.

Mirė jis 1899 metais, lapkričio 16 d., iki paskutinės valandos tvirtai tikėdamas, kad jo mestos sėklos duos vaisių ir Lietuva susilauks šviesesnių laikų ir bus laisva. Jo svajonės tikrai išsipildė: šiandien mes turime laisvą nepriklausomą Lietuvą, o Dr. Kudirkai už jo žymius darbus, visa tauta pastatė gražų paminklą ir visuomet apie jį kilniai mini ir minės.

P. B.

Laiko Praleidimas

Liuoslaikio praleidimas yra labai svarbus dalykas, nors daugelis jaunimo jį labai neapgalvotai praleidžia: bestoviniuodami ant gatvių kampų, susigrudę dumuose paskendusiose bolinėse, prie kortų ir tt.

Jaunų dienų laikas yra brangus. Jo kiekviena valandėlė reikia sunaudoti taip, kad ateity butų iš to nauda. "Ką jaunas budamas pasėsi, tą senatvės sulaukęs piausi". Arba: "Ką jaunas budamas išmoksi, to senas budamas už pečių nenešiosi". Gerai pasakyta. Bet stoviniuojant ant gatvių kampų, bolinėse ar prie kortų besėdint, nieko negalima išmokti, — nieko naudingo ten nepasėsi.

Jauno vaikino ar merginos, man rodos, smagiausiu laiko praleidimu turėtų buti knyga; tas padarinys, kuris teikia dvasinio peno ir moko apie gyvenimą. Tiesa, ir knygas reikia mokėti pasirinkti. Jaunuolis, kuris mėgsta skaityti, kartais, beskaitydamas beverčio turinio knygas (o tokių yra) nustato ir savo gyvenimo eigą netikusia kryptimi. Todel, jei pats nemoki knygos pasirinkti — pasiteirauk pas tokį žmogų, kuris jau daug knygų yra išskaitęs.

Bet ir prie knygos visuomet sėdėti negalima. Gyvenime reikia įvairumo, nes, antraip, ir tas gyvenimas gali perdaug nuobodžiu pasidaryti. Reikia, kai kada, kai kur ir išvažiuoti, su žmonėmis pasimatyti, draugų pasidaryti. Bet ir šiame atsitikime reikia mokėti pasirinkti tokias sueigas, kurios butų naudingos, kurios nevestų iš kelio.

Liuoslaikio praleidimui rengiama įvairūs bankietėliai, išvažiavimai, piknikai ir tt. Tačiau tokias pramogas irgi įvairus elementai rengia ir įvairiais tikslais į jas sueina... Geriausia liuoslaikį praleisti tai susidarant bureliui pažįstamų jaunuolių, surengiant pramogėles, kuriose butų ir smagu ir laikas naudingai praleistas.

Rodos pernai teko skaityti "Jaunimo Keliuose"', kaip nekurios SLA. jaunuolių kuopos laiką praleidžia: jos surengia šeimyniško pobudžio išvažiavimus, eisenas ir tt. Tokiuose surengimuose dalyvauja tik kuopų nariai ar narių geri pažįstami, draugai ir tt. Tokiuose parengimuose galima ir smagiai laiką praleisti, pasilinksminti, nesusiduriant su toku elementu, kuris, dažnai, nesmagumų padaro ir patiems rengėjams ir dalyviams.

Aš patarčiau SLA. jaunuolių kuopoms tokių parengimėlių turėti kodaugiausia. Jie buna naudingi dvasiniai ir valandėlę-kitą smagaus laiko suteikia.

Senas SLA. Narys.

Mokslas, Raštija ir Dailė

Rašo IOTA.

UŽRAŠAI.

Jei mųs praeities tyrinėtojai neklysta, sakydami, jog mųs prabočiai gyvenę pietinėje Europos dalyj, taigi Devynios Muzos, kurios jiems priskaitoma, virtusios netik „galybėmis", bet ir „devyniais velniais". Lietuviai, net ir šiandien išdykusį, nedorą žmogų vadina „nenaudėliu" ir, jog „ragus turi". Ar tai prisiminimas Dionyzo?

Senovės trakų kalboje buvo žodis „gebeleizis" bei lietuvių kalba „gyvaleidis". Šiandien Panevėžio tarmėje randasi žodis „leisgyvis". Sakoma: „Vaikas ištrauktas iš vandenio leisgyvis". „Gydytojas rado ligonį leisgyvį". Šioje minty tas žodis reiškia „menką gyvumą", „pusgyvį".

Jei automobiliu važiuojama pamažu, lietuvis sako, „kaip su puodais važiuoja". Senovėje, mat, žmonės prisikraudavo molinių puodų į vežimą ir veždavo juos parduoti. Keliai, budavo toki prasti ir duobėti, kad net „asilą reikėdavo užkinkyti", kad arklį ir vežimą trauktų — taigi smarkiai nebuvo galima važiuoti — puodai sudužtų.

Daug, o daug yra dalykų mųs kalboje, kurie dar neužrašyti. Prie senovės Dirskurio aš bandau privesti moteriškai giminei teikiamą „skersaskurę". Tas žodis reiškia „atšakumą". Man niekuomet neteko išgirsti, kad vyras butų „skersaskuris".

Pasaka apie „Jonuką ir Elenukę", sakoma labai sena. Kaip galima prirodyti, kad ji esanti sena? Lengvai. Štai: „Mergos geldas išmazgojo; bernai geležis išgalando"... Geldai, tai buvę metalo puodai. O geležys, kurias bernai išgalando, tai peiliai. Ta pasaka siekia gadynę, kada žmogus pradėjo geležį naudoti. Viskas, kas buvo iš geležies padarytas vadinosi „geležimi".

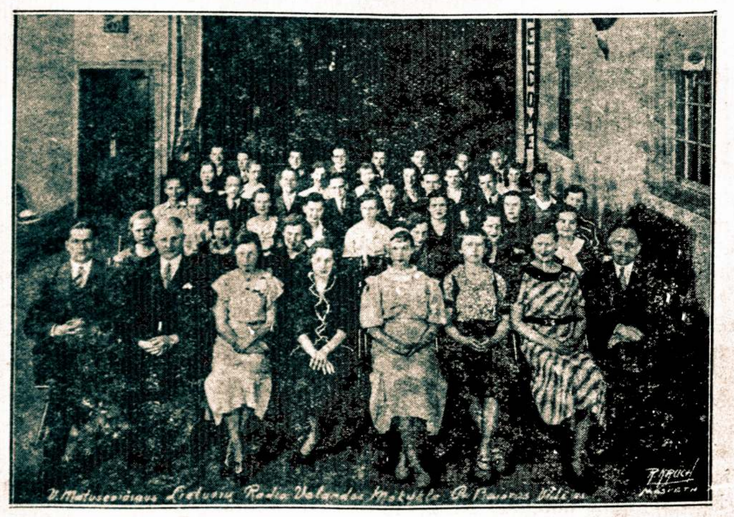

BROOKLYN, N. Y. — WMBQ Lietuvių Radio Valandos suaugusių jaunuolių lietuvių kalbos mokyklos klesa. Šią mokyklą suorganizavo minimos valandos vedėjas V. Matusevičius ir Pr. Bajoras, kuris ir lietuvių kalbos mokė. Be lietuvių kalbos, šioje mokykloje jaunuoliams duota paskaitos Lietuvių Senovės Istorijos (Vincas Jankauskas), Lietuvos geografijos (A. Alekna), Lietuvių literaturos (J. Tysliava) ir šiaip lietuvius jaunuolius liečiančiais reikalais (S. E. Vitaitis). Atvaizde pirmoje eilėje, po kairei, sėdi Liet. Radio Valandos vedėjas V. Matusevičius ir V. Jankauskas, pačiame eilės gale, dešinėje — Pr. Bajoras.

KAIP GERA...

Kaip gera, kad mane užgimusį
Šilkuos nevystė,
Kad juoda duona kvepiančiuos arimuose
Nusirpo krikštoline vaikyste.

Dabar gėriuos saulėtekiu iš purpuro,
Galiu nešiot širdy žvaigždžių spindėjimą
Ir neturėt to dvasios šiurpulio
Švininio kiauto užkietėjime.

Jaučiu gaivinantį laukų alsavimą,
Narcizo meilę rožei...
Laukų žiedų susikryžiavime,
O žavintis pasaulio grožiu!

Man svetima, kaip pamotė, menkystė
Ir neaplanko dvasios nerimas, —
Kaip gera, kad mane užgimusį šilkuos nevystė,
Kaip gera man!

Jonas Docius

Mažamečių Kampelis

Tėve, pasitaityk šias pasakėles
savo vaikučiams.

ASILAS IR JO NAŠTA.

Pirklys turėjo asilą. Nusipirkęs druskos ir, supylęs ją į maišus, sukrovė ant asilo kiek tiktai galėjo. Pakely į namus, asilas, brisdamas per brastą, suklupo ir įvirto į vandenį. Druska permirko kiaurai ir nemaža jos ištirpo ir išvarvėjo. Asilas, atsistojęs ant kojų, pajuto, jog jo našta daug lengvesnė. Pirklys pasuko atgal miestan, nupirko dar daugiau druskos, pridėjo ją prie likusios ir vėl užkrovė ant gyvulio. Priėjęs brastą, asilas vėl atgulė vandenin. Jo našta, žinoma, kaip ir pirmiau, palengvėjo. Pirklys supratęs asilo šposą, dar sykį sugrįžo miestan, prisipirko daug kempių ir sukrovė jas ant asilo. Priėjęs prie brastos, asilas ir dabar parvirto. Bet šiuo sykiu, nabagas, labai apsiriko: kempės prisigėrė vandens ir asilas, pasikėlęs ant kojų, turėjo nešti daug sunkesnę naštą, negu pirmiau.

ŽMOGUS IR LIUTAS.

Po girias žaliąsias vaikščiojo žmogus. Vaikščiodamas liutą sutiko. Du galiunu pasimatė: vienas girių karalius, antras — kaimų ir laukų valdovas.

Tarp tokių ponų niekad santarvės nėra: tą tiesą visas pasaulis žino.

Jiedu tuoj susipyko. Žmogus, pažinęs liutą, tuoj iš piktumo jį kipšu pavadino ir, sviedęs į jį kirvį, kuriuo medžius kapojo, jam koją pažeidė.

Po kiek metų jiedu vėl susitiko. Žmogus tylėjo, nieko liutui nesakė. Liutas, atsiminęs pirmąją pažintį, tik dantį griežė. Piktumu nebesitverdamas, sako žmogui:

— Žinok gerai, valdove galingasis, gerai įsidėk į galvą, jog neteisingai pasakytas ir neatsiimtas žodis yra daug piktesnis už kirtį. Žaizdos skausmą, man tavo padarytą, užmiršau, kad ir daug kentėjau, bet pikto žodžio, kurį iš tavęs aną kartą girdėjau, — tu tyli, jo neatsiimi, — kol mirsiu neužmiršiu.

NEREGĖLIS

Pasakyk tu man, mamyte:
Kaipgi žydi tos gelelės?
Kaip saulelė teka rytą?
Koks gražumas tos saulelės?

Veltui keliasi blakstienos,
Veltui žiurau — nėr šviesybės.
Argi visad eis taip dienos —
Man jau amžinos tamsybės?

Kaipgi gera but žvaigždutės
Ten mėlynėj toj matyti...
Ir tos gėlės, tos gražutės...
Bet labiausia tu, mamyte.

Tavo mieli liulytėliai
Mane migdo vargdienėlį,
O pabudęs girdžiu vėliai,
Kaip meldies už neregėlį.

Juk mažytis net uodelis
Mato grožį vasarelės;
Aš gi vargdienis vaikelis
Nematau nė motinėlės.

Dieve, noriu saulytėlės.
Leisk į šviesų laimės namą....
Duok nors pusei valandėlės
Man išvysti savo mamą.

V. Vitkauskas.

JUOKAS

Onytė: — Mamyte, kada žmonės miršta?

Motina: — Kada Dievas juos pas save pašaukia.

Onytė: — Gerai, mamyte — kai tave šauks, tai tu nusiduok negirdinti...

—o—

PRIEŽODŽIAI

Akli namai be šunies, kurti be gaidžio.

Buk, koks nori rodytis — ir busi geras žmogus.

Gyvulys nebylys: niekam nepasiskųs.

Į ką jaunas įprasi, tą senas teberasi.

Kas kitam kilpas spendžia, tas pats įkliuva.

Susitikimas Svetur

Parašė M. D—nas.

Po vargingos beveik trijų dienų kelionės traukiniuose, džiaugiausi atvykęs į Marseillę*) ir turįs dvi dienas poilsio ligi išplaukadamas į Alžyrą, kur vykau praleisti atostogų. Susitvarkęs visus savo kelionės reikalus ir apsirupinęs viešbučiu, pavakare išėjau į pajurį. Čia užsukau į pirmą pakliuvusį paviljoną, užsisakiau vyno su vandeniu, ir, gurkšnodamass tą gaivinantį skystimą, įknibau skaityti lietuviškus laikraščius, kuriuos dar iš Lietuvos, išvažiuodamas, buvau pasiėmęs.

Vakaras buvo šiltas, ramus. Už paviljono langų, plačiai atvertų, kaip senos močės glėbys sunui palaidunui, slaptingai kuždėjosi skarotos palmės, su lengvu nakties dvelkimu veržėsi vidun kažkur netoliese grojančio džazo ritmingi tango garsai, tolumoje šnerėjo amžinai nerimstančios juros bangos... Tačiau — gal del kelionės nuovargio — aš visiškai nebuvau nusiteikęs gėrėtis gražia pietų šalies naktimi. Paskendęs laikraščių puslapiuose, aš gėriau vyną ir tingiai rukiau menką prancuziską cigaretą, visiškai nestebėdamas, kas aplink mane dedasi.

— Permetez du feu**), — staiga išgirdau šalia savęs, ir pakėlęs galvą, pamačiau priešais bestovintį dar neseną, augštą šviesplaukį vyrą su cigaretu rankoje.

Pakėliau degantį savo cigaretą duodamas nepažįstamajam ugnies, ir — gal visai automatiškai, iš įpročio, o gal del staigumo nespėjęs susigriebti — burbtelėjau lietuviškai:

— Prašau...

Nepažįstamasis, užuot įsidegdamas savo cigaretą į mano jam atkištą degantįjį, išvertė savo mėlynas, kaip rugiagėles, akis, atšoko žingsnį atgal ir pilnu nustebimo balsu sušuko lietuviškai:

— Tamsta lietuvis?

— Taip, lietuvis, — atsakiau jam irgi ne mažiau nusistebėdamas tuo, ką išgirdau, ir pats nejutau kaip atsistojau.

— Ak, ir todel man lemta sutikti savuosius ten, kur aš mažiausia to laukiu ir tikiuos! — kalbėjo toliau nepažįstamasis. — Tačiau leisk man tamsta pirstatyti: Valerijus Vismantas.

Ir mudu vienas kitam taip tvirtai paspaudėme dešines, lyg butume buvę seni bičiuliai. Paskui susėdome, gėrėme vyną, šnekučiavome. Tada aš gavau dėmesingiau įsižiurėti į savo naują pažįstamąjį, taip netikėtai ir tokiomis keistomis aplinkybėmis sutiktą savo tautietį. Jis nors buvo ir nepuošniai, bet gana švariai apsitaisęs; nepaprastai saule įdegęs jo veidas rodė tą žmogų gerai pažįstantį pietų šalies saulę; kiekvienas jo judesys kalbėjo apie jėgą ir ištvermę, o iš jo mėlynų gilių akių tvino tiek daug kažin kokio nesuprantamo liudesio ir pasiilgimo.

— Argi tamsta žinojai mane esant lietuvį, kad man lietuviškai atsakei? — paklausė jis.

— O ne, aš taip padariau greičiausia, iš įpratimo. Mat, dar tiktai trys dienos, kai esu iš Lietuvos ir nespėjau "nutausti", — atsakiau jam, juokdamasis.

— Tiktai trys dienos! — kažin kaip skaudžiai ištarė Vismantas. — O aš... jau penkiolika metų, kai nešioju bastuno vardą ir dar nesu matęs atgimusios mano tėvų žemės, tik laikraščiuose esu apie ją skaitęs. Ir jau kažin ar bematysiu, — pridurė, kiek patylėjęs, ir nusviro galva ant rankų, parėmtų į stalą.

Man staiga kažkaip pagailo to žmogaus, tačiau aš tik žiurėjau į jį, neberasdamas ką pasakyt jam paguosti.

Mačiau — jo žvilgsnis nukrito ant mano laikraščių, kuriuos kedeno iš lauko atbėgdamas vėjas.

— Mielas bičiuli, tamstą tur but slegia sunkus atsiminimai iš tėvynės? — nė kiek negalvojęs paklausiau jį ir tuojau pajutau, kad mano klausimas toli gražu ne nepaguodžias, todel skubiai stvėriau vyno taurę ir paraginau Valerijų gerti.

— Ak, ne, — atsakė jis, statydamas tuščią taurelę. — Tėvynės atsiminimai — tai gražiausi mano praeities vaizdai. Ten prabėgo mano saulėta kudikystė, ten brendo mano ankstyboji jaunatvė, pilna ugningų norų ir skaisčių troškimų. Bet gyvenimas mane pastumė ne tuo keliu eiti, kuriuo aš norėjau. Jis žiauriai sugriovė mano svajotąjį rytojų ir padavė man klajuno lazdą...

— Tur but tamstos praeitis labai turtinga ir įvairi? — paklausiau, smalsumo žadinamas.

— Mano praeitis marga, kaip genys, — pradėjo pasakoti Vismantas, pakėlęs į mane savo rugiagėles. — Mano tėvas buvi vargonininkas. Mano motušė mirė man gimstant. Užėjus didžiojo karo audrai, su tėvu, kaip tremtiniai, prisiglaudėme Vilniuje. 1915 metais mano tėvas po sunkios ligos mirė. Likau vienui vienas pasaulyje, kaip pirštas, be duonos, be prietelių. Man tada buvo septyniolika metų, aš mokiausi šeštoje klasėje. Ką beveiksi, paverkęs ant tėvo kapo, nuėjau pasisiulyti į karo mokyklą. Tikau, priėmė. Po pusantrų metų, jau karininku budamas, patekau vokiečiams į nelaisvę. Kas atsikvėpimas rizikuodamas savo gyvybe, bėgau ir man pasisekė; prisipažįstu, tai buvo beprotiškas žygis. Paskui vėl kovojau įvairiuose frontuose, buvau daug sykių sužeistas, bet tiktai kartą pavojingai. Gavęs šv. Jurgio kryžių ir štabs-kapitono laipsnį, po tos kontuzijos "poilsiui" buvau nukeltas bataljono vadu į Sibirą. Ten man benuobodžiaujant, suiro Rusija. Nebeliko kas veikti, o čia — karo pragaro užnuodytoj sieloj įstrigo nesuvaldomas noras nuotykių, avantiurų. Ak, kokia tai didelė buvo pagunda, kuri mane varė leistis klajoti po pasaulį, — aš neabejoju, kad ji mane daug labiau gundė negu Ievą žaltys! Ir štai, mane tamsta čia matai...

— Papasakok, mielas bičiuli, ką nors iš savo nuotykių, man bus be galo įdomu klausytis!— sušukau nekantraudamas.

— Et, daug mano pergyventa, visko nė jaučio odoj nesurašytum, bet tai vis daugiausia žiaurus nuotykiai, o ką nors šviesesnio, saulėtesnio kažin ar beiškasiu atmintyje. Pagaliau, aš taip nemėgstu apie save pasakoti, ir tik tamstai, kaip saviškiui, šį tą kalbu.

Aš užsakiau naują vyno butelį ir vėl pripyliau taures, nes mačiau, kad mano naująjį bičiulį mažiau nuliudusį ir šnekesnį jis daro. O jo patirti nuotykiai, taip galvojau, turėjo buti ne mažiau įdomus kaip Maine Raid, Jules Verne ar kurio kito avantiurų rašytojo romanuose aprašytieji, kuriuos, net sau miego nutraukdamas, taip godžiai kitąsyk skaičiau.

— Na, papasakosiu vieną menką nuotykį, — bet užtat iš jo suprasi pirmesnį mano nustebimą, kai išgirdau tavo lietuvišką „prašau", — bet čia jis tuojau susigriebė ir lyg pasiteisino: — Atleisk, tamsta, kad aš jau taip stačiai kreipiuos ir vadinu tiesiog "tu", — ei, ei juk gyvenau visur, pažįstu ir kinų piratus ir beduinų abrekus*), visaip gyvenau, tad ir nebesuvaikau visada tų mandagumų...

— O ne, labai prašau! — Aš labiausiai mėgstu draugiškai, tiesmukai, — išdrožiau, jį teisindamas.

— Taigi, — pradėjo Vismantas savo pasakojimą: — tamstai tur but žinomas Honolulu salos vardas. Visiškai nesitikėdamas kada nors pamatyti Sandvičių arba Havajų salyną, tą amžinojo pavasario šalį, prieš trejetą metų ten buvau likimo nublokštas. Alkanas, be pinigų, be darbo slankiojau vieną vėlų vakarą tarp puošnių amerikiečių vilų ir staiga — mane lyg stabas ištiko! Sustojau, nedrįsdamas net kvėpuoti nė akimis mirktelėti, — o ten pro atviras vienos vilos balkono duris plaukė tylus, tylus, kaip angelo skridimas, ir man taip gerai pažįstami, kaip kudikiui motušės balsas, "Siuntė mane motinėlė į Dunojų vandenėlio" akordai. Jie į mane plaukė lyg dangaus palaima, toki liudni, vis tie patys, bet vis nauji, o man toki brangūs, kaip mirštančiam išganymo viltis. Nežinau kaip ilgai stovėjau toje vietoje, tarytum įbestas, nebegirdėdamas kada užgeso paskutiniai dainos garsai, tik paskui kaip beprotis, galvatrukčiais pasileidau į tą vilą. Užbėgau laiptais ir plėšiau duris:... Įėjęs į kambarį ir, dar nesuspėjęs nieko apžvelgti, pravirkau, lyg silpnutis kudikis lopšy. Prie manęs priėjo su smuiku rankose baltas, kaip žydinti obelis, senelis ir paklausė angliškai, ko aš verkiu. "Nebegaliu, man taip skaudu...", vaitodamas atsakiau ileturiškai.

*) Francijos miestas ir žymus uostas prie Viduržemio jurų.

**) Leiskite ugnies.

*) Beduinai — arabų tautelė; abrekas — plėšikas.

(Užbaiga bus)

SVAJONĖS PRIMENA TAVE.

(Gertrudai)

Toli už gojų ir už klonių,
Ir už plačiosios Dauguvos
Šypsos luputės tokios malonios,
Kurios bučiavo, kurios bučiuos.

Pavasaris maudės žieduotoj lirikoj,
Ir kalvos skendo saulės kasose.
Likimo siųsta atėjai mylima
Man' užliuliuoti meilės bangose.

Tu, lyg narcizė, mano glėbyje
Klausiais ritmingo valso širdies.
Matėm mes: mėnuo sidabru lijo,
Jazminuos šoko nimfos nakties.

Šiandien likimo audringos bangos
Ilgėsiui supti perskyrė mus.
Ties tavo kojom — Dauguva rangos,
O aš ilgiuosi — kur neris sraunus.

Bet tavo lupos, akių mėlynės
Duos man ir vėjams palenkt jėgų.
Tada priglausiu tau prie krutinės —
Klausysimės ritmo dviejų širdžių.

Vainis Dainoras.

S. L. A. REIKALAI

Piktas Prasimanymas

Besibaigiant SLA. Iždininko kaucijos laikui, dabar su Susivienijimu biznį daranti kaucijų kompanija pranešė SLA. Prezidentui, kad ji norinti gauti pirm kaucijos atnaujinimo viešojo accountant'o raportą apie SLA. Iždininko žinioje laikomą organizacijos turtą. Tai paprasčiausias kaucijų kompanijų reikalavimas kuomet priseina kiek didesnėje sumoje kauciją gauti. Čia nėra nieko nepaprasto, juo labiau ekonominiai sujrusiais laikais, kad kaucijų kompanija pareikalauja tokio raporto pirm užstatymo kaucijos tokioje didelėje sumoje, kaip SLA. Iždininko kaucija — $75,000.

Bet viešoje accountant'o tokiam raportui patiekti samdymas atseitų Susivienijimui kelis šimtus dolerių. Todel SLA. Prezidentas p. Gegužis pasiulė kaucijų kompanijai SLA. Iždo Globėjų revizijos raportą, kurie paskutinėmis dienomis peržiurėjo SLA. Iždininko knygas. Kaucijų kompanija sutiko peržiurėti SLA. Iždo Globėjų raportą ir paprašė tą raportą anglų kalboje parašytą ir atatinkamai paliudytą prisiųsti jai. Kaip greitai šitas buvo pranešta SLA. Iždo Globėjams, taip greitai Hartforde, Conn., veikiantis išmislų apie Susivienijimą skleidimo malunas štai kokią baisenybę paskelbia savo organe — „Amerikos Lietuvyje":

"Pasiekė mus žinia iš musų Susivienijimo centro, kad Baltimorės firma, kuri turi uždėjus SLA. viršininkams kaucijas, reikalauja padaryti reviziją Susivienijime. Kame priežastis tokio reikalavimo, SLA. viršininkai nepraneša nariams, SLA. organas 'Tėvynė' tyli, tačiau neužilgo sužinosim, nes besiartinantis Seimas parodys viską. Visokių gandų yra apie SLA. finansinę buklę, tačiau ‚Tėvynė' p. Vitaičio lupomis kalbėdama nuginčina visus gandus, vienok, pats p. Vitaitis nesenai yra išsi reiškęs savo privatinėj korespondencijoj, kad jei nebus pasiekta tvarkos Susivienijime, tai organizacija išeit iš dumblynės negalės. Kada bus galas tokiems neramiems gandam?".

Taigi, kada bus galas tiems piktiems ir Susivienijimui žalingiems gandams? Tačiau į šį klausimą atsakyti lengva: kuomet Hartfordo ir kiti panašųs išmislų malunai nustos suktis ir skleisti visokias nesąmones apie Susivienijimą, taip greitai bus galas visokiems neramiems gandams. Dabar patys visokius išmislus Susivienijimo reikalais skleidžia ir apsisukę patys savęs klausia, kada bus galas jų leidžiamiems gandams? Kaip toj patarlėj: Patys muša ir patys rėkia.

Kad ir čia kalbamo išmislo atsitikimu, iš paprasčiausio formalumo padaroma tokia sensacija, kad buk kaucijų kompanija, kuri užstačius kaucijas už SLA. viršininkus, reikalauja revizijos Susivienijime. Ir tuojaus primenama, kad "visokių gandų yra apie SLA. finansinę bulkę". Kiek yra teisybės šios revizijos reikalu, tiek yra verti ir tie gandai apie SLA. finansinę buklę. Niekam nebuvo ir nėra paslaptimi, kad ekonominis sunklaikis palietė Susivienijimo investmentus, kaip lygiai palietė ir kitų finansinių įstaigų investmentus — kitų palietė net daugiau, negu Su-Susivienijimo. Bet ar skleidimu visokių piktų prasimanymų ir gandų galima tokią padėtį pagerinti?

Kas liečiasi Vitaičio privatinės korespondencijos, tai jam nereikia kalbėti apie "pasiekimą tvarkos Susivienijime", nes jis žino, kad šiandie Susivienijimo reikalai yra tvarkoje vedami. Reikia tik sutvarkyti palaidus liežuvius, kurie tą dumblynę gamina, ir Susivienijimui jokios dumblynės nereikė pasiekti. Susivienijimo reikalai žymiai pakrypo į gerąją pusę, reikia tik Susivienijimo vadovybėn pastatyti žmones, kurie ne išmislų malunams tarnaus, bet paties Susivienijimo gerovei ir tuomet musų organizacijos ateitis bus užtikrinta.

Pavyzdžiui ir šiuo atvėju Susivienijimui pasitarnauta tiek, kad musų organizacijos priešų spauda didžiausį burbulą išputė iš šios sensacijos. Ir tai atliko neva Susivienijimo prietelis, kuris dedasi didžiausių organizacijos reikalų sargu. Šitą sensaciją paskleidė laikraštis, kuris puošiasi tautiškiausio Amerikoje laikraščio plunksnomis, net slapyvardžiu tos sensacijos autorių paslėpdamas. Tokie žygiai nerado garbės nei tokių sensacijų gamintojui, neigi tokias sensacijas skelbiančiam laikraščiui.

S.L.A. APSKRIČIU DARBUOTĖ

REIKALE PRIEGLAUDOS NAMO.

SLA. antras apskritys, Mass. valstijoj, pasirįžo įsteigti lietuviams prieglaudos namą. Iš visų pažiurų pasirodo, kad tai didelis ir sunkus darbas pradėtas. Nekurie mažai mąstanti ir mažai veikianti net išsigalvoja, kad nebus galima šio tikslo atsiekti ir prieglaudos namas įsigyti. Man atrodo šitos visos įsivaizdinimo svajonės yra tuščios svajonės. Kodel vienas žmogus turėdamas 3 ar 4 tukstančius dolerių už juos nuperka didelį ukį su trobesiais net gyvuliais ir mašinomis ir jei moka, turi patyrimą ukį apdirbt, daro smagų pragyvenimą? Tai kodel tokia didelė grupė lietuvių kur priskaitoma virš 1,000 narių, kurie priklauso prie 2 apskričio SLA., negali tokią įstaigą įsigyti?

Visos kitos tautos turi savo tokias įstaigas ir jas palaiko ir nedejuoja, kad negalima išlaikyti. Tik pas mus Amerikos lietuvius tokie klausimai keliami, buk nebus galima įsteigti ir palaikyti. Tokius klausimus draugijos apkalba ir atmeta, o priima tik tokius įnešimus, kunus darbas atras užuojautą ir vykdyt ir palaikyt. Taip lygiai ir šis prieglaudos namo prakilnus darbas atras užuojautą ir pritarimą gerų lietuvių širdyse, nes geri lietuviai gerai žino, kad mes pristatėm bažnyčių, klebonijų ir net parapinių mokyklų, kurios nemažai lėšavo ir mes jų neturim — jos visos užrašytos airių vyskupams. Prieglaudos namas bus mųs savastis. Ten gaus prieglaudą senelis ar senelė, našlaitėliai. Ten viskas bus lietuviška. Bus mųs įstaiga tokia, kokios mes jau senai reikalavom. Tokia įstaiga bus paliuosuota nuo taksų ir jai mes nemažai gausim aukų nuo pasiturinčių lietuvių, taip pat ir svetimtaučių. Pašelpinės draugijos ir kliubai prisidės su aukomis. Kasgi neatjaus tokio prakilnaus darbo?

Štai ir jau dabar prijaučia. Nuvažiavus man į SLA. 4 apskričio pikniką, Ansonia, Conn., teko susipažinti su geros širdies draugais. Taippat teko parduoti tikietėlių knygelių išlaimėjimui dovanų, kurie bus traukiami SLA. 2 apskričio piknike rugp. 5, 1934. Nupirko sekamai:

Ansonia, Conn. kuopa (per p. J. Radževičių) 5 knygeles; New Haven, Conn., kp. (per p. A. Pilvelį) 5 knygeles; p. A. Šolis, Hartford, Conn. 2 kn.; Bridgeport kp. (per p. B. Vedeikį) 5 ku.; Manchester, Conn. kp. (per p. A. Birietą) 3 kn.

Pilnai pasitikiu, kad šios SLA. kuopos parems mus išparduodamos tuos tikietėlius. Pilnai įvertinu jusų pasišventimą ir padavimą pagelbos rankos ir užuojautos širdį. Tiems visiems draugams ir draugėms, kurie pardavinėsit ir kurie pirksit, tariu ačiu! Draugai, turėkit viltį: mes jums taippat prigelbėsim svarbiame momente.

Šitas musų darbas turi stotis kunu. Musų tvirtas pasirįžimas nugalės visas kliutis ir prieglaudos namas bus įvykdytas.

K. P. Šimkonis,
Prieglaudos namo kom. narys.

PROTOKOLAS

SLA. 10 Apskričio Suvažiavimo Įvykusio Birž. 10 d. Racine, Wis.

1. 26-tas SLA. 10-to apskričio delegatų suvažiavimas įvyko birželio 10, 1934 m. S. Mockaus parke, Racine, Wis.

2. Susirinkimas atidarytas 10:40 ryte. Viršininkai visi pribuvo. Pirmininkas K. Brezis paskyrė mandatų komisiją: M. Kasparaitį, G. Kapočių ir T. Povilanskį.

3. Kol mandatus sutvarkys, pakviestas pakalbėti J. Marcinkevičius. Kalba rimtai nurodydamas musų klaidas ir gerus darbus.

4. SLA. 177 kuopos delegatas randasi, bet mandato neturi. Nutarta priimti. Vėliaus atsilankę priduos mandatą.

Mandatų komisija sutvarkius mandatus, priduoda; randasi 16 delegatų, 3 nepribuvo.

SLA. 100 kuopos delegatai: J. Vasiliauskis, G. Kapočius, M. Kasparaitis;

SLA. 133 kuopos: Fr. Jurkus, Bolis Pukas;

SLA. 212 kuopos: S. Bacevičius, J. Marcinkus, F. Povilanskis, J. Kasparas, H. Labanauskis, J. Pabarška;

SLA. 262 kuopos: J. Mačiulis, Iz. Lauraitienė;

SLA. 177 kuopos: A. Gilkenė, A. Baukus, A. F. Peletskas;

SLA. 338 kuopos: S. Levickas.

Delegatų viso randasi 17 ir 2 valdybos nariai; sudaro viso sprendžiamų balsų 19.

5. Įnešta ir paremta, kad butų paskirta rezoliucijų komisija. Pirmininkas paskyrė šias ypatas: H. Labanauską, M. Kasparaitį ir B. Puką.

6. Protokolas perskaitytas ir priimtas vienbalsiai.

7. Valdybos raportai priimti. Nebuvo nieko naujo veikiama.

8. Kuopų raportai nebuvo smulkmeniškai duodami, išskyrus SLA. 177 kuopą, Milwaukee, Wis. Jų raportas tokis: Kadangi jų kuopa skilo su bolševikais, tai kuopai prisėjo panešti finansinį smugį, todel kuopa nutarė užsidėti po vieną dolerį ekstra mokesčių ir sustiprinti kuopos iždą. Raportas priimtas.

9. Pakeltas klausimas kaslink tų rezoliucijų, kurios netilpo "Tėvynėj". Raštininkas praneša turįs laišką nuo "Tėvynės" redakcijos, bet nepasiėmęs su savim. Nutarta laišką priduoti sekančiam suvažiavimui.

10. Raportas ALTASS komisijos. Aviacijos diena įvyko. Pasekmės gana geros. Įplaukų viso buvo $439.90, tuo pačiu reikalu išmokėta $107.01; grynopelno lieka antrojo skridimo naudai $332.89.

11. Parengimų komisijos raportas. Parengimas eina normaliai. Įvyks 10 birželio popietų, S. Mockaus parke, Racine, Wis. Raportas priimtas.

12. SLA. 133 kuopos įnešimas, kad butų 10 apskričio metiniai suvažiavimai, kurie buna sausio mėnesy perkelti į vasaros mėnesius. 5 balsais prieš 4, palikta po senovei.

13. Nauji sumanymai. Pasiulyta Kenosha delegatų sulošti veikalą "Pasaulis be Moterų". Palikta veikiančiai komisijai.

14. Sekantis suvažiavimas bus sausio mėnesy, 1935 metais, po SLA. 177 kuopos globa, Milwaukee, Wis.

15. Apkalbėjimas apie delegatų siuntimą į SLA. 38-tą Seimą. Bus siunčiama iš sekančių kuopų: 212 kuopos 3 delegatai; 262 kuopos —1, 338 kp. 1 delegatas. Viso sudaro 5 delegatus. Iš 10 apskričio kuopų įnešta ir paremta, kad 10 apskritys paskirtų po penkis dolerius kožnam delegatui. Balsavimo pasekmės: kad duot po penkinę 8 balsai, prieš 9 balsai. Tokiu budu delegatams nieko neduosime.

16. Finansų stovis. Pas apskričio iždininką, J. Mačulį randasi $42.14. Šiame pusmety nebuvo jokių išmokėjimų.

17. Susirinkimas tapo uždarytas 1:30 val. po pietų.

K. Brezis, pirmin.
J. Radavičia, raštin.
J. Mačulis, iždin.

IŠ SLA. 12-TO APSKRIČIO DARBUOTĖS.

Surengė puikų pikniką 17-tą d. birželio del apskričio naudos, Herrin, Ill. Kuopos draugai aukavo biskį įvairių daiktų artificialę gėlę, kėksą ir „džerą" saldainių. Aukojo šie: p. Daraškevičiai, Rivaičiai, Lenkučiai ir Šmokai. Alaus pusbačkį aukojo F. Grudis, iš Neigler, Ill. Visiems aukotojams tariame širdingą ačiu.

Buvo duodama keturios dovanos; pirmą laimėjo p. J. Vainauskienė (ragažę visokių fruktų); antrą laimėjo p. Šugšdinienė (artificialę gėlę); trečios ir ketvirtos vardų nepatėmijome.

Tikietus išpardavus už dovanas surinkta $7.10. Dar sykį Herrino kuopos draugams tariame ačiu.

Piknike darbavosi p. Rivaitienė, p. Šimokienė, p. Šugšdinienė, p. Smokas. Darbininkams taipgi tariame širdingą ačiu. Ačiu ir organui „Tėvynei" už garsinimą musų parengimo.

Publikos atsilankė nedaug; pelno liks $15.00. Kaip tokiuose bedarbės laikuose, tai labai gerai.

Tariame širdingą ačiu visiems pikniko dalyviams.

J. Vainauskas,
SLA. 12-to apskr. sekret.

IŠ S.L.A. KUOPU DARBUOTĖS

SOUTH BOSTON, MASS.

Paaiškinimas Delei J. Krukonio Korespondencijos.

SLA. 43 kp. laikytam susirinkime birž. 13 d., buvo nutarta išrinkti komisiją iš 5 asmenų, kuri ištyrus nario J. Krukonio straipsnius tilpusius "Naujienose" geg. 23 d. ir "Tėvynėje" No. 22, kuriuose aprašomi šios kuopos reikalai.

Komisija suranda reikalingu atsižvelgti į šiuos faktus:

1. Krukoniui nebuvo duotas mandatas į Seimą ne del to, kad jis yra ar nėra socialistas, bet del to, kad

a) kuopos pirmininkas protestavo prieš Krukonio netinkamumą del jo asmeniško užsilaikymo ir

b) balsavimu dauguma balsų buvo nutarta mandato neduoti.

2. Delei Pildomosios Tarybos nominacijos balsų neišsiuntimo laiku ir antru kartu skaitymo, ši komisija suranda, kad ant vietos buvo padaryta pastabų, kad balsai nebuvo suskaityti gerai, ir pats Krukonis budamas skaitymo komisijos narių, sutiko ir vėl skaitė ir prisipažįsta, kad suradę skirtumą keliais balsais, tad kuopos valdybos šiuo reikalu pasielgimas yra pateisinamas.

3. Taipgi komisija suranda, kad Krukonio straipsniuose parašyta, kad buk "rodos" kuopa nuo rengimo judamųjų paveikslų nieko negavusi, tuo tarpu finansų knygos rodo pelno $37.80.

Į kitus dalykus J. Krukonio straipsniuose kuopos reikalais, komisija nesuranda svarbos kreipti atydą.

Komisija:

Jonas Kerdiejus,
J. Dragašius,
J. Jankauskas,
K. Adamkevičius,
J. Lekys.

MT. GREENWOOD, ILL.

Iš SLA. 178 Kp. Susirinkimo.

SLA. 178 kuopos susirinkime, kuris įvyko birželio 3 d. 1934 m., buvo paduotas reikalavimas, kad praėjusio kuopos baliaus komisija pilną raportą išduotų per organą „Tėvynę". Nors komisija jau kelis sykius kuopos susirinkimuose pilną raportą išdavė ir buvo priimtas kaipo geras, bet keliu narių reikalavimą komisija pildydama išduoda šitokį raportą:

Baliaus Įplaukos:

Už apgarsinimus įvairių biznierių surinkta	$53.50
Už baro surinkta	62.20
Už čekiavimą drabužių	3.10
Už saldainius	4.12
Už sugrąžinimą likusių saldainių gavo	3.60
Už tikietus prie durų	16.55
Prie Lunch room	2.55
Už tikietus nuo F. Kurnazinski	1.00
Kiti tikietai	2.00
Iš narių už tikietus	12.00
Visi įplaukų	$160.62

Baliaus išlaidos:

Svetainė	$25.00
Muzikantai	12.00
Sportas	20.00
Saldainiai	7.20
Cigarai	1.50
Valgiai	5.26
Papsas	2.25
Rengimo išlaidos	7.66
Spauda	27.00
Alus ir dektinė	28.13
Viso išlaidų	$136.00
Pasidaro įplaukų	$160.62
Viso išlaidų	136.62
Pasilieka kuopai	$24.62

Dar iš kelių narių už tikietus turi buti iškolektuota $5.50.

Šis, kaip augščiau nurodyta yra pilnas baliaus komisijos raportas.

Dar turiu jums pranešti, kad skaitytas laiškas iš Centro del skundimo šio baliaus komisijos buvo visiškai atmestas, kaipo nereikalingas be jokių įrodymų skundas. Centro laiške pranešė, kad buk tai 12 narių pasirašė ant šio minėto skundo, bet kiek patyriau — mano nuomone, tai daugumas tų narių ne žinojo ant ko jie pasirašo.

Toliau, kuopos nariams pranešu, kad musų kuopa kad ir išrinko delegatą ateinančiam Seimui, bet visiškai nė jokių patarimų ar instrukcijų nedavė. O gal pamiršo, bet atrodo, ti pamiršti. Bet kiek jau žinau, tai musų delegatas visvien važiuoja pilnai susiinteresavęs netik kuopos geru, bet ir viso Susivienijimo labu. Važiuodamas, jis netik savo išlaidas pasidengia, bet važiuodamas automobiliu dar kelių kuopų delegatus nuveža, kuriems kuopos negali išlaidų padengti.

Galite turėti viltį, kaip šis minėtas musų delegatas, Antanas Mikšas, parvažiuos iš Seimo, tai galėsite išgirsti gražų aiškų ir gerą raportą, kas nuveikta Seime, nes jo nuomone 178 kp. siunčia gabiausią delegatą į SLA. Seimą, kokio dar nėra turėjusi nuo pat jos susitvėrimo.

J. Balčytis,
SLA. 178 kp. koresp.

WORCESTER, MASS.

Birželio 10 d. SLA. 358 kp. laikė savo mėnesinį susirinkimą. Svarstant kuopos reikalus, p. A. Žutkus įnešė, kad mųs kuopai šį metą sukanka lygiai 6 metai nuo jos susitvėrimo. Taigi ar nebut galima parengt kokis paminėjimas? Visi nariai su tuo sutiko ir nutarė parengt pikniką 1 d. liepos. Todel visi nariai tėmykit apgarsinimus.

Rengėjai šio pikniko yra A. Žulkus ir P. Radzevičia. Taigi nepamirškit ir kitų miestų lietuviai atsilankyti į šitą mųs 6 metų gegužinę.

Be to, mųs pirmininkas p. P. Radzevičia sako jau turi kelis naujus narius į SLA. 358 kp., bet but smagu, kad mųs pirmininkas prirašytų į SLA. 358 kuopą savo šeimyną.

Čia oras vėsus, dažnai palyja. Darbai mažai juda.

Jonas Žukauskas,
Koresp.

LINDEN, N. J.

Iš SLA. 285 Kp. Susirinkimo.

SLA. 285 kp. pusmetinis susirinkimas įvyko birželio 11 d., M. Budreckio salėj, 242 Wood Ave., Linden, N. J. Susirinkimą atidarė pirm. A. Mažonas. Buvo skaitytas protokolas, kuris tapo vienbalsiai priimtas.

Knygų peržiurėjimo komisijon išrinkit: F. Bartusevičius, S. Milevas ir J. White.

Sekantis susirinkimas įvyks liepos 9 d. Bus draugiškas pasikalbėjimas. Turėsime ir alaus atsigerti. Visi nariai malonėkite į sekantį susirinkimą atsilankyti.

M. Prakop,
SLA. 285 kp. sekr.

NEW HAVEN, CONN.

Iš SLA. 142 Kuopos Veikimo.

Šiuo tarpu yra išrinkta komisija surengti bendrą išvažiavimą su SLA. 66 kp. iš Ansonia, Conn. Išvažiavimas turės įvykti New Haven'o apylinkėje, Indian Grove, West Haven, Conn. Diena išvažiavimo bus pagarsinta vėliau.

Šiuo tarpu musų kuopoje yra sunkiai serganti ligoniai: p. St. Jazukevičius ir A. Dickus. Abu turėjo sunkias operacijas. Linkėtina šiems draugams kogreičiausiai pasveikti.

M. Kvaratiejus.

COAL CENTRE, PA.

Pranešimas SLA. 95 Kp. Nariams.

Birželio 3 d. buvo reguliaris SLA. 95 kp. susirinkimas. Narių viso dalyvavo 11. Apkalbėjus visus dalykus, kaip Centro, taip ir kp., pakeltas klausimas kaip padidinti kp. finansus. Buvo duotas sumanymas, kad surengt pikniką. Svarstant šį reikalą, pasirodė, kad nėra kam darbuotis, nėra kam tą darbą dirbti. Kodel, draugai, nėra kam? Juk mes turime 39 narius ir jeigu mes visi nors biskį kreiptumėm domės į organizacijos reikalus, tai daug galėtume nuveikti, o ne tik pikniką surengti.

Gerbiami draugai ir draugės SLA. 95 kuopos nariai! Argi nesarmata, kad reikia per organą raginti atsilankyt į susirinkimą? Tai yra tik apsileidimas, o daugiau nieko. Iš 39 narių susirinkimus lanko 7—8 ar 10, tai ir viska, ką tie 8 nariai gali nuveikti? Nieko. Taigi kp. finansų raštininkas davė patvarkymą, kad reikia narius už tai pabausti. Buvo duotas įnešimas ir paremtas, kad narys nesilankęs į susirinkimą sykį per 3 mėnesius, bus nubaustas 25 centus. Už įnešimą balsavo 6, prieš 2, 3 atsisakė balsuoti. Reiškia, įnešimas priimtas.

Taigi draugai ir draugės, stengkitės kaip galima dažniau lankyti susirinkimus.

A. Kubilskis,
SLA. 95 kp. fin. rašt.

LEE PARK, PA.

SLA. 68 Kp. Narių Žiniai.

Šiuo pranešu, kad sekantis kuopos susirinkimas yra perkeliamas iš liepos 1 dienos į liepos 3 d., 7 val. vakaro. Priežastis perkėlimo yra ta, kad musų kuopos delegatai iš SLA. 38-to Seimo Detroit, negalės pributi į susirinkimą. Taigi SLA. 68 kp. susirinkimas įvyks liepos 3 d. 7 val. vakare, Hose House. Visi nariai malonėkite pributi, nes bus svarbus susirinkimas. Delegatai išduos raportą iš Seimo. Be to, gauta iš Centro musų kuopos narių sąrašas ir pasirodo, kad daug narių yra skolingi sulig Centro knygų. Tų narių, kurie yra skolingi Centrui, bus pertikrytos mokesčių knygutės ir fin. knygos. Turim tai betvarkei musų kuopoje padaryti galą.

St. Žukauskas,
SLA. 68 kp. rašt.

NEKROLOGIJA

PITTSTON, PA.

A. a. Juzė Galinienė, SLA. 7 Kp. Narė

A. a. J. Galinienė (Urbanavičiutė) po pavojingos operacijos numirė gegužės 29 d.

Velionė prie SLA. 7 kp. prisirašė 1918 m. Turėjo 47 m. amžiaus.

Birželio 2 d. su bažnytinėmis apeigomis velionė tapo palaidota Šv. Kazimiero parapijos kapinėse.

A. a. J. Galinienė paėjo iš Pakirkšnių kaimo, Rudaminos parapijos, Alytaus apskr.

Dideliam nuliudime paliko vyrą Joną Galinį, vaikus: Praną Joną, Anelę ir Vincą; seserį Viktoriją Masčiauskienę ir Lietuvoje brolį Vincą ir seserį Veroniką.

Lai buna a. a. J. Galinienei lengva ilsėtis šaltoj žemelėj, o jos visai šeimai, varde SLA. 7 kuopos, reiškiu kuogiliausią užuojautą.

A. Galinskas.

SPRINGFIELD, ILL.

A. a. Katrina Urbanskienė.

A. a. Kotrina Urbanskienė numirė 23 d. gegužės, 1934 m., budama 49 m. amžiaus. Dideliame nuliudime paliko savo mylimą vyrą Antaną, 4 sunus: Juozą, Antaną, Alfonsą ir Petrą, taippat brolį B. Kodčiauską, 2 pusbrolius: Juozą ir Antaną Marčiulionius, puseserę Pilipavičienę Amerikoj, o Lietuvoj seną motinėlę Kotriną.

Paėjo iš Lietuvos, Klibiškių kaimo. Velionė buvo gero budo miteris, prigulėjo prie L. R. K. S. A. 121 kp., taip pat kurį laiką prigulėjo ir prie SLA. 158 kp. ir žadėjo dar prisirašyti, bet ta nelaiminga mirtis išplėšė moterį ir motinėlę ir atskyrė nuo savo vyro ir šeimynėlės.

Velionė tapo palailota su bažnytinėmis apeigomis ant Kalvarijos kapinių. Buvo iškilmingos laidotuvės, kurioms patarnavo vietinis šv. Vincento de Paul parapijos klebonas S. O. Junkeris.

Ilsėkis miela musų motinėle šaltoj žemelėj. Gal neužilgo ir mes pas tave ateisim.

Liekame nuliudime: vyras, Antanas, sunųs: Juozas, Antanas, Alfonsas ir Peras, giminės ir pažįstami.

Draugas.

SLA. NARIŲ TRIBUNA

Apie Angliškus Skyrius

(Kaip ir atsakymas p-lei E. Mikužiutei).

Straipsny, tilpusiam „Tėvynės" Nr. 18. Jaunimo Keliuose, p-lė E. Mikužiutė daro išvadą, kad esančiuose lietuvių laikraščiuose, net ir SLA. organe „Tėvynėje", anglų kalba skyriai yra butinai reikalingi. Aš su ta mintimi nesutinku ir padarysiu išvadą kodel.

Minėta panelė pritaria lietuviškų mokyklėlių steigimui, lietuvių jaunuolių kliubų organizavimui, bet į tai skeptiškai žiuri, nes anot jos: „Didžiumoj kolonijų nesurastum nė vieno lietuvio, kuris galėtų mokytojauti arba inteligentiškai auklėti jaunimą". Taipgi ji pastebi, kad visoj Amerikoj vargiai yra 100 lietuvių, žinančių savo kalbos taisyklingą rašybą ir jog ne visi redaktoriai pasižymi geru lietuvių kalbos ir rašybos žinojimu. Girdi: „Tuli dideli patriotai laiško be šimto klaidų neįstengia parašyti".

Ši panelės Mikužiutės pastaba, mums ateiviams lietuviams yra gana skaudi, bet teisinga ir ją mes priimame. Mums lietuvių kalba ir rašyta nėra žinoma ne del musų apsileidimo, bet del buvusių aplinkybių, kurios neleido žinoti. Mes augdami neturėjome netik tokių erdvių, puošnių, šviesių ir apšildytų mokyklų kambarių, kokius jųs jaunuoliai šioj šaly turite, su tukstančiais tomų įvairaus mokslo turinio knygomis. Mes neturėjome nei mažiausios knygelės lietuvių kalba spausdintos. Musų mokyklos buvo musų šiaudinėse bakužėse, o mokytojai — musų senos motinos prie ratelio, kurios kelių puslapių, lietuvių kalba spausdintą užrubežy, sutrintą, vos įskaitomą knygelę-elementorių, drebančiom rankom mums paduodavo ir mokindavo pažinti A, B. C, D. Ir už tai musų tėvams ir motinoms grėsė kalėjimas, už ką daugelis pakliuvę į kalėjimus mirtinai supuvo.

Tad pagalvok panele: ar tokiose sąlygose gyvendami galėjome buti išauklėti lietuvių kalbos ir rašybos žinovais? Vienok, nors rašydami laiškus darome šimtus klaidų, bet motinų įauklėtą stiprią lietuvišką dvasią turime, kurią trokštame ir jums, Amerikoje augę jaunuoliai, perduoti.

Angliškų skyrių vedimas lietuvių laikraščiuose, nustelbia patį laikraštį ateiviams lietuviams ir jokio malonumo jaunimui nepadaro. Tenka pastebėti, kad daugely vietų, jaunuoliui lietuvišką laikraštį vartyti ir jame angliško skyriaus ieškoti net ir nejauku. Priegtam, tokiuose siauruose anglų kalboje skyriuose, jaunimui nėra galimybės tinkamai išsireikšti savas mintis ir tas jaunuolius nepatraukia bendradarbiauti. Todel tokie skyriai, anot p-lės Mikužiutės, ir buna neįdomųs, „gremezdiški".

Man patinka p-lės Mikužiutės teisinga pastaba, kad Amerikoje augusių lietuvių yra daugiau, negu ateivių. Šis faktas yra teisingas ir prie jo mes apsistokime.

Bendrai imant, Amerikoje rasime apie 500,000 šioj šaly gimusių ir į metus suaugusių arba priaugančių lietuvių. Tai ar gali tokį skaičių patenkinti ir jų reikalams atsakyti vienos kitos špaltos įvedimas bent kuriame laikrašty? Aišku, kad ne! Juk šioj šaly augęs jaunimas jau mokyklose turėjo progą susipažinti su visokiomis mokslo šakomis. Tukstančiai jų yra baigę įvairias mokslo šakas. Jie nori gauti savo mokslo ar profesijos šakoje vėliausių žinių. Jie nori plačiai matyti nušviestą sporto eigą, kuri jiems yra įdomi. Pas juos rasime dideles mokslines pajėgas ir literaturoje gabumus, kur jie vienas kitam ir net ateiviams gali buti tinkami mokytojai. Tad ar jie gali buti patenkinti ir ar jų reikalams gali atsakyti viena kita špalta paskirta bent kuriame arba ir visuose musų esančiuose laikraščiuose? Aišku, kad ne. Čia reikia gero dien raščio ir atsakančio mokslo ir literaturos reikalams žurnalo. Tad nekalbėkime apie ubagavimus kituose laikraščiuose, bet rimčiau pažiurėkime į atskirai Amerikos lietuvių jaunimui įsteigimą laikraščio. Ir štai kaip lengvai tas galima atsiekti ir prašau jaunuolius tame reikale pagalvoti.

Pirmiausiai, bent kurio didesnio miesto šioj šaly augę lietuviai, jų inteligentija, turėtų padaryti iniciatyvą ir to miesto jaunuolius sukviesti pasitarimui. Čia ant vietos susidaręs tam tikslui laikinas komitetas, daro pastangas sušaukti iš visų toj valstijoj esančių miestų ir miestelių jaunimo suvažiavimą-pasitarimą. Čia jau susidaro tos valstijos šioj šaly augusių lietuvių komitetas. Kitos valstijos irgi tą patį padaro. Kada susidaro rajonų komitetai, tada numatytoje vietoje šaukiamas bendras visos Amerikos lietuvių jaunuolių seimas. Šis seimas sutveria visiems Amerikoje augusiems lietuviams tinkamai užvadintą organizaciją. Čia jau neturi buti nei kokios politinės ar religinės organizacijos įtaka taikoma tokiai organizacijai. Privalo buti palikta liuosa valia jaunuoliams, lai jie liuosnoriai, niekam nesimaišant, padeda savo organizacijai tokius pamatus, kuriais jų gyvenimo ateitis spindėtų. Lietuviškos partijinės idėjos privalo buti nuošaliai, tik nors ir angliškai kalbant, jie pasiima sau lietuvišką dvasią.

Tokia pradėta organizacija, jų tėvų remiama, iš karto galės susidaryti bent iš kelių tukstančių narių. Jie, pradėję veikti, ras tinkamą senesniųjų paramą ir tuomi jau pirmais metais gali įsteigti atsakantį mėnesinį žurnalą. Gi intensyviai dirbant, laikui bėgant bus galimybė į tą organizaciją sutraukti ir visus čion augusius lietuvius, kurių skaičius sieks į kelis šimtus tukstančių. Ši organizacija netik galės leisti didelius ir turiningus žurnalus, bet ji galės išleisti ir didelius dienraščius, kurie bus netik jiems ir Lietuvai naudingi, bet ir jiems patiems bizniškai pelningi. Tokia organizacija duos galimybę lietuvių talentams dirbti sau ir savo naudai. Čia tukstančiai ras sau tinkamo užsiėmimo ir tuomi Amerikoje budavosis lietuviška tvirtovė, nors amerikoniška kalba kalbanti, bet esanti lietuviškoje dvasioje. Ši organizacija suras galimybės kas metai desėtkus gabių studentų stipendijos keliu pasiųsti į Lietuvos universitetą. Tuomi darysis nenutraukiamas ryšys tarp Amerikos ir Lietuvos lietuvių. Tada nereikės nuogastauti apie Amerikos lietuvių ištautėjimą ir žuvimą.

Į darbą Amerikos lietuviai jaunuoliai! Jųs esate skaitlingi ir galingi. Jųs savo tarpe turite tukstančius vyrų ir moterų baigusių profesiją ir amatų mokslus. Jusų jėgos yra didelės. Jųs dažnai savus gabumus atiduodate kitiems be tinkamo įvertinimo. Tad suglauskite savas jėgas visi kartu, nes jusų ateitis yra šviesi.

Jusų tėvai atvykę į šią šalį, rado kalbą ir kulturą svetima. Bet jie pradėję jungtis į organizacijas, sulig savo supratimo susikurė sau gyvenimą ir jumis galėjo tinkamiau išauklėti ir jums parodyti platesnį gyvenimo kelią. Senesnieji jusų darbus rems ir jums padės. Vieton jums ieškoti ubagiškų prieglaudų silpnoje lietuvių spaudoje, jųs leisdami ir tvarkydami savo spaudą, kad nepamiršti tėvų kalbą, joje galėsite praktikuoti ir palaikyti nors nedidelį lietuvių kalba skyrių. Jusų anglų kalboje leidžiamoje spaudoje lietuviškas skyrius daugiau interesuos senius, negu lietuvių kalboje leidžiamoje spaudoje anglų kalba vedamas skyrius gali jumis interesuoti. Tad imkitės savarankiško kurybos darbo, reikalingos paramos mes jums suteiksime.

K. J. Paulauskas.

Laiškas iš Vilniaus

Lenkų spauda ir radio nuolatos kartoja tuščius burbulus, kad Vilniaus krašte lietuvių beveik nesą, o jeigu ir yra, tai labai mažai. Jie, esą, daugiausia neorganizuoti ir tautiškai nesusipratę. Kad taip nėra ir kad šios lenkų spaudos paskalos yra nepamatuotos, jums laisvieji broliai, čia patieksiu truputį žinių apie kelioliką Vilniaus krašto lietuvių organizacijų. Iš to jųs galėsite susidaryti sau tikslią nuomonę apie Vilniaus krašto lietuviškumą. Šiuo kartu daugiau paliesiu tik kulturines lietuvių organizacijas, o apie jaunimo ir ukiškas draugijas pasarysiu kitą kartą.

Viena seniausių lietuviškų organizacijų Vilniuje yra **Lietuvių Mokslo Draugija.** Ją dar 1907 metais įsteigė musų tautos atgimimo patriarkas dr. **Jonas Basanavičius,** kuris per 20 metų ligi pat mirties buvo jos pirmininku. Ši draugija renka įvairius Lietuvą liečiančius raštus, užrašinėja lietuvių liaudies dainas, pasakas, mįsles ir kitokią folkolorinę medžiagą, senovės liekanas ir tt. Draugija turi savo didelę biblioteką, kuri Vilniuje skaitoma geriausia, archyvą, muziejų ir didelį numizmatikos (monetų) rinkinį. Joje yra ypač daug seniausių, retų ir įdomių knygų bei rankraščių. Lietuvių mokslo draugija kasmet išleidžia didžiulį **"Lietuvių Tautos" žurnalą,** o 1920 — 1922 m. išleido lietuvių mokykloms daug naudingų vadovėlių. Draugijos muziejumi, biblioteka ir numizmatikos rinkiniu domisi ne tik Vilniaus krašto lietuviai, bet ir lenkai bei kitų kraštų mokslininkai.

Švietimo draugija **"Rytas"** visame Vilniaus krašte varo platų lietuvių jaunimo švitimo barą. Jos pastangomis išlaikomos lietuviškos mokyklos, vaikų darželiai ir lietuvių organizacijų skyrių viešosios skaityklos. Ši draugija Vilniaus krašte jau nudirbo didelį kulturos ir lietuvių tautinio susipratimo darbą.

1919 — 1923 metais lenkai visomis išgalėmis į laisvąją Lietuvą trėmė veiklesnius lietuvius. Po ketverių metų kraštas liko tik su mažomis inteligentinėmis lietuviškomis jėgomis. "Ryto" draugijos dėka šiandien tiek pačiame Vilniuje, tiek visame pavergtame krašte jau vėl yra keliasdešimts lietuvių kvalifikuotų mokytojų, kunigų, daugiau kaip 100 studentų, teisininkų, gydytojų ir kt. Nežiurint visų lenkų trukdymų, "Ryto" draugija ir toliau mano savo plataus darbo nė kiek nesiaurinti.

"Kulturos" draugija irgi išlaiko kelias lietuviškas mokyklas ir skaityklas, turi savo skyrius visame krašte. Ji leidžia jaunimui skiriamą laikraštį "Vilniaus Žodį". Anksčiau "Kultura" išlaikė daugiau lietuviškų mokyklų, bet pastaraisiais metais daug jų lenkų valdžia uždarė, o naujoms įsteigti nedavė leidimų.

Šv. Kazimiero Draugija didžiausią savo veikimo dėmesį yra nukreipusi į lietuvišką sodžių. Visame krašte yra daug jos skyrių su nemažu narių skaičiumi. Beveik visi skyriai turi savo knygynėlius ir skaityklas, ruošia lietuviškus vakarėlius su vaidinimais, monologais, paskaitomis, koncertais. Paskutiniuoju laiku draugija daug dėmesio kreipia į lietuviškojo jaunimo sodžiuose tinkamą suorganizavimą ir auklėjimą. Lenkų administracinės valdžios trukdymų lietuviškasis Vilniaus krašto jaunimas neboja, nors tie trukdymai draugijos skyrių veikimą labai apsunkina. Neretas atsitikimas, kad šv. Kazimiero draugijos skyrių pirmininkams ir veikdes niems nariams lenkų valdžia uždraudžia lankytis net gretimuose valsčiuose. Visi draugijos skyriai yra veiklųs, per jų susirinkimus, gegužines, nors ir okupuotame krašte, skamba lietuviškos dainos, salėje pakabintas išpuoštas Vytis ir Lietuvos didžiųjų kunigaikščių paveikslai, šokami lietuvių tautiniai šokiai.

Labdarybės Draugija dabar yra tąsa per Didyjį karą įsteigtos Lietuvių draugijos nukentėjusiems del karo šelpti. Po karo, pakeitusi savo pavadinimą, draugija išimtinai užsiėmė našlaičių globojimu ir neturtingųjų mokinių šelpimu. Ir dabar ši draugija išlaiko nemažą bendrabučių ir prieglaudų. Bendrabučiuose gyvena beveik visi lietuvių gimnazijos mokiniai ir daug amatininkų. Turtingesnieji už bendrabutį truputį atlygina, o neturtingieji laikomi veltui. Be moksleivių ir našlaičių globojimo, labdarybės draugija dar išlaiko amatų mokyklą, kurioje mokosi siuvėjai, siuvėjos, kurpiai, staliai, šaltkalviai. Šie lietuviai paruošiami Vilniaus krašto sodžiui, kuriame ligšiol yra jaučiamas didelis amatininkų trukumas

Net Vilniaus lietuvaitės tarnaitės yra susiorganizavusios į šv. Zitos draugiją ir tuo išsiskyrė nuo lenkių tarnaičių.

— Paskutiniuoju laiku visame Vilniaus krašte lenkai pradėjo griauti ir naikinti senus lietuviškus kryžius-"smutkelius". Lietuvių organizacijos tuo reikalu kreipėsi į atatinkamas valdžios įstaigas, tačiau iš visur gautas atsakymas, kad kaltininkus "sunku sugauti".

— Vilniaus krašte šiuo metu užregistruotų radio priimtuvų skaičius siekia arti 6,000. Per pastaruosius du mėnesius šis skaičius padidėjo tik 40, nes sodžiuose del skurdo retai kas pajėgia radio imtuvą įsigyti.

Pavergtas lietuvis.

Dariaus-Girėno Paminklas

Chicagos ir apylinkės miestų lietuviai daugiausiai pasigenda savo sparnuotų didvyrių Dariaus ir Girėno. Šie visą pasaulį sujaudinę ir nustebinę drąsuoliai Chicagoje augo, mokėsi, lavinosi ir stiprino savo galingus sparnus, kuriais 1933 m. liepos viduryje perskrodė audringo Atlantiko padangę ir pasinėrė nakties audroje viršum Europos žemyno. Žmonija išgirdo tik baisų LITUANICOS trenksmą senoje lietuvių protėvių žemėje... Visos tautos susigraudino ir liudėjo del didžių musų lakunų tragedijos po tokio puikaus ir nepaprasto laimėjimo! Chicagos didmiesčio gyventojai ypatingai didžiavosi garsių dviejų chicagiečių žygiu. **Lietuva baisiai liudėjo, priėmusi brangius skraidžiusius kunus, kurių net nenorėjo žemėn užkasti — užbalzamuotus laikys amžinai pagarbai ir visada semsis stiprybę iš Dariaus-Girėno žygio!** Tokio įvykio istorijoje dar nebuvo. Taigi, **neveltui šie du sparnuoti lietuviai gyveno ir žuvo!**

Visos kulturingosios tautos reiškė nuliudusiai musų tautai nuoširdžią užuojautą ir gerėjosi dviejų lietuvių talka oro susisiekimo pažangai. **Darius ir Girėnas be roboto (automatiško valdytojo), be radio ir su senais prietaisais tiesiai nuskrido 4000 mylių!** Taip tiesiai ir taip toli per vandenyną dar niekas nebuvo nuskridęs! Del to abu lakunai tapo istoriniais.

Lietuviai pasigenda savo lakūnų, kurie linksmino ir drąsiais lėktuvo vartaliojimais stebino visus — net ir garsius kitataučių lakunus! Gailėsys ilgainiui rimsta. Kad kilnus didvyriškas Dariaus ir Girėno gyvenimas ir jų žygis nebutų užmirštas ir net busimoms kartoms primintų didžią drąsą ir pasiaukojimą aukštai idėjai, sumanyta pastatyti jiems paminklas jų mieste. Dosnųs patrijotai sudėjo ir komitetas uždirbo tam reikalui $5,200.

Chicagos miesto majoras ir valdyba mielai pritaria ir pavedė paminklo statymo komitetui tartis su parkų viršininku. Granto parke jau nėra vietos paminklams, o Džiaksono (Jackson) parke jokie paminklai nebus statomi. Dabar vieta parenkama kituose parkuose. Miesto valdžia labai atsižvelgia į tai, **koks paminklas bus.** Kai sužinojo, kad jo statyba tvarkys ir prižiurės **žymiausio Amerikoje ir garsaus pasauly skulptoriaus L. Tafto padėjėjas J. Szaton'as** (Menininkas arkitektas ir skulptorius), išsyk ėmė kitaip žiurėti į reikalą. Be to, statybą prižiurės Tafto mokinys lietuvis Stasys Pocius, gabus skulptorius, kuris žiemą padirbo Dariaus bustą. Komiteto valdyba, susitarusi su šiais ir kitais skulptoriais, nusprendė statyti $10,000 vertės paminklą. Taigi, šis paminklas bus meniškas, gražus ir vykusiai atvaizduos Dariaus-Girėno idėją ir jų žygį.

Daugelis kolonijų jau prisidėjo aukomis. Svarbu, kad ir kitos kolonijos neatsiliktų, kad sąžinė butų rami. Pasiskubinkim, malonųs tautiečiai! Mažai truksta. Siųskite aukas fondo kasininkui: J. Krotkas, 2201 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

P. Jurgėla,
Kom. Sekr.

Apie Senovės "Ponaičius"

Dar ir šiandien tenka girdėti pasakų, kad senovėje musų protėviai bičiuliavosi su dvasiomis. Tuo laiku velniai galėdavę pasidaryti į ką panorėdavo: į vokietuką, žyduką, ponaitį... Ir velniai turėdavo valią valkiotis, kur norėdavo. Budavę, kad ponaičiai atjoja ant gražaus arklio arba atvažiuoja karietoje į jomarką. Ir tie nematyti ponaičiai perka, maino arklius. Nueina ant magaryčių, gerokai įkau šia ir skirstosi kas sau. Bet paskui žmogus žiuri, mainyto arklio vietoje pririšta sausa lazda plaušais apvyniota. Arba turguje ką ponaičiai nupirkdavo ir užmokėdavo gerą kainą. Bet paskui pardavikas vietoje pinigų rasdavo šukių. Ponaičiai eidavę į pirtis, padėdavę kurenti krosmis. Su mergomis eidavę po ardais mįslių minti ir pasakų sekti. Arba, kaip imdavo mergas kutenti, tai kurios nespėdavo pabėgti, tai gyvai skurą nulupdavo. O lauke pabėgusioms mergoms atrodydavo, kad ponaitis kibina, o ji juokais netveria. Žydus iš sinagogų išnešdavo per ilganaktę į plynes arba po tiltu ir tol maudydavo žydą, kad tas palikdavo vos gyvas. Mat velniui nebuvo valia žmogų mirtinai pribaigti. Turėdavo palikti šiek tiek gyvą.

Pasisamdydavo velnias pas ukininką už bernį ir tarnaudavo po kelis metus. Budavo labai stiprus, oro atmainas žinodavo. Galvos niekada neprausdavo, skrybėlės nenusiimdavo ir kojų nenusiaudavo. Šiaip budavęs darbštus, paklusnus vyras. Štai ką esu girdėjęs pasakojant apie vieną atsitikimą.

Kaimo jaunimas vieną šeštadienio vakarą pasidarė rabaksą. Į minėtą rabaksą susirinko daug nepažįstamų ponaičių. Tie ponaičiai taip smarkiai mergas šokydavo, kad visos pailsdavo, o vyrai nė šilto plauko neturėdavo. Vienas senas muzikantas numanė, kas toki ponaičiai buvo. „Jeigu jųs norite savo akimis pamatyti, kas tie per šokikai, tai padarykite, kaip aš sakysiu. Paimkite auksinį žiedą, tris kartus vinčiavotą. Iš durų lauko pusės pridėkite žiedą prie rakto skylutės ir pažiurėkite į šokančius ponaičius. Pamatysite, kad čia ne ponaičiai, o tikri velniai." Tuojau buvo surastas žiedas ir pažiurėta į šokėjus. Ir štai ką pamatė. Ponaičių po skrybėle buvo paslėpti ragai, akys be baltymų, nosy viena šnirplė, kojos gaidžio, tik čebatais apautos ir uodega paslėpta. Kai pamatė, kas jie per vieni, nusigando netik mergos, bet ir vyrai. Rabaksas tuojau užsibaigė, visi dumė į savo namus. O muzikantas paėmė švęsto vandens ir ėmė šventinti kambario kampus. Ponaičiai spruko kas pro rakto skylutę, kas pro išmušto langa plyšį. Nuo to laiko rabaksuos šokdavo tik iki dvyliktos ir skirstydavosi namo.

Musų prietaringiems protėviams velniai visokių šposų iškrėsdavo, bet greičiausiai todel, kad kaimuose budavo karčiamos, šnapsą gerdavo gorčiais, tai paskui girtiems ir rodydavosi velniai. **A. Almonaitis.**

Pabaltijo Valstybių Įgaliotinių Konferencija Bus Kaune

Jau buvo pranešta, kad Lietuvos vyriausybė pasiulė Latvijai ir Eestijai nustatyti trims valstybėms bendradarbiavimo dėsnius. Latvių ir Estų vyriausybės pasiulymą priėmė. Tada Lietuvos vyriausybė pasiulė pasitarimus pradėti artimiausiu laiku Kaune.

Dabar pranešama, kad trijų valstybių konferencija įvykianti artimiausiu laiku birželio mėnesį. Latvių spauda praneša, kad iš Latvių pusės dalyvausiąs ministerio pirmininko pavaduotojas Skujanieks. Kas bus iš Estų pusės tuo tarpu dar nežinoma. Kaip bus susitarta del pagrindinių klausimų, tada toliau derybas ves patys visų trijų valstybių užsienių reikalų ministeriai.

Daug kalbų Lietuvoje sukėlė estų užsienių reikalų ministerio neseniai įvykęs apsilankymas Varšuvoje. Sakoma, kad estų vyriausybė norėjusi atsiklausti lenkų nuomonės del Lietuvos memorandumo. Jie net lenkų spaudai yra pareiškę, kad nesidės Pabaltijo valstybių sąjungon, jeigu ta sąjunga bus tiktai iš trijų valstybių: Estijos, Latvijos ir Lietuvos. Estija eisianti tiktai tokion sąjungon, jeigu ją sudarys trys minėtos valstybės ir, be to, dar Suomija, Lenkija ir Vokietija. Ar ištikrųjų Estų ministeriai Varšuvoje taip kalbėjo, tikrai nežinia, bet jeigu tai butų tiesa, tada sąjungos sudarymas virstų neįvykdomu dalyku, nes tada Lietuvai tektų atsistoti kitoje pozicijoje. Tsb.

Kuopų Susirinkimai

Sweet Valley, Pa. SLA. 291 kp. susirinkimas įvyks liepos 8 d. 10 val. ryto pas Kaiezus.. Malonėkit visi nariai ir narės pributi.
Ona Pajaujienė, užr. raštin.

Albany, N. Y. SLA. 235 kp. pusmetinis susirinkimas įvyks liepos 5 d. 7 val. vakare, pas K. Bičką, 236 3rd St. Visi nariai malonėkite ateiti į susirinkimą, taipgi pakvieskit savo draugus prisirašyti prie SLA. ir kurie esat užvilkinę mėnesinius mokesčius, prašau užsimokėti, kad neliktumėt suspenduotais, kas paskiau sudaro daug nesmagumų nariui ir visai kuopai. **K. Kulikauskas,** sekr.

Tamaqua, Pa. SLA. 204 kuopos susirinkimas įvyks liepos 2 d. 7 val. vakare. Todel visi nariai nepamirškit atsilankyt.
J. Gudišauskas

W. Frankfort, Ill. SLA. 311 kuopos susirinkimas įvyks nedėlia vėliau, negu paprastai, t. y. liepos 8 d., paprastoj svetainėj. Sueikite visi, išgirsime Seimo delegatų pranešimus. Susirinkimas įvyks paprastu laiku.
Fr. Šiugdinienė, fin. rašt.

Easthampton, Mass. SLA. 312 kp. susirinkimas įvyks liepos 8 d. paprastoj salėj, antrą valandą po pietų. Visi nariai malonėsite ateiti į susirinkimą, nes kaipo pusmetiniame susirinkime bus daug svarbių reikalų aptariama. Taipgi atsiveskite naujų narių prirašyti į kuopą.
J. Jaruševičius, sekr.

Mt. Carmel, Pa. SLA. 52 kuopos susirinkimas įvyks liepos 8 d. 2 val. po pietų. Augusto Pajaujo salėje. Visi nariai ateikite į susirinkimą ir užsimokėkite mokesčius. Taipgi ateidami atsiveskite naujų narių prirašyti į kuopą.
J. Poškevičius, sekr.

Detroit, Mich. SLA. 21 kuopos susirinkimas įvyks sekmadieny, liepos 1 d. 10 val. ryte, M. L. Balčiuno name, 4615 Junction Ave. Visi nariai ir narės dalyvaukite susirinkime, nes girdėsime pranešimus iš SLA. 38-to Seimo. Visiems bus įdomu syarbių žinių išgirsti. Taipgi nepamirškite užsimokėti mokesčius, kad neliktumėte suspenduoti. **V. A Norkus,** sekr.

Port Chester, N. Y. SLA. 367 kuopos susirinkimas įvyks 8 d. liepos, 2 val. popiet, naujoj vietoj, pas Stasį Urboną, 118 So. Main St., Bond Hotelyje. Visi nariai malonėkit pributi. Taipgi atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 367 kuopos. **A. Urbonas** — sekr.

Cleveland, Ohio. SLA. 14 kuopos pusmetinis susirinkimas įvyks 5 d. liepos, vietoj 4 dienos liepos, paprastoj vietoj ir paprastu laiku. Visi nariai atsilankykite, nes bus išduoti delegatų raportai iš seimo. Taipgi bus išduoda finansinis raportas už pirmą pusmetį. Atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 14 kuopos. **SLA. 14 Kuopos Valdyba.**

Lawrence, Mass. SLA. 41 kuopos nariai, kurie nebuvote birželio mėn. susirinkime, malonėkite patėmyti „Tėvynėj" garsinimą kada bus laikomas sekamas susirinkimas, nes iš liepos 3 dienos susirinkimas nukeltas į 10 dieną liepos, nes tuo laiku jau delegatai bus sugrįžę iš seimo ir išduos raportus. Taigi malonėkite visi atsilankyti 10 d. liepos, 7 valandą vakare, Lietuvių Ukėsų Kliubo svetainėj, 41 Barkley St.
P. Baumila — sekr.

Wilkes Barre, Pa. SLA. 35 kuopos susirinkimas įvyks liepos 1 d., paprastu laiku, B. Poteliuno svetainėj, 53 Bank St. Visi nariai ir narės atsilankykite, nes išgirsite delegato raportą iš Seimo. Taipgi neužmirškite užsimokėti mėnesines mokestis. Atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 35 kuopos.
J. Andriušis — sekr.

Wilkes Barre, Pa. SLA. 115 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks liepos 1 d. 12:30 val. popietų, svetainėje 318 E. Market St. Visi nariai yra kviečiami dalyvauti ir užsimokėti užvilktus mokesčius.
S. Pileckis, sekr.

Sunderland, Mass. SLA. 37 kuopos susirinkimas įvyks liepos 8 d. pas Petrą Namajauską, So. Deerfield, Mass. Visi nariai malonėkite ateiti į susirinkimą. **B. Pilvinienė,** sekr.

Ansonia, Conn. SLA. 66 kuopos susirinkimas įvyks liepos 7 d. 2 val. popietų. bažnytinėj salėj. Visi nariai butinai ateikite į susirinkimą.
J. Radzevičius, sekr.

Tel. Newtown 9-4464
ANT. J. VALANTIEJUS,
Laisniuotas Graborius ir Balsamuotojas.
Apdrauda visose šakose.
Notary Public.
54-41 — 72-nd Street,
(4 Lexington Ave.) arti
Grand St., Maspeth, L.I.N.Y.

Įdomųs Pasiskaitymai

Rašo V. S. JOKUBYNAS.

BUSIANTĮ IŠRADIMAI

Seniaus beveik visi nauji išradimai, mekanikams, teknikams, inžinieriams ir net paprastiems žmoneliams, pasitaikydavo netyčia išrast; jie galvojo ir dirbo vieną dalyką, o iš to išdygo visai kas kitas, netikėtas.

Šiandien yra kitaip. Dabar mekanikai išanksto tariasi ką reikia išrast, ir ką nereikia. Štai, nesenai Seattle (Wash.) buvo teknikų kongresas, kuriame nutarta išrast naujas namų langams užlaidas, kurios duotųsi pakelt ar nuleist be jokių trukčiojimų ir užsikirtimų, kaip dabar naudojamos. C. Girod siulė savo sumanymą, išrast mekaniškas gatvių kampams liktarnas su mekaniškomis rankomis pavedimui pro kampą "naktinių keleivių", kurie nežino į kurią gatvę eit. H. Krumland rekomendavo sutaisymą naujo vištoms lesalo, kuris priverstų vištas dėti kiaušinius mikliame, netrukstančiame lukšte. Helena Brow referavo savo projektą išdirbimui varinių maudymuisi kostiumų „kad neputų ir nerudytų". Apkalbėta ir "beveik nutarta" išdirbti "pigius" popierinius drabužius, kad nereiktų skalbt nė valyt, nes del savo pigumo, susitrynusius butų galima numesti, taip, kaip perskaitytą laikraštį.

Nutarta išrasti naują automobilių langams stiklą, kuris nerasotų, nešarmotų, ne apšaltų ir sniegą nepriimtų (iš lauko pusės). Pasiulyta ir priimta išrasti ką tokio, kad orlaiviai galėtų pakilt nuo žemės į orą tiesiog, vieton kaip dabar skrieja pirmyn žeme, ir tik įsibėgėję, lėtai keliasi augštyn. Užgirta pasiulymą išrast "apinasrį" orlaiviams, kad jie nekrioktų ir netarškėtų lėkdami, kad žmonės net iš miego prikelia. Užgirta išrast "apinasrį" ir radio perduotuvams, kad jie nekrioktų taip kaip šiandien kad per visą net kvartalą žmones gązdina. Kongreso pirmininkas C. Burns ragino išrast namų statymui ir baldų dirbimui medžiagą, kuri nedegtų, nedrėktų ir nepriimtų trandžių, blakių, tarakonų, skruzdžių ir kitokių "non gratis" sutvėrimų.

Buvo pasiulyta (tik nieko nenutarta) išrasti baterijomis „gundomą" su radio priimtuvais šautuvą, kiemuose ir užkaboriuose šaudymui nakties metu trukšmą keliančius šunis ir kates: pastatysi tokį šautuvą nakčia kur patvory, ir miegok sau ramiai; amtels kur šuo ar viauktels katė — šautuvo radio priimtuvas sugaus balsą, balsas sukrės bateriją, baterija padilgys šautuvo gaidį, ir šuvis plumpt! šuniui ar katei į krutinę — nutilk amžinai! Neardysi daugiau miegančių žmonių ramybės! Kaip jums patiktų toks naujai išrastas šautuvas?

C. Burns, atsižvelgdamas į blogus laikus ir ekonomijos malonę, patarė išrast skalbiamas kazyras, kad susitrynus, ekonomiški kazirninkai galėtų jas išsiskalbt vieton pirkimo naujų. Saksofonų garbintojai iškilmingai pareikalavo (ir visi tam pritarė) išrasti medžiagą dirbimui saksofonams liežiuvėlių, kad jie niekad negestų ir nenusidėvėtų. Sutarta išrasti medžiagą dirbimui minkštų guzikų (knypkių) ir kemikalo apsaugojimui šiaudinių skrybelių, kad nuo saulės ir lietaus jos nepagelstų. Prižadėta gerai atlyginti tam, kas tokį kemikalą išras, ir tam, kuris išras budą pažinimui šalnos pagadytiems citrams, kurie šalnos pakąsti, iš viršaus nerodo gedimo ženklų, bet viduje puva.

Buvo dar pasiulymų pramanyti per sienas iš namų vidaus laukan išstumiamas lovas, kad karštose vasaros naktyse butų galima "išsikraustyti" laukan miegoti; pramanyt gyvenamus namus su ratais, kad vasaros karščiuose šeimynos galėtų su "visu labu" naktin susikraustyt nakvynei į laukus, miškus, į pajurius, paupius, ir ryto metu gryžti į miestą "laimingai'.

Buvo dar ir daugiau „iškeltų sumanymų", bet iniciatoriams esant jau nuvargus, prie rimtų svarstymų neprieita, tad kongresas pasiliko tik prie pirmiau nurodytų tėmų. Dabar teknikai imsis tas tėmas vykdinti gyveniman. Kaip greitai gyvenime jos pasirodys, tai priklauso teknikų laimei ir sumanumui. O mums tenka laukti naujų langams užlaidų, kiaušinių su mikliais lukštais, varinių maudymosi kostiumų, popierinių "siutų", stiklo su varinėmis elektrai vielomis, staiga nuo žemės augštyn pakįlančių orlaivių, "patajemnų" radio "baksų"', ne degančių ir be blakių namų su tokiais pat baldais, amžinai baltuojančių skrybelių, ir daug kitokių "zbitkų".

O ką gali žinot, gal ir sulauksime. Jeigu sulaukėm visai netikėtų "atsiradimų", apie kuriuos niekas nė nesapnavo, tai kodel negalėtume sulaukti tokių kuriuos išradėjai iš anksto "nutaria" išrasti?

DŽIAUGIASI IŠ ŽEMĖS DREBĖJIMO.

Žemės drebėjimas, kaip jau suprantame, yra tai baisi katastrofa, kuri išgriauja žmonių gyvenimo namus, suardo žemę, pagimdo tvanus ir tt., kas grumoja žmonių gyvybei, nes prie tokių katastrofų žuna ir žmonių daugybės.

Tačiau yra žmonių, kurie žemės drebėjimo katastrofos netik kad nesibijo, bet dar net džiaugiasi jai ištikus. Tokiais žmonėmis yra Hawaii salų gyventojai. Po išsiveržimui Mauna Loa vulkano ir pastarųjų ten žemės drebėjimų, salų gyvenotjai parodė daug džiaugsmo ir vilties, kad jiems artinasi didelės laimės laikai. Mat jie garbina legendišką ugnies dievaitę Pele, kuri, jų supratimu, teikia žmonėms visas laimes, tik ji dabar tų laimių suteikti negali, kadangi ji miega žemės gilumoje. Jų supratimu, ta dievaitė kaip išsimiegos ir pabus, tada virs laimės dienos Hawaii salose (apie laimę visiems žemės gyventojams, kaip tai geidžia kiti, hawaieičams nerupi). Taigi jų supratimu, žemės drebėjimas nėra kuo kitu, kaip tik ženklu, kad Pele jau baigia miegot ir rengiasi pabust, todel šiek-tiek kruta, o tas jos krutėjimas purto žemę.

Tokį supratimą turi Hawaii salų gyventojai apie laukiamą sau laimę ir geidžia, kad ten žemė drebėtų kuodažniausia. Mat, po žemės drebėjimų Hawaii salas užplusta viso pasaulio turistai, pasižiurėt katastrofos paliktų ženklų, kurie, kaip paprastai visur, taip ir Hawaii salose palieka daug pinigų, o tų prasigyvenę hawaiečiai jaučiasi laimingais. Todel labai gali but, kad jie ir geidžia žemės drebėjimų tik tam, kad suvažiuotų pas juos daug turistų ir praleistų savo pinigus pas juos. Gali but, kad koks nors gudruolis, minty turėdamas sau pelną, tik pašaliečiams ir tai tamsiems žmonėms savo tikslą išaiškina kokia tai dievaite Pele.

Vėliausis žemes drebėjimas Hawaii salose įvyko 1926 m., atsivėrus vulkanui Mauna Loa, kada plusdama lava, perplėšus kelis kalnus ir verždamosi į jures, sunaikino Hoopulia kaimus ir sodžius. Bet jš žmonių tada niekas nežuvo. Mat topografiškas salų stovis yra taip, kad sunaikinimo pavojus negali but didelis, kadangi lava iš vulkano slenka tiesiai į juras. Lavai įpuolant į juras, darosi nepaprastas reginys, kuomet iš vandens kįla didžiausi debesiai garo, tveriamo karštos lavos ir vandens. Nuo karščio vanduo verda ir dideliais kamuoliais šoka augštyn, o vandeny plyšdami karšti akmenys, savo trenksmu tveria didelį tra tėjimą ir pyškėjimą, lyg iš kanuolių šuvių. Kam tenka ten but laike žemės drebėjimo, tas daugiau prisižiuri tam, kas dedasi jurių pakraščiais, negu į patį vulkaną, iš kurio plaukia lava ir į padanges kįla baisųs debesys dumų ir pelenų.

Vietiniai gyventojai to visko mažai paiso, nes, tiesą sakant, katastrofa juos laug nenuskriaudžia, kadangi lava greitai pasiekia juras. Tik arčiau vulkano pelenai ir akmens jei kiek nuostolių padaro. Užtai žmonės nesibaugina. Jiems tik rupi svečiai, turistai, atvežanti pinigų.

Perskaityk, Pasvarstyk

Šiame diskusiniame, nors trumpame straipsnėly, paliesiu tris labai svarbius klausimus, kurie bendrai yra surišti vienas su kitu.

Studijuota ir stebėta: kaip atskiros tautos-tautelės ir gentys maitinasi — kokį maistą vartoja, kaip tąja maisto medžiagą prirengia valgiui ir tt.

Nežiurint, kad medicinos mokslas turi įgijęs gana patenkinančias žinias apie maisto rųšis ir žino, kokia maisto rųšis prigelbsti žmogui išaugti fiziniai (kuniškai) sveiku ir dailiai — ir tųjų žinių gydytojai neskupėja plėsti plačiosioms masėms žmonijos, tai visgi tų-tautelių įpročiai — paprotimai prie savo rųšies maisto medžiagos ir neretai pelno delei valgyklose daugely atvėjų dargi net kenksmingas sveikatai maistas vartojamas, kuris netik sutrukdo žmogaus kunui išsivystyti, bet dar sutrumpina gyvenimo metus. Praeis dar kelios generacijos, kol žmonės atsikratys netinkamą maisto medžiagą vartoję. Gydytojų pastangos nustatyme dietos (valgio rųšių) reikalingos žmogaus kuno sveikai išauklėjimo ir dailaus subudavojimo — ilgai-ilgai bus ignoruojama.

Daug atydžiau ir rimčiau susidomi žmogus kaip išauklėti kuniškai tvirtą, dailų, sveiką naminį gyvulį, kaip tai: arklį, karvę, paršiuką ir tt. Bet, kada prisieina auginti ir auklėti savo tikrą kudikį, tai nei motina, nei tėvas tuo savo galvos neskaudina. Ir pasekmė to nebojimo auginime vaikų, kad labai retai ir tik pasitaiko matyti sveikai ir dailiai išaugusį jaunuolį, ką jau kalbėti apie užaugusio asmens sveikatą ar kuno grožį.

Štai pas mus lietuvius Amerikoje įėjo madon, kokiai didesnei progai pramogas keliant rinkti toms iškilmėms **gražiuolę — karalaitę.** Daug delto pridarom trukšmo, riksmo ir galų gale išrenkam gražiuolę. Užvedam ant estrados, pačiupinėjam, pasidžiaugiam it maži vaikai ir pramogai praėjus pamirštam savo gražiuolę.

Kitos tautos irgi savo pramogose gražuolę renka, bet jie savo gražiuolės nepamiršta; pačiupinėję, pasigrožėję — nenumeta, neužmirštaa. Jie suteikia savo gražiuolei pinigišką dovaną ir dar nemenkos vertės gėlių žiupsnelį; už tąją pinigišką dovaną ji turi progą pamatyti pasaulį, atlankyti žymesnes vietas, pasimokyti.

Mes irgi neubagų tauta. Na, kažin ar mes ką nors tokio atmintino negalėtumem su savo gražiuolėmis padaryti? Štai, praeitais matais Pasaulinėj Chicagos Parodoje, lietuviai turėjo Lietuvių Dieną. Šimtai tukstančių žmonių musų gražiuolę matė, girdėjo musų dainas ir muziką. Praėjo Lietuvių Diena ir viskas užmiršta ir gražiuolė, tos Lietuvių Dienos karalaitė, užmiršta, kaipo sudėvėtos civilizacijos padaras. Gražu ar ne?

Musų išrinkta ir apvainikuota karalaitė iškelta į augštybes ir palikta likimui... Gerai, kad ji turi rupestingą motiną, kuri pati vargingai gyvendama savo dukreles augina ir leidžia į augstesniąją mokyklą. Kitą met ji baigia keturmetinę augštesniąją mokyklą. Metais jaunutė, fiziniai sveika, grakšti, protiniai gabi. Na kažin, kad mes dalyviai tos atmintinos istorinės Lietuvių Dienos, prisidėtume prie tolimesnio tos karalaitės mokslinimo?

Lietuvių Dienoje keletas tukstančių lietuvių dalyvavo ir netik matė gražiuolę-karalaitę ir civilizacijos padarus, kuriuos įvertino ir jų omenyse toji Pasaulinė Paroda neišdils iki mirties. Įamžinkim tąją Lietuvių Dieną štai kokiu budu: Sumeskim po dešimtuką (10c); kokia tai didelė suma pinigų pasidarytų ir už tuos sumestus pinigus galėtume savo apvainoikuotą karalaitę pasiųsti į Lietuvis Universitetą Kaunan. Musų gražiuolė įgytų Lietuvos Universitete mokslo laipsnį. Ir kas gal pasakyti, kas gal atspėti, kad toji fiziniai sveika, grakšti neturi giliai-giliai jaunoj savo galvelėj kilnių, ištvermingų protinių jėgų, ir įgijus Lietuvos Universitete mokslo laipsnį, nepajudins pasaulio, nepadirbės priartinimui žmonijai gerbuvio.

Pamėginkim sutverti musų gražiuolėms netolimos praeities ir dabarties akademiniam mokslui stipendijas.

Jei tam tikslui susitvertų tam tikras Komitetas arba S. L. A. paimtų į savo rankas šį sumanymą, tai aš pirmas aukoju $5.00.

Kaipgi gražu butų, kad čia Amerikos lietuviai siunčia savo gražiuoles mokytis Lietuvon, o Lietuva atmainoms siunčia Amerikon parinktus savo vaikus į Amerikos Universitetus. Tai pasidarytų tiltas, per kurį Amerikos jaunimas susisiekia su Lietuvos jaunimu ir atbulai.

Štai trečias bendrų — tvirtų ryšiu surištas klausimas, kurį **Adv. F. J. Bagočius** buvo bepradėjęs vygdyti, ir jis su laiku bus tikrai įvygdytas, tai trumpai: Lietuva skolinga Amerikai apie 6,000,000 dolerių, rimtai pagalvoję, suplanavę ir išrinkę komitetą paremkim jį, kad galėtų veikti vardu visų Amerikos lietuvių — kad Amerika padovanotų Lietuvai skolą tuos $6,000,000.00 su sąlyga, kad už tuos pinigus sykiu su pripuolamais nušimčiais iš Lietuvos kas metas atsiųstų jaunuolius į Amerikos Universitetus pasimokyti. Mesgi Amerikos piliečiai galėsime į savo senatorius daryti spaudimą, kad Amerika tąja skolą jaunutei valstybei Lietuvai padovanotų augščiau minėta sąlyga ir aš neabejoju, kad bendrai ir sutartinai veikiant prieisime prie pageidautinų išredėjimų iš Amerikos valdžios.

Tik iš peties ir nuo širdies padirbėkim.

Dr. A. L. Graičunas.

—Visi SLA. nariai biznieriai garsinkitės „Tėvynėje".

Kelionės Įspudžiai

Rašo J. M. Tumavičienė.

Į Varėną.

Atsisveikinę su totoriais, vėl dainuodami, traukėme į tolimesnį Dzukijos kraštą, į Varėnos miestą. Apverktinas vaizdas, karo liekanos. Yra buvę ir gerų namų, o dabar likę tik sugriuvę murai bei plytų kruvos. Nekurie namai atremontuoti, kiti net iš dviejų šiaip-taip vienas sulipdytas. Bet mums buvo įdomu, nes čia eina demarkacijos linija. Mums žingeidu, kaip čia tas „rubežius" išrodo. Per Varėną teka upė „Merkis", ir mes norėjome eiti ant tilto, arčiau lenkų rubežiaus, bet rubežiaus sargas mums pastebėjo, kad negalima be viršininko leidimo ant tilto eiti tik iki tilto, bet dar mums pusvalandį palaukus, tai atidarys tiltą. Na, visi nusitarėm laukti ir leidomės į miestelį pasižvalgyti. Čia vietiniai mumis pastebėjo kaipo retai atvykstančius svečius. Tuojaus mums pasiulė ko pirkti, bet kaip rudenio laikas, tai buvo galima daugiausia gauti baravykų. Toki puikųs, nedidelėmis juodomis galvutėmis, tai šitam Dzukijos kampely auga. Gal netik Lietuvoje, bet gal ir visame pasauly geriausi baravykai, bet mes ir čia tuojau pastebėjome žydišką gišeftą, nes pas lietuvaites pirkome pigiau baravykus, o jau žydelis nori brangiau. O kai neperki, tai vejasi iš paskos su tavoru siulydamas ir vis mušdamas kainą žemyn, sakydamas: „Niu, kiek dosi? Pridėk nors pusę lito ir imk". Nori daugiau gauti pinigų, bet sykiu bijosi ir kostumerio nustoti. Net piktumas ima. Šį metą derlius labai nukentėjo del šalto oro ir didelio lietaus. Eina sena moterėlė ir nešasi saujalę bulvių kašiukėj, vergdama. Sako: „Jau Dzievas pakorojo, kad bulvės supuvo, bet dar ir tie „lidakai" žmonės, kur dar likusi kokia bulvelė nesupuvus, tai ir tas pačias nukasė". Duktė, tarp durų stovėdama, šaukia: „Matula! Matula, nerėk, nerėk... Kan padarysi, ką Dzievas taip davė"... Mat čia yra labai blogas paprotys net iš senovės laikų, kad vienas negerbia kito ir bile ką nuo kaimyno lauko pasisavina.

Liudnas Vaizdas Ant Varėnos Tilto.

Pagaliaus, apie 17-tą val. atėjo ir policijos viršininkas ir mes visi suėjome ant tilto. Vidury yra dideli vartai, o ant vartų viršaus spigliuotos vielos visaip išraizgytos. Mums paaiškino, kad tas vielas lenkai uždėjo ant viršaus vartų, bijodami, kad lietuviai pas juos per vartus neįliptų. Stovi stulpas prie vartų pastatytas su paliokų varna. Jeigu butų tikras rubežius, tai butų ir lietuvių pastatytas ženklas šaly lenkų, bet kaip vadinasi Demark-linija, tai Lietuvos pusėj nėra nieko. Tik lenkai, matyt, gerai apsirubežiavę. Mums prisiėjo palaukti valandžiukę. Dar musų pusėj viršininkas sako, kad lenkai vėluojasi šiandien rubežių atidarytį kažin kodel? Iš publikos kas pastebėjo: „Musų bijosi, nes esame nemažas burys, tai gal mano kad einame Vilniaus atsiimti". Pagaliau pamatėm iš lenkų pusės vyriškis ateina irgi į vartus, į vidurį tilto. Augštas, tamsiais plaukais, plonom ir kreivom kojom. „Štai", sako „jau ateina jų viršininkas, jau atidarysime rubežių". Paskui jį seka ginkluotas kareivis, bet labai prastai aprėdytas: čebatai nuplyšę ir del jo perdideli, vos juos velka. Šinelius atspuręs, net siulai velkasi pagal žemę. Ir visi jo drabužiai supašioti — lyg iš po muštynių. Aš, nustebus klausiu, kodel jis taip prastai aprengtas? Gavau atsakymą. Sako: „žiurėk, jų ir patsai viršininkas daug prasčiau apsirėdęs, negu Lietuvos viršininkai, tai ką bekalbėti apie jų kareivius. Jie turi didelę armiją, tai ir yra nuskurę, nes sunku išlaikyti. Lietuvos kariuomenė daug geriau aprengta ir pavalgius, negu lenkų. Dar čia, prie Lietuvos rubežiaus, tai jie stengiasi kiek geriau, bet pamatytum jų kariuomenę viduj, tai tada turėtum stebėtis". Ant tilto dar laukia ir kitas ponas su ponia tilto atidarant. Pagaliaus viršininkas atrakina užraktą, kareivis atidarė vartus ir keletas žmonių ėjo iš lenkų pusės į Lietuvą. Jų tarpe ir viena senutė, kuri vos paeina. Iš musų pusės ponas su ponia, kurie laukė, puola prie senutės, apsikabinę vienas kitą ilgai bučiuojasi ir labai verkia. Net mes visi, ekskursantai pradėjome ašaroti bežiurėdami. Ta senutė, motina, gyvendama lenkų pavergtoje Lietuvoje nemačiusi sunaus per 5 metus. Šioje valandoje jiedu susitinka.

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

PUSĖ ŠIŲ METŲ KELIONĖS.

Noroms nenoroms gyvenimo keliu keliaujam. Pradėdami kelionę viename gale — verkiam lopšely, kitame gale — dejuojam ant mirties patalo lovoje.

Abelnai kelionė yra ilga tiems žmonėms, kurie nesistengia pažinti šio pasaulio. Labai trumpa tam, kuris nuo kudikystės iki mirties dirba, lavinasi, tyrinėja gamtos paslaptis, pats lavinasi ir kitus moko.

Kiekvienais metais žmogus, keliaudamas tuo plačiu gyvenimo vieškeliu, atžymi kiekvieną kilometrą tam tikru ženklu, pastato akmenį šaly kelio užrašydamas baigto kilometro užvardį. Štai mes, pradėdami šiuos metus su 1 d. sausio, gale kilometro, pereidami į kitą 30 sieksnių statėme vasarį ir štai jau pusės metų kelionę nukeliavę ir kiekvieną kilometrą atžymėję, pradedam liepos mėnesį.

Pradėdami naujus metus ir kiekvieno mėnesio pradžios sulaukę, statydami naują parašą ant akmens, kurį pastatėm šaly kelio, keliaujam toliau, nemanydami daugiau tuo keliu grįžšti. Turime nepamiršti, kad kiekvieną mėnesį turime naują progą, tik tų progų neprivalome veltui praleisti. Privalome kiekvieną prisiartinusia proga pasinaudoti. Kokios tos progos mums pasitaiko — čion butų sunku išvardyti. Gana to, kad praėję metai, kuriuos pergyvenome, turėtų mųs kiekvieną pamokyti. Man gana dažnai tenka girdėt žmones sakant: „O, kiek aš turėjau visokių progų, tik nemokėjau pasinaudoti. Ot, kad tai butų galima grįžšti keletą ar keliolika metų atgal, tai aš mokėčiau pasinaudoti. Bučiau šiandien gudrus ir laimingas! Visi man lenktųsi! Kad bučiau apsivedęs su Damicele — ko man šiandien stokuotų?! Ji tokia gera, išmintinga moteris. Su tokia moteria galima gyventi ir po žiemos vartais. Bet neišmanėlis buvau — praleidau tokią puikią progą..."

Kitas vėl, aimanuodamas, pats sau išmėtinėja: „Kad aš bučiau buvęs netaip kvailas — nebučiau savo uždarbio mėtęs bereikalingai. Kad bučiau susitaupęs keletą šimtelių, pasidėjęs į banką, ar bučiau įsigijęs nejudinamą nuosavybę — kogi man šiandien reikėtų?! O dabar?... Nepasinaudojau proga, kuomet buvau stiprus, jaunas ir sveikas, tai dabar, sulaukus senatvės, turėčiau užvėją. Gerai dar, kad galiu šiek-tiek dirbinėti. Nors dabar jau neliko progos didesnio uždarbio, bet džiaugiuosi, kad galiu šiaip taip prasimaityti. Bet jeigu, neduok die, kokios ligos ar nesveikatos, tai ir eik, žmogeli, į prieglaudos namus".

Yra ir tokių žmonių, kurie, progai pasitaikius, nepraleido jos — pasinaudojo, bet nemokėjo savo gyvenimo tvarkyti, nemokėjo taupyti; manė, kad viena proga pasitaikė, tai kad ir praleis viską, tai ateis kita ir vėl galės pasinaudoti.

Ach, vyruti, kiek aš perleidau pinigų per savo rankas, tai kad dabar nors dešimtą dalį turėčiau — kogi man reikėtų bėdavoti?! Bet aš buvau perdaug minkštos širdies: kas nenorėjo, tas manęs neišnaudojo. Tiesa, aš ir nepaisiau, nes maniau, kad visuomet busiu jaunas ir visuomet man taip gerai seksis. Bet dabar — netekau užsiėmimo... Nors turėjau plačias pažintis su augštais žmonėmis, bet dabar, kuomet nieko netekau, tai ir draugai kaž kur dingo ir dabar netik savo išdalytų dolerių negaliu atgauti, bet nei tinkamo užsiėmimo niekas nesuteikia. Jei paprašai paprasčiausio darbo, tai gauni kai kur pažadėjimą, bet reikia palaukti progos. Bet laukus mėnesį-du — tos progos negalima sulaukti. O kai kurie, buvę draugai, pasako, kad tu darbui jau nebetikęs, persenas. Esą, pakankamai yra jaunų, gabių. Nekurie dar ir sarkastiškai pašiepia: „Ot, tai tau milionierius, darbo ieško! O kur dėjai savo pinigus? Juk sėmei kai su lopeta, kai buvai savo bizny".

Nežiurint kiek amžiaus nebutum pergyvenęs, kiek akmenų šaly vieškelio pastatęs, augštai lėkęs, žemai nupuolęs — neprivalai nusiminti, neprivalai sau pats išmėtinėti, nėgi ieškoti pats savęs pateisinimo, bandant surasti kitus kaltais už tavo nelemtą likimą. Tas viskas jau praėjo. Tai buvo vakar, praeitą savaitę, aną mėnesį, ar net anais metais. Tai jau daugiau nebegrįžš. Kas buvo, tas praėjo ir reikia tik pamoką pasisemti iš praeities ir dabar, šiandien, keliaudamas gyvenimo keliu, sutikęs progą, jos nepraleisk. Naudokis dabar, šiandien. Nelauk rytojaus. Po šios dienos bus kita diena, bet jei šiandien, sutikęs progą, nepasinaudosi, tai ryt bus pervėlu, nes laikas nei vienos trumpiausios valandėlės nelaukia ir nestovi ant vietos.

Sulaukus vidurvasario karštų dienų, daugelis rupinasi, statydami sau klausimą: „Kur man praleidus atostogas?"

Jei norime pasirodyti gudriais, tai pastatykime sau svarbesnį klausimą, negu atostogoms rupintis. Paklauskime patys savęs: „Ką aš atsiekiau per praeitus šių metų šešis mėnesius? Kas atsitiko su 31 diena sausio mėnesio ir visų kitų praėjusių mėnesių, kurie pasilikо jau toli užpakaly? Ką aš privalau atsiekti šiais likusiais šešiais šių metų mėnesiais? Ar ir vėl darysiu naujus prižadus naujų metų sulaukęs, rašysiu rezoliucijas, pasižadėjimus pasitaisyti, nepraleisti jokios gyvenime pasitaikančios progos?"

Ir kas iš tų tavo prižadų, jei nesinaudosi progomis, kurias dabar, šiandien, sutinki ant savo kelio? Tavo pažadai nieko nereiškiantis dalykas.

Naudokis dabar kiekviena, kad ir mažiausia gyvenimo proga, kad nereiktų aimanuoti ryt po ryt, kad nereiktų pats save ir kitus kaltinti.

Kokios tos progos yra ir kokių progų tu reikalauji ir lauki, į šį klausimą gali atsakyti tik pats sau. Bet buk budrus, žiurėk su plačiai atvertomis akimis, kad progai pasitaikius jos nepraleistum, nes tik tame gludi tavo geresnė ateitis.

LIETUVIAI AMERIKOJE

SO. BOSTON, MASS.
Sandaros 1-mo Apskričio Piknikas.

Liepos 1 d. Vose's Pavillion, Maynard, Mass. įvyks Sandaros 1-mo Apskričio piknikas. Sandariečiai per pereitą 15 metų yra atsižymėję savo metiniu piknikų rengimu, į kuriuos kas metai sutraukia kelių tukstančių minią ir ją palinksmina įdomiu programu.

Šiais metais sandariečiai labai smarkiai rengiasi prie šio pikniko. Jie prisirengs taip, kad suvažiavusi lietuvių minia ras sau daug nepaprasto malonumo ir žavėjančiai laiką praleis.

Patartina visiems Mass. valstijos ir apylinkės lietuviams sulaukus liepos 1 d. nuvažiuoti į šį sandariečių pikniką ir pajausti tą malonumą ir linksmumą, kokį jame ras. Juk tik per eiles metų prityrę gali padaryti parengimus tokiais, kurie ir jaunimui ir suaugusiems teikia daug malonumo. Tad nepamirškite liepos 1 d. ir visi rengkitės tenai daug linksmybių turėti.

K. J. P.

GRAND RAPIDS, MICH.
Svečiai iš Lietuvos.

Gegužės 29 d. Šv. Jurgio drjos salėj įvyko delegacijos prakalbos, surengtos Vilniui Vaduoti Sąjungos skyriaus. Pirmas kalbėjo P. Babickas plačiai kalbėjo apie Vilniaus kraštą ir kitką. Po jo kalbėjo B. Vitkus apie Lietuvos žemės ukį, apie dabartinius Vilniaus krašto vargus, kiek ir kaip nepriklausoma Lietuva gelbi Vilniaus kraštą, apie Vilniaus Geležinį Fondą, išaiškino fondo tikslą ir veikimą Lietuvoj, išreiškė pageidavimą, kas turėtų buti veikiama del šio fondo Amerikoj. Abudu iškalbingi ir prakalbos padarė malonaus įspudžio į klausytojus.

Publikos atsilankė daug. Padengimui prakalbų surengimo lėšų, buvo renkamos aukos. Kaip yra visuomenei žinoma, delegacija aukų nerenka ir šiame mieste aukų nerinko.

Malonu, kad mus aplanko žmonės iš Lietuvos. Jie turi progą arčiau susipažinti su musų gyvenimu ir tas pagelbi mus vieni kitus labiau suprasti; informuoja mus apie Lietuvą, paakstina musų veikimą dirbt su didesniu pasirįžimu del Lietuvos labo. Nėra abejonės, kad šis delegacijos atsilankymas nebus be pasekmių. Dideli visų lietuviškų darbų rėmėjai p. P. Medelinskas ir p. D. Greičaitis priėmė delegaciją, o p. A. Kortz ir p. J. J. Bačiunas suteikė delegacijai transportaciją.

P. Greičaitis.

NEW PHILADELPHIA, PA.

Gegužės 30 — atminimo dieną (Medorial Day) kas metai čia trijų mokyklų (lietuvių parap., viešosios ir airių par.) mokiniai, muzikos lydimi, aplanko lietuvių ir airių kapines, kurių tarpe miestelis guli. Sulig papročio, eisena pirmiau vyksta į airių , po tam į lietuvių kapines. Nors šios šventės reikšmė visoms tautybėms lygi, bet kas metai lietuviai buna pažeminti. Į airių kapines eina visi, o į lietuvių kapines airių tautybės mokiniai neina. Yra žinių, kad airiuose reiškiasi minties, jog jiems eiti į lietuvių kapines, pasižeminimas.

Po šių metų eisenos, kurioje mokinius vadovavo Amerikos legiono nariai — J. Skripka ir V. Jurgėla, del tokio airių elgėsio, pareiškė protesto. Nors airių lyderiai atsiprašė, bet lietuviuose pasireiškė pasipiktinimo, ir ateity airiams netoleruos.

Iš 600 mokinių, lietuvių tautybės buvo virš 500 mergaičių ir bernaičių. Lietuvių mergaitės buvo graižai baltai aprengtos, o ištrižai krutinukių buvo prisegtos lietuvių tautinės spalvos juostelės. Bernaičiai irgi buvo švariai aprengti ir visi turėjo lietuvių tautinės spalvos kepuraites. Eisena darė gilų patriotinės reikšmės vaizdą. Už tai tenka garbės lietuvaitėms seserims-vienuolėms, kurios visada deda pastangų lietuvybės žymių parodyti.

Koresp.

NORWOOD, MASS.
Svečiai iš Lietuvos ir Jųjų Tikslas.

Gegužės 20 d. Lietuvių Bažnytinėj salėj kalbėjo kanauninkas Kemėšis ir agronomas Vitkus. Pirmuoju kalbėjo Kemėšis. Jojo kalba buvo labai trumpa ir nieko rimto nepasakė, tartum ko bijojo.

Žurnalistas Babickas visai nepasirodė. Buvo pasakyta, buk nesveikuoja. Agronomas Vitkus tik vienas gal stipriausias, kuris savo pareigą atliko gerai. Kemėšiui pasiulius užsirašyti Vilniaus Pasus, pareiškė, kad pats esąs Geležinio Fondo steigėjas ir kurie užsirašys dabar, tai jis pats ant pasų pasirašys, tartum jojo parašas geresnis ir brangesnis, negu bile kurio kito lietuvio darbuotojo. Kemėšiui bepasirašinėjant ant apie tuzino pasų, buvo proga pasikalbėti su agronomu Vitkum. Užklausus, kodel svečiai nenorėjo kalbėti legalizuotam per Lietuvos Konsulą Vilniaus Vadavimo skyriui, Norwoode, Vitkus atsakė, kad tik kanauninkas tvarko visą maršrutą ir mes, t. y. Vitkus su Babicku, nežinom amerikiečių santikių nei negalim tame nieko veikti; kalba ten, kur kanauninkas liepia. Tuo tarpu kanauninkas užbaigė savo parašų darbą ir buvo proga pasikalbėti ir su juo.

Mums bekalbant apspito visas burys parapijonų ir kun. Kneižys, kun. Švagždys iš Montello, Mass., "Darbiniko" redaktorius Kneižys iš So. Bostono. Pakėliau tą klausimą, kaip mes likom suvedžioti per Lietuvos Konsulą žadeikį, surengėm prakalbas, svetainė jau buvo paimta ir apgarsinimai padaryti, pasidarė išlaidų, kiek turėjom ižde pinigų, bet tikėdami daugiaus pelnyti del Vilniaus Vadavimo naudos, tai tik išeikvojom savo iždą ir likome legaliai apvilti.

K. Kemėšis apgailestavo tą įvykį, bet pareiškė, kad toks pats incidentas buvo ir Worcestery, kur įvairių pažiurų lietuviai rengė prakalbas. Bet ten yra dvi didelės parapijos ir tų parapijų klebonai man pastatė išlygas: jei mes kalbėsim laisvamaniams, tai kunigai atsisako ką nors rengti ir su svečiais neturėti nieko bendro. Todel, girdi, prisiėjo skaitytis su didžiuma ir kalbėjom tik parapijų parengimuose. Gi čia, Norwoode, jusų maža kolonija ir reikėtų dirbti visiems išvieno. Aš atsakiau, kad aš kitaip negaliu nei įsivaizdinti, kaip tik turėtų buti vienas bendras Vilniaus Vadavimo Komiteto skyrius Norwoode. Kemėšis klausia savųjų, ką anie mano. P. Kudirka sako jis griežtai atsisako turėti ką nors bendro su tais žmonėmis, kuriuos jis gerai žino ir nemato reikalo su jais skaitytis. Kunigas Švagždys paduoda savo sugestiją, kad kanauninkas paskirtų vieną išdavą vyrų ir leistų aplankyti tuos aplenktus skyrius ir pažiurėsite, ką jie nuveiks. Į šį klausimą man prisėjo atsakyti sekančiai: puikus sumanymas, bet jis atsako į klausimą: "še, šunie, kaulas, ir nelok". Tuomi musų pasikalbėjimas ir baigėsi. Prie progos turiu priminti porą Kemėšio svarbių pareiškimų, tai yra:

1. Jam svarbiausia atgaivinti apsnudusią A. L. R. K. Federaciją, ir

2. Dariaus ir Girėno skridimas iškėlė Lietuvos vardą į padanges.

Rodosi, kad Kemėšis nei nežino, kad A. L. R. K. Federacija nieko neprisidėjo prie Dariaus ir Girėno skridimo. Ir tuos žmones, kurie tą dărbą atliko, tai Kemėšis nei susitikti nenori. Jie net ir Lietuvos Atstovybę pražengė, su ja nieko nesiskaitydamas ir nepildydamas L. A. skelbimo aplankyti visus V. V. skyrius Amerikoje.

J. M. Pečulis.

NEWARK, N. J.
New Jersey Valstijos Lietuvių Aviacijos Diena Gerai Pavyko.

Birželio 3 dieną 1-mą val. po pietų, Teterboro Airporte, Hasbrouch Heights, N. J. įvyko Ned Jersey valstijos visų lietuvių bendromis jėgomis rengiama Aviacijos diena. Lituanica Antroji nr naujas jos valdytojas leitenantas Feliksas Vaitkus labai gerai užsirekomendavo ir visais atžvilgiais visiems turėjusiems progą jį sutikti labai patiko.

Lituanica Antroji į Newark'o Airportą atskrido šeštadienio vakare iš Worcester, Mass. leit. F. Vaitkus, jo žmona ponia Vaitkienė ir mekanikas p. Jasulaitis. NJVLK. sekretorius, A. S. Trečiokas, apie pribuvusius svečius pranešė kom. iždininkui p. S. F. Guduĺ, kuris buvo geras paaukoti savo laiką, automobilį ir pora kambarių savo puikiai įrengtame name del visos savaitės laiko svečių naudai.

N. J. lietuvių komitetas ir abelnai visi lietuviai yra labai patenkinti ALTASS rupesčiu gauti Dariaus-Girėno buvusį mekaniką p. Jasulaitį del Lituanica II prirengimo skristi iš New Yorko į Kauną. Musų komitetas turėjo progos susipažinti kaip atsargiai ir sumaniai leit. F. Vaitkus ir jo mekanikas p. Jasulaitis daro pasirengimą skridimui. Abudu minimi vyrai yra labai susirupinę, kad jiems pavestas darbas butų atliktas geriausiai. Kaip jau žinome, lėktuvas yra geriausios rušies, naujas Lockheed Vega. Lėktuvas dar nėra įrengtas lėkimui per Atlantiką ir jo įrengimas su visais butinais reikalingais instrumentais kainuos apie $10,000. Atrodo, kad tai yra labai daug pinigų. Musų komiteto tuli nariai turėjo progos per savaitę laiko, bunant musų mieste leit. F. Vaitkui ir jo mekanikui p. Jasulaičiui, iš jų patirti kas yra butinai reikalinga ir kiek kainuoja. Bunant sykiu su jais dirbtuvėse reikale pirkimo motoro, propelerio ir kitų instrumentų. Apsipažinus su reikalu, kiek kainuoja ir kas butinai reikalinga, tai $10,000 suma nėra didelė ir ją butinai turime sukelti arba busime atsakomingi už nepilnai aprupintą su reikalingais instrumentais skridimą. Todel dirbkime visi ir dirbkime dabar, tuojaus. Laikas yra labai trumpas, o darbo dar labai daug.

New Jersey valstijos lietuvių komitetas savo kvotą jau išpildė — **$1000 del antro skridimo sukėlė.** ALTASS buvo paskyręs New Yorkui ir New Jersey sukelti $1,500 bendrai, bet kadangi New Jersey antro skridimo reikalu nedirba bendrai su New Yorku, todel New Jersey pasiskyrė sau sukelti $1,000 ir jau tai yra atlikusi, nors dar ne visos kolonijos kaip tai: Elizabeth, Paterson, Kearny ir Harrison jau yra pasidarbavę, bet dar pinigų į NJVLK nėra pridavę ir kuomet bus priduoti, tai skaitlinė peršoks nustatytą kvotą $1,000.

Iš Aviacijos Dienos Veikimo Apyskaita.

Už įžangos bilietus gauta (po 25c. 720 asmenų)	$180.00
Gėrimų, užkandžių ir šaltos košės parduota už	77.40
Antro skridimo ženklelių parduota (74 po 25c.)	18.50
Už skraidymus Lituanicoj Antrojoj gauta	392.50
Sykiu gauta	$569.40
Išmokėta už viską aviacijos dienos reikalu	167.26
Grynas pelnas del antro skridimo pasiliko	402.14
Šv. Jurgio Draugija, Newark, N.J. aukojo (4-27)	50.00
Bendro Kom. Linden, N. J. pusė pelno iš par. (4-29)	12.81
Lietuvių Demokratų Kliub. Newark, N. J. aukojo	5.00
Lietuvių Moterų Kliubas, Newarke pusė pel. iš par.	15.00
Sykiu	$484.94
Pasiųsta į ALTASS Chicago, Ill. birželio 9, 1934,	$480.00
Pasiliko pas NJVLK Iždin. p. S. F. Gudą	$4.94.

Viso iš New Jersey valstijos jau yra pasiųsta $721.75, kurie yra užregistruota NJVLK knygose. Tie, kurie esate siuntę tiesiai į ALTASS Chicagoje ir dar nesate NJVLK užsiregistravę, musų komitetas prašo tai padaryti žemiaus paduotu antrašu.

N. J. valstijos lietuvių komitetas dėkoja visiems ir vosoms prisidėjusiems darbu reikale aviacijos dienos, birželio 3 d., aukojusiems ir savo atsilankymu prisidėjusiems.

NJVLK prašo pasižadėjusius duoti aukas del antro skridimo savo pažadus paskubinti išpildyti, o taipgi surinktas bei paskirtas aukas priduoti NJVLK arba pasiųsti tiesiai į ALTASS, Chicago, Ill.

A. S. Trečiokas,
Komiteto sekretorius,
197 Adams Street,
Newark, N. J.

WORCESTER, MASS.
Nesiduokime Savęs Mulkinti.

V. V. Sąjunga, į kurią priguli 11 draugijų, turėjo savo susirinkimą 24 d. geg., Kliubo Svetainėje, 12 Vernon St. Apkalbėjus aviacijos dieną geg. 30, pasirodė iš komisijos raportų, kad viskas eina gerai ir buvo pakeltas klausimas, delko nebuvo prakalbų 18 d. geg., kurias buvome surengę iš Lietuvos atkeliavusiems svečiams. Buvo paaiškinta, kad mųs vietiniai klebonai minėtus svečius įgrasino, kad nevalia lankytis jiems pas tautininkus nė vienam ir kad jie turi klausyti tik R. K. Federacijos. Delto musų parengtose prakalbose nė vienas jų ir neatsilankė.

Štai kokia buvo pradžia. Kaip tik pamatėme laikraščiuose, kad svečiai Amerikoj ir paskirtas laikas nuo 15 geg. ligi 20 geg. Mass. valstijoj jų maršrutas, tai paklausėme konsulo žadeikio, kurią mums dieną skiria Worcestery. Gerb. konsulas paskyrė mums dieną 18 geg. Geg. 15 d. gauname laišką iš kan. Kemešio, iš Hartford, Conn., kad jis nepribus. Esą, nepatogu. Gal atsiųsiąs savo bendrakeleivius, nes jam lalyvauti kunigai uždraudė. Tada musų vietiniai klebonai vėl su savo Federacija griežtai pareikalavo, kad nė vienam iš jų nevalia lankytis po kitas svetaines, nė pas kitus, kaip tik po bažnyčia. Žinoma, svečiai jų ir klausė: geg. 21 d. kalbėjo Šv. Kazimiero bažnyčioj, o 22 kitoj bažnyčioj.

Tai matote, minėti svečiai važinėja musų sudėtais centais Vil. Geležiniam Fondui, o kaip tik pervažiavo Atlantiką, tai jau nesiskaito su centų aukotojais — nubėga pas Romos diktatorius.

Girdėti, kad R. K. Federacija yra nutarusi, kad visas turtas V. V. arba Geležinio Fondo turtas turįs patekti į jų rankas. Turbut jau Tautos Fondo pinigus išbaigė, ką Amerikos lietuviai sudėjo, tai jau nėra už ką kai kurias savo įstaigas apruptinti.

Turiu pažymėti, kad mes buvome kvietę abi parapijas sykiu surengti prakalbas viršminėtiems svečiams, bet musų abudu klebonai nesutiko, pareikšdami, kad Lietuvos valdžia jiems nepatinka ir svečių neremsią. Bet paskui sumanė visai kitaip. Gal matė, kad galės pasižuvauti sudrumstame vandeny. Tai vis musų klebonų darbai, kurie tarnauja ne Lietuvos labui, o vien tik Romai.

Toliau buvo kalbėta, kad išnešti protesto rezoliuciją prieš minėtus svečius, bet palikta ateinančiam susirinkimui. Mes jau turėjome atspausdinę plakatus ir paėmę svetainę, bet Geležinio Fondo svečiai nubėgo ten, kur jie visai nebuvo kviesti.

V. Vad. Sąjungos Narys.

MINERSVILLE, PA.
Kaip Mes Remiam Antrąjį Skridimą.

Pirmiau šitas miestas buvo pagarsėjęs parengimais ir aukomis visuomeniškiems reikalams. Bet šiandien visi atvėsę, nors randasi trys grupės: klerikalų, tautininkų ir komunistų. Visi jaučiasi, tartum pasaulis jau yra laimingas... O beje, yra keli ir biblistai, kurie savo šventam raštui įsitikėję ir mano, kad už keliolikos metų visa žmonija bus laiminga.

Nors šiandien visur eina didelės lenktynės del sukėlimo kapitalo antram skridimui į Lietuvą, bet pas mus kaip tik priešingai. Balandžio 8 d. SLA. 13 kuopos mėnesiniame susirinkime, finansų raštininkui perskaičius atsišaukimą iš ALTASS komiteto, kuris prašo pinigiškos paramos antrąjam skridimui, tai yra užbaigimui Dariaus-Girėno pradėto žygio — pašoka tulas narys ir sušunka: „Ar jųs žinote, draugučiai, kas tie vyrai buvo pernai?" Ir čia, žuvusių lakunų adresu minimas asmuo panaudojo keletą visai ne gražių epitetų ir visokių pravardžiavimų. Nors žmonės, ypač rimtesni, tuo pasipiktino, bet kaikurių ir geras mintis atšaldė. Išrodo, kad tas žmogelis ant savo pečių, vietoje galvos, smalinę puodynę nešioja. Bet ir ne pirmas sykis, kuomet minimas asmuo negražiai pasielgia. Štai, pereitų metų gruodžio mėnesio 3 d. tos pačios kuopos susirinkime perskaityta atsišaukimas iš Pittsburgho Universiteto Lietuvių Kambario komiteto. Vos spėjus tą atsišaukimą perskaityti, minimas asmuo pašoka ant kojų ir pradeda visaip dergti šį gražų lietuvių darbą. Jis nesidrovėjo pasakyti net tokių insinuacijų, kad buk laike SLA. Seimo, kuriame ir jis buvo, to kambario pažiurėti leidę tik tuos, kurie davė po $1.00. (Tas netiesa. — Red.). Aš, girdi, nedaviau, tai mane neleido. Tai, mat, kaip tas žmogus protauja ir drįsta gražius lietuvių darbus niekinti! Bet ir nereikia stebėtis — jis yra vienas susipratusiųjų "darugų", tai iš jo visko ir galima tikėtis.

Nepaisant tokių netašyto žmogaus insinuacijų, visgi randasi žmonių, kurie antrąjį skridimą, kiek galėdami, paremia, Skrilimo komitetas iš Chicagos prisiuntė 50 špilkučių. Juozas Kliučinskas, iš Mar-Lin, Pa., pardavė tų špilkučių už $5.00, J. Staneika už 50c., Dr. J. P. Paulauskas ir J. Allys aukojo po 25c. Tokiu budu jau susidarė $9.00. Taip gi teko patirti, kad senas biznierius ir visuomenės veikėjas, p. V. J. Lukoševičius su vietiniu blekonu kun. Klevinsku, žada padaryti tam reikalui ištisą vajų, kad Lituanica Antroji pasiektų Lietuvą ir ten, varde mųs pasveikintų musų brolius ir sesutes bei senus tėvelius.

A. J. Banišauskas.

GREENFIELD, MASS.
Gražus Atsiminimas.

Gegužės 28 d. buvo surengti garbės pietųs del Juozo Meškino ir jo moteries paminėjimui 50 metų gyvenimo Amerikoje ir 45 metų kaip gyvena šiame miestely. Tas parengimas įvyko Jono Vaičiulio uky. Buvo labai smagu kvėpuoti maloniu oru, nes labai gražus ukis darė didelį įspudį. Buvo stalai ištaisyti po medžiais, nes ir senovėje lietuviai daugiausiai budavo po medžiais. Aplinkui stalus apsodyta mažais berželiais ir išpuošta Lietuvos vėliavomis. Taip pat vieta del šokių buvo papuošta labai gražiai. Apie antrą valandą po pietų susirinkio 150 žmonių, susėdo prie stalų ir laukė atvežant jubiliatą poną Meškinį. Žinoma, jis nežinojo visiškai, vežė jį pavėžyti ir užvežė į puotą. Net nenorėjo, žmogus, eiti prie stalo, nes nežinojo nieko kas čia yra. Buvo pasodytas prie stalo. Paskui sugriežtas maršas jaunų lietuvių orkestro ir pagiedotas Lietuvos Himnas mųs jaunų merginų. Po tam, buvo paaiškinta, ką visa tai reiškia, nušviestas Meškinio gyvenimas, jo darbai. Pradėjo visi pietauti ir linksminosi. Linkėjo daug labo del jubiliato Juozo Meškinio

Gerai užkandus, buvo įteiktos dovanos del Juozo ir jo moteries. Dovanas įteikė jauniausi vedusi lietuviai šiame miestely pp.Delynai. Del Meškinio buvo dovanotas Lietuvos Albumas ir laikraštis "Darbininkas", o del ponios — didelis bukietas gėlių. Buvo nurodyta, ką tas viskas reiškia paminėti Juozo Meškinio jubiliejų ir nupieštas jo visas gyvenimas. Jubiliatas labai dėkojo visiems ir jis nemanė, kad galės sulaukti tokios didelės pagarbos savo draugų tarpe. Dabar garbė tiems, kurie taip daug dirbo.

Tą viską surengė pp. Dėdynai, V. Agoniai, Tamuliai ir Vaičiuliai. Ačiu visiems, kurie dalyvavote šiame bankiete.

Pono Meškinio gyvenimą ir darbus nušvietė ir mųs miestelio anglų spauda, nes jis taip ilgai čia išgyvenęs nėra padaręs jokio prasižengimo, yra geras lietuvis. Reikia visiems paimti pavyzdį iš jo gyvenimo. Bus garbė lietuviu buti. Ne vienam atvykusiam iš Lietuvos šiame mieste pirma užeiga buvo pas Juozą Meškinį. Jis mųs visų tėvas ir šiandien, kurie jį atjautė — susirinko ir pagerbė. Tai yra geras pavyzdis.

Greenfelietis.

CHICAGO, ILL.
Nepaprasta Lietuvių Šventė

Chicagos liet. org-jų ir visuomenės masinis susirinkimas 1934 m. geg. 17 d. išrinko lietuvių dienai rengti komitetą: pirm. L. Šimutis, vice pirm. dr. Poška ir A. Kumskis, sekr. inž. A. Žvirblis, kas. J. Mickeliunas, nariai O. Aleliunienė ir Maziliauskienė. Šis komitetas tarėsi su Dariaus-Girėno paminklo statymo komitetu ir birž 16 d. nutarė bendrai surengai didžiulę lietuvių šventę liepos 28 ir 29 dd. su nepaprasta meno, sporto ir aviacijos programa. Visas pelnas skiriamas paminklui. Dainuos atskiri ir bendras milžiniškas lietuvių choras. Lietuviai pasirodys įvairiose sporto srityse. Padangėje įvairius drąsius triksus darys ir naujų rekordinių laimėjimų sieks garsųs Amerikos lakunai ir kelios lietuvaitės šoks iš augščio su parašiutais. Dalyvaus ir kelios Amerikos karo aviacijos eskadrilės. Iš lietuvaičių bus renkama 1934 m. Amerikos Aviacijos Karalaitė, kuriai bus laisvas kelias į Hollywood'ą — į filmų žvaigždes. Platesnis programas bus paskelbtas vėliau.

Šimučiui, Simokaičiui ir Žvirbliui pavesta suorganizuti meno komisiją, Žvirbliui — radio stotį Mickeliunui kviesti kalbėtojus garsinti šventę per radio, Simokaičiui kviesti radio propagandos komisijon A. Vanagaitį, J. Kruką (Peoples Furn. Co.) ir J. Budriką. Tikietų komisijon išrinkta K. Stulpinienė (Dariaus sesuo), Aleliunienė, Maziliauskienė ir J. Čeikauskas. Sporto komisijon išrinkta: adv. R. Vasiliauskas, dr. Poška, Kumskis ir J. Juozaitis. Šventės reikalų ir propagandos vedėju išrinktas P. Jurgėla. Aviacijos programą rengia seniau išrinkta komisija: Simokaitis, lak. A. Kiela (Am. liet. aero kliubo pirm.) ir P. Jurgėla. Visos komisijos pradėjo veikti, o kitos organizuojamos. Tai bus milžiniškas įvykis, kokio Am. liet. gyvenime dar nebuvo.

P. Jurgėla.

Filatelijos Dirvoje

Iš p. Martinėno Kaune, „Naujo Lietuvos Filatelisto" redaktoriaus, susilaukiau seriją Lietuvoje tik ką išleistų Dariaus-Girėno oro pašto ženklų. Serija graži butų atminitis kiekvienam, kuris musų lakunų atmintį gerbia ir myli. Ją sudaro šeši ženklai: 20c., 40c., 60c. 1 litas, 3 litai ir 5 litai.

20c. ženklas yra rausvos spalvos; vidury eroplano sukryžiuoti propeleriai, o iš kraštų juodos spalvos kapitono Dariaus ir Girėno paveikslai; apačioje parašas lotynų kalba „Lituanica vicit Atlanticum" (Lituanika nugalėjo Atlantiką). Virš lakunų paveikslų Gedimino stulpai.

40c. ženklas raudonos spalvos, vidury mėlynas Atlantiko okeanas, kuriuo plaukia du laivai, o viršum skrenda orlaivis; iš vienos pusės Amerikos žemlapis su „Naujorkas" ir pradžia linijos, kuri lakunų kelią pažymi, o kitoj pusėj Europos žemėlapis su Kaunas ir kita kelionės linijos dalis. Apačioje parašas lietuviškai "St. Dariui ir St. Girėnui paminėti". 60c. ženklas melsvos spalvos, atvaizdas toks pat kaip 20c. ženklo. 1 lito ženklas pailgo formato juosvos spalvos, vaizduoja mirties dvasią išplėtusią sparnus ant sudužusio rausvo eroplano, už jos gludi tamsus miškas. Viršuje parašas lietuviškai: "Lituanicos didvyriams atminti". Šių ženklų viso buvo atspausta 8,300,000. Lietuvos Filatelistų sąjunga (Kaunas, Žalioji gatvė, 39, Lithuania), tikiu, patarpininkautų tiem Amerikos lietuviam, kurie norėtų šių ženklų įsigyti atminčiai. Jų kaina 10 litų 20 centų, bet kadangi Amerikos doleris Kaune vertas tik apie 57-58 centus, tai visa serija amerikiečiui kainuotų apie $1.70.

Vyt. Širvydas.

Skaitykite Knygą
AMERIKA
— arba —
Rinkinys įvairių faktų, žinotinų Amerikoje gyvenantiems ir čion atkeliaujantiems lietuviams.
„TĖVYNĖS" ADMINIST.
307 West 30th Street,
New York, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

IŠVAŽIAVO SEIMAN.

Į SLA. 38-tą Seimą, kuris prasidėjo birželio 25 d. Detroit, Mich., pereito penktadienio vakare išvažiavo SLA. Centro Sekretorius Dr. M. J. Vinikas, "Tėvynės" Redaktorius p. S. E. Vitaitis ir "Tėvynės" štabo narys p. M. L. Vasil. Kelios dienos atgal išvažiavo buvęs SLA. Sekretorius p. A. B. Strimaitis, kuris dalyvaus ir Sandaros seime.

Birželio 23 d. po pietų išvažiavo SLA. Seiman "Tėvynės" redakcijos narys p. Pr. Bajoras.

BROOKLYNIEČIAI IŠVAŽIAVO Į SLA. SEIMĄ

SLA. Seiman išvažiavo žinomi vietos veikėjai: SLA. viceprezidentas p. A. Mikalauskas, p. K. Strumskis, p. Šlikas, p. P. Bukšnaitis, p. Baltus, ponia J. Rasčienė, p. Valaitis ir kiti.

IŠVAŽIAVO SANDAROS SEIMAN

Pereito ketvirtadienio vakare išvažiavo į Detroitą ponia Zosė Vitaitienė. Ji dalyvaus Sandaros seime kaipo Sandaros 30 kp. delegatė ir kaipo dainininkė dalyvaus Sandaros ir SLA. seiminiuose programuose.

APSIVEDĖ.

Birželio 24 d., 2 val. po pietų, Atsimainymo Kristaus parapijoje, apsivedė p-lė Anelė Kabašinskaitė su policininku Adomu Wassell, iš C. Brooklyn. Šliubą davė kun. Jonas Balkunas. Nuotakos tėvas. p. N. Kabašinskas, įvedęs per bažnyčią pavedė savo dukrelę jaunuoliui Adomui. Pirmutinė pamergė buvo p-lė Rožytė Kabašinskaitė, apsirengus su žalia suknele, nešdama african daisies gėles. Kitos pamergės buvo p-lė Elena Wasselutė, Onutė Geležiuniutė, Stella Budrikiutė. Suknelių spalva buvo orchid. Pabroliai buvo: M. Wassell, Jurgis Wassell, Jonas Wassell ir Jonas Lowdanskis. Vestuvių bankėtas buvo surengtas Grand Paradise salėje, kuriame dalyvavo virš 250 svečių.

P-lės Kabašinskaitės tėveliai yra SLA. 250 kuopos veikėjai, Maspethe, N. Y. ir yra plačiai lietuviams žinomi biznieriai.

Linkime jaunai porelei linksmai praleisti „medaus mėnesį" ir daug laimės šeimyniniame gyvenime.

Kaimynas.

NELAIMĖ TREČIOKŲ ŠEIMOJE

Birželio 19 d., SLA. veikėjo p. A. S. Trečioko žmona Ievа, Newark, N. J., automobiliu grįždama iš moterų susirinkimo, pakelyje iš mokyklos pasiėmė savo sunų ir manė laimingai pasiekti namus. Kelyje netikėtai pasitaikė trokas, kuris privertė ponią Trečiokienę skubiai sulaikyti automobilių. Prispaudus stabdžiui, automobilius slydo ir atsimušęs į stulpą visai sudužo. Važiavusioji ponia Trečiokienė ir jos sunus tapo sunkiai sužeisti ir nugabenti ligoninėn.

Šioje nelaimėje poniai Trečiokienei sulaužyta kairėji koja ir krutinė. Taipgi apdraskytos rankos ir daug mažesnių žaizdų padaryta. Vaikas irgi skaudžiai sužeistas. Laimė buvo, kad automobilio priešakyje buvo nedužtantis stiklas, tai važiavusiems neprisėjo skaudžiau nukentėti.

Reiškiame p. Trečiokų šeimai gilią užuojautą ir linkime nukentėjusiems greitai pasveikti.

PLĖŠIKAI ŠLAKIO ĮSTAIGOJ

Birželio 17 d., trys ginkluoti vaikėzai plėšikai įėjo į p. Šlakio užeigą, vadinamą Blue Bird Inn. Užeigoje buvo apie 40 žmonių. Plėšikai, laikydami ginklus rankose pareikalavo visus stoti prie sienos ir pakelti rankas. Gi patys puolė prie registerio ir paėmę $61.00 pabėgo. Vėliaus policija plėšikus sugavo ir dabar jie yra kaltinami pirmo laipsnio prasikaltime.

LAKUNŲ PAGERBIMO IŠKILMIŲ EIGA.

Birželio 20 d. posėdy, A. L. L. posto Dariui-Girėnui pagerbti komitetas nustatė šią programą, kuri vėliaus bus pakeista ir papildyta.

Liepos 15 d. — Iškilmės prie angaro Nr. 7, Bennett Field aerodrome. Turį automobilius, bus kviečiami susirinkti nurodytoje vietoje ir su policijos palydovu eilėje vykti aerodroman. Visi kiti žmonės kviečiami atvykti tiesioginiai į aerodromą. Kadangi tą dieną aerodrome vyks oro paroda, į kurią nustatytas įžangos mokėstis, tai aerodromo administracija prašė iškilmes nukelti į vakarą 5-6 val. po pietų. Iškilmės susidės iš:

a) Kalbų — pakviesti apie 4 lietuviai ir vienas lakunų draugas pilotas amerikonas.

b) Posto Aero-Sekcijos (busimo Dariaus-Girėno Aero Klubo) įkurimas: pasižadėje sumokėti po $25 ar daugiau mokomojo lėktuvo pirkimui asmenys sumokės dalį pinigų (balansą sumokės ligi 1935 m. gegužės 8 d.) ir bus „ charter members", bus suregistruoti remėjai ir paskelbtos aviacijos studentų pavardės.

c) Kariškas lakunų pagerbimas: trys šuviu salvos oran, trimitas „Taps", pagarba vėliavomis, ginklu, ranka. Galbut prisidės vėliavų įteikimo iškilmės. Programą ves Posto vadai.

Liepos 17 d. — Radio programos. Šiuo metu vystomi planai. Legionieriai V. Matusevičius ir J. Dumčius, taipgi p. J. Ginkus pasiulė savo valandas iš stoties WMBQ. Del radio programos tariamasi su vietos Dariaus-Girėno fondu. Numatoma turėti vieną programą iš didelės stoties amerikonams.

Liepos 17 d. — Rytinės pamaldos Apreiškimo parapijos bažnyčioje. New Yorko miestas davė sutikimą laikyti pamaldas angare arba aerodrome, betgi numatoma, kad pamaldos bus skaitlingiau lankomos lietuvių apgyventame centre. Pamaldų eiga rupinasi vietos dvasiškija ir fondas. Postas parupins ginkluotas vėliavų garbės sargybas ir kas bus jam pavesta.

Vakare **civilės iškilmės** vienoje salių. Dariaus-Girėno fondas yra prašomas šių iškilmių eigą nustatyti. Postas parupins tvarkdarius, garbės sargybas ir gal vieną kalbėtoją.

Bendrai, programas susidės iš bažnytinių, karišku ir civilių iškilmių ir radio paskaitų. Be to, vieną dieną, (gal liepos 17 d. vakare) bus lakunų daiktų, laiškų, dokumentų, ženklų, orlapių, pašto ženklų, brošiurų, laikraščių iškarpų, atvaizdų, etc. paroda. Jau turime abiejų lakunų gimimo metrikus, karišku rekordus Amerikos armijoje, kap. Dariaus tarnybos lapą iš Lietuvos kariuomenės, orlapius, Girėno pusbačius, atvaizdų laiškų ir tt.

Visi lietuviai prašomi liepos 17 d. papuošti namus Amerikos ir Lietuvos vėliavomis, arba parjuosiant jas juodais kaspinais, arba prisegant kaspinus, arba Amerikos vėliavas nuleidus iki pusiau stiebo. Automobilius prašoma papuošti mažomis vėliavukėmis. Aišku, savigarba reikalauja, kad vėliavos butų tikrų spalvų, švarios, neraukšlėtos.

Aero Klubo numatoma įsigyti mokomąjį lėktuvą ir mokinti lietuvius jaunuolius skraidybos meno. Klubas veiks prie Bennett Field. Laikinai jis bus Dariaus-Girėno Posto Aero Sekcija, iki sutvirtės. Steigėjais skaitysis asmenys sumokėję po $25 ar daugiau prieš 1935 m. gegužės 8 d. (lakunų aerodroman atskridimo 2 metų sukaktis). Remėjais galės buti bet kas. Norintieji mokintis aviacijos, kviečiami registruotis pas p. K. Vilniškį, 423 Grand St., Brooklyn, N. Y. Organizacijos komisiją sudaro: pirm. leit. Pr. Kaminskas, nariai: K. Jurgėla, V. Kuras, V. Kaminskas, A. Povilanskas, J. Šimonis, M. Sabenka, K. Vilniškis. Jau pasižadėjo mokėti V. Kuras, A. Povilanskas, J. Šimonis, M. Sabenka.

Postas išsiuntinėjo kvietimus stambesnioms vietos organizacijoms; kvietimų negavusios organizacijos teiksis pasiųsti atstovus į komisiją posėdžius. Eilinis posėdis įvyks penktadieny, birželio 29 d. 8 val. bakare Post bute, 262-A Humboldt St. Brooklyn, N. Y.

A.L.L. Dariui-Girėnui Pagerbti Komisija.

Rašo iš Lietuvos

SLA. veikėjas p. J. Dvareckas iš Worcester, Mass., nuvažiavo apsilankyti Lietuvon ir rašo sekančiai:

Pradžia kelionės laivu labai patiko. Nors oras buvo nelabai šiltas, bet pakenčiamas. Laivą apleidome gegužės 22 d. ryte. Traukiniu važiuojant per Vokietiją darė gerą įspudį. Visos matomos vietos gražios ir rupestingai apdirbtos. Triobėsiai labai dailųs ir įspudingi. Atvažiavus į Bremen, reikėjo 3 valandas laukti Berlyno traukinio. Tad išėjome su šeima po miestą pasivaikščioti. Einant į viešbutį pietus gauti nuogastavome ar galėsime susikalbėti ir paprašyti ko norėsime. Bet radome angliškai kalbančius ir musų baimė dingo.

Atvažiavus į Berlyną mus patiko kompanijos atstovas, jaunas klaipėdietis vyras, kalbantis 8 kalbas. Jis mums darė gerą įspudį, kuomet davinėjo nurodymus amerikonams, lietuviams čeko-slovakams, lenkams ir vokiečiams. 12 valandą nakties sėdome į traukinį ir leidomės į Kauną. Atvažiavus į Virbalį, jau Lietuvos pusėn, vokiečiai apleido traukinį ir jį kontrolėn paėmė lietuviai. Paklausiau vieno storo pono ar jau čia tikrai Lietuva? Jis man trumpai atsakė: „Taip, ponas".

Apie pirmą valandą po pietų pribuvome į Kauną. Savo šeimą palikęs viešbuty pasilsėti, pats išėjau pasivaikščioti po miestą. Turiu pasakyti, kad Kaunas daro gana gerą įspudį. Imant domen Laisvės Alėją, reikia pripažinti, kad mes Amerikoje tokių gražių gatvių neturime.

Gegužės 25 d. nuvažiavau atlankyti savo gimtinį dzukijos kampelį. Savu laiku buvęs garsus Varėnos miestelis padarė labai nejaukų įspudį. Pirm karo buvusių murų tik griuvėsiai riogso. Tarp griuvėsių pastatytas žuvusiems už laisvę paminklas, šaulių namas, mokykla ir medinė bažnyčia ir keliatas nuskurusių žydelių.

Iš Varėnos važiuojant kelyje užtiko lietus su ledais ir gerai išmaudė. Lietuvoje dabartiniu laiku ora yra tikrai šaltas.

Gegužės 27 d. pro dzukų respublikos sostinę Nedzingę važiavau į Merkinę, kuri yra vaisčiaus miestelis. Čia su draugu pasigerėjome Nemuno tiltu ir Merkio įtaka į Nemuną.

Kadangi musų kaimą perkerta lenkų rubežius ir mano senas tėvas gyvena lenkų pusėje, tai galvojau, kaip su jom pasimatyti. Kadangi lenkų malonės nenorėjau prašyti, tai pamačiau kaimietį ir paprašiau jo, kad mano tėvui pasakytų ryte pereiti Lietuvos pusėn., kad galėčiau su jom pasikalbėti.

Su savo tėvu buvau nesimatęs per 24 metus. Kokis įspudis buvo, kuomet jį sutitikau. Po trumpo pasikalbėjimo jis turėjo grįžti į namus.

Merkinė yra padariusi labai didelį progresą. Gatvės visur valomos ir visi gyventojai palei savo namus turi gatvę švariai užlaikyti. To nepadarius buna baudžiami. Šiaudiniais stogais namus dengti draudžiama. Tvoras visi privalo vienodas tverti, kas daro malonų įspudį.

Iš Merkinės važiuojant Kaunan teko matyti kaip lavima kareivius.

Sugrįžęs Kaunan sužinojau, kad p. Voldemaras ten juos biski pagązdino. Apie tą įvykį net ir Kauno gyventojai nežinojo kol nepamatė laikraščiuose pranešimus.

Kaune užėjęs į Vidaus Reikalų Ministeriją gavau leidimą pereiti lenkų pusėn ir savaitei kitai pasisvečiuoti pas savo tėvą. Man bus įdomu patirti vilniečių gyvenimas ir kokios to gyvenimo sąlygos yra po lenkais gyvenant. Kokius ten įspudžius gausiu, vėliaus pranešiu.

S. L. A. KALENDORIUS

KUOPŲ BEI APSKRIČIŲ PARENGIMAI

BURNSIDE, ILL. — SLA. 63 kuopa rengia šaunų pikniką liepos pirmą dieną, visiems žinomoj Dambrausko farmoj, Willow Springs, Ill. Norintieji važiuoti susirinkite prie Tuley Park, 90-th St. ir St. Laurence Ave., iš ten trokas išvažiuos 10 val. ryte ir važiuos į Roselandą prie A. Laurutėno namų, 105 St. ir Indiana Ave., iš čionai kaip 10:30 val. važiuos tiesiog į pikniką. Važiavimas troku visiems veltui kaip nariams taip ir pašaliniams. Šis piknikas bus kaip ir pasitikimas delegatų, kurie bus ką tik sugrįžę iš seimo. Gal jie parvež daug ką naujo. Kviečia visus — Rengimo Komisija.

—o—

EAST HAMTON, L. I. N. Y. — SLA. 15 kuopa rengia linksmą pikniką liepos 1 d., George Grobes uky, Lumber Lane, Bridge Hampton, L. I. N. Y. Prasidės 12 val. dieną ir tęsis iki 9 val. vakaro. Kviečiame visus vietinius ir apylinkės lietuvius į šį parenmą atsilankyti. Turėsime gardžių gėrimų, valgių ir muzika. Visi galėsite pasišokti ir smagiai laiką praleisti. Įžanga tik 25c. ypatai.

—o—

NEW KENSINGTON, PA. — S. L. A. 192 kuopa rengia linksmą pikniką sekmadieny, liepos 1 d., Frank Vedro ukyje, Creighton, Pa. Labai patogi vieta, nereik bijoti nei saulės, nei lietaus, nes šokiams vieta su stogu. Kviečiame visus apylinkės lietuvius atsilankyti, bus geras orkestras, kuris gros visokius šokius ir lietuviškas polkas. Iš New Kensingtono trokai vež veltui norinčius važiuoti į pikniką. Pirmas trokas išeis 1 val. po pietų nuo Ukrainų salės ir sustos prie gatvekario stoties. Antras trokas išeis 3 val. po pietų. Važiuojant automobiliais važiuokite Freeport Road iki Creighton stoties ir sukitės po kairei, o paskiau vis laikykitės po dešinei iki pikniko vietos. Visus širdingai užkviečia — Komitetas.

—o—

ARLINGTON, MASS. — SLA. 175 kuopa rengia didelį metinį pikniką, kuris įvyks liepos 8 d., Liet. Taut. Namo Parke, Montello, Mass. Bus įdomus linksmas programas ir daug visokio linksmumo. Bus geri muzikantai, kurie vasarinėje salėje tarp didelių pušių visus linksmins. Kviečiame visus šiame piknike dalyvauti ir linksmai įspudingai laiką praleisti. — Rengėjai.

— Kas juokus daro su rytojum, tas negali tikėtis gero rytojaus.

— Kas neapsirupina savo rytojum, tas rytojaus sulaukęs verkia.

AR JŪS NUSTOJATE BIZNIO delto, kad neturite telefono?

TAIP, ponas Krautuvninke, nėra abejonės, kad jusų krautuvės kaimynystėje gyvena daug šeimynų, kurios norėtų pas jus pirkti, jei turėtumet telefoną. Šie žmonės mėgsta užsakymus duoti telefonu — ypatingai. kada jie užimti, ar kada netikęs oras, ar kada netikėtų svečių į jų namus ateina. Daugelis jų norėtų prekes užsisakyti telefonu pas jus. Bet jie negali. Todel krautuvninkas, kuris turi telefoną — kurs praneša, kad duoda gerą patarnavimą, telefonu prekes užsakius — gauna tą biznį. Jam apsimoka tiems kostumeriams suteikti patarnavimą.

Beabejonės, jųs suseksite, kad padidintas biznis su telefono pagelba apsimoka daugiau, negu jo užlaikymas kainuoja. Kodel negauti faktus — o tuomet nusitarti, ar telefoną įsigyti, ar ne? Jųs tai galite lengvai padaryti — ir be jokios už tai atsakomybės — tik atsilankykite į bile kurį jums patogiausią Telefono Biznio Ofisą.

NEW YORK TELEPHONE COMPANY

PARSIDUODA FARMOS

Parsiduoda 120 akrų žemės farma, 60 akrų dirbamos žemės, kita dalis ganyklos. Yra gražus miškas, pilnas gardžių uogų (blueberries) ir grybų. Gražus dideli namai, kurie galima išnuomoti vasaros laike del atostogaujančių. Taipgi geri tvartai ir daržinės. Kaina $4,000.00. Vieni namai verti daugiau.

Del informacijų kreipkitės pas MR. ANTONI NAGIN, East Alstead, New Hampshire.

UŽ LIETUVOS BONUS

Mes mokame augščiausią rinkos kainą. Neparduokite pirm parašymo pas mus.

Kurt H. Schurig & Co., 50 Broadway, New York.

Reumatizmas Sausgėlė

Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukinu, nes skaudėjimai nat patalo paguldo.

CAPSICO COMPOUND mostis lengvai prašalina viršminėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siunčia padėkavones pasveikę. Kaina 50c., per paštą 55c. ar dvi už $1.05. Dukart tvirtesnė 75c.

Knyga: „ŠALTINIS SVEIKATOS" augalais gydytis, kaina 50 centų.

JUSTIN KULIS, 3259 South Halsted Street, CHICAGO, ILL.

Ne Nusiminkite

Jųs galite gauti pas savo vaistininką tam tikrą toniką, kuris per ilgą laiką buvo vieno įžymaus Gydytojaus preskripcija. Tai yra tikrai gera naujiena del vyrų — tik reikalaukite

Nuga-Tone

Mėnesinis treatmentas už dolerį — pilnai garantuotas. Jeigu jųs nesijausite tvirtesniu, arba jeigu nebusite pilnai patenkintas, jusų pinigai bus jums sugrąžinti.

ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA

Iš New Yorko į KLAIPĖDĄ Per Gothenburgą

GREITA KELIONĖ į LIETUVĄ per ŠVEDIJĄ

Didelė Ekskursija

Rengiama Liet. L. A. Sąj. Amerikoje Modernišku baltu motorlaiviu „GRIPSHOLM" Išplaukia iš New Yorko

Liepos-July 3, 1934

Kiti išplaukimai

Drottningholm	Liepos 17
Gripsholm	Liepos 25
Kungsholm	Rugpiučio 18
Drottningholm	Rugpiuč. 25

Kreipkitės į vietinį agentą, arba SWEDISH AMERICAN LINE, 21 State St., New York, N. Y.

BIZNIERIAI GARSINKITĖS „TĖVYNĖJE"

„IŠMINTIS"

NAUJAS, DIDELIS, GRAŽUS Mokslo, Meno, Satyros ir Verslo VISUOMENIŠKAS ŽURNALAS

Turiningas įdomiais ir naudingais raštais; paveiksluotas, su anglų kalba skyrium jaunimui; daug jumoristinių eilių ir poezijos.

Bendradarbiauja Gabiausi Rašytojai

Kaina metams $1.50. Kopija 15c. Kanadoj ir Užrub. metams $2.00

Prenumeruokite šiuo adresu:

Išmintis Publishing Co. 315 E Street, South Boston, Mass.

PAŽANGA

Laisvos Minties, Mokslo ir Kritikos Mėnesinis Žurnalas

Kaina $1.00 metams Pusei metų 65 centai Vienas No. 10 centų

PAŽANGA 3352 S. Halsted St. Chicago, Ill.

TĖMYKITE!

Didelis 548 Puslapių Paveiksluotas Veikalas Antgalvių

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJ

ISTORIJA

TAI yra netik istorija didžiausios pažangos musų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudoma ir plačiai aprašoma musų visuomeniški santikiai išeivijos. — Juo veikiau tą veikalą užsisakysite, tuo greičiau apsipažinsite su Amerikos lietuvių istorija. Pasiskubinkit.

Kaina ---------- $1.50
Drutame Apdare $2.00

Reikalaudami, Kreipkitės į „Tėvynės" Administraciją Šiuo Adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA 307 W. 30th Street, NEW YORK, N. Y.

BIZNIERIAI GARSINKITĖS „TĖVYNĖJE"

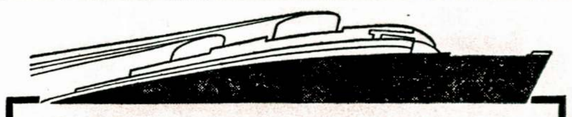

Greičiausia Kelionė į Lietuvą

BREMEN • EUROPA

EKSPRESINIS TRAUKINYS laukia prie laivo Bremerhavene ir užtikrina patogų nuvykimą į KLAIPĖDĄ.

Arba keliaukite populiariais ekspresiniais laivais

HAMBURG - DEUTSCHLAND ALBERT BALLIN - NEW YORK

Malonios apystovos, preinama kaina.

Taipgi nuolatiniai išplaukimai gerai žinomais kabininiais laivais. Patogus susisiekimas geležinkeliais iš Bremeno ar Hamburgo.

Informacijų klauskite pas vietinį agentą arba

HAMBURG-AMERICAN LINE NORTH GERMAN LLOYD 57 BROADWAY, NEW YORK CITY